

Mateo

Iifa Faunina Iesu Fouga

Mateo Epapua Auga

Iesu Ufuga Apa E'i Mauni Ninina
(Luka 3:23-38)

- 1** ¹I'ina auga Iesu Kristo, i'a ufu'a apa'a Abraham okogai emai auga, ke kin Davide okogai emai auga, ega mauni ninina:
- ² Abraham gauga auga Aisak. Aisak gauga auga Jakob. Jakob gauga auga Juda aaga akina fou. ³Juda gauga Peres ke Sera fou. Isa ina'i auga Tama. Peres gauga auga Hesron. Hesron gauga auga Ram. ⁴Ram gauga auga Amminadab. Amminadab gauga auga Nashon. Nashon gauga auga Salmon. ⁵Salmon gauga auga Boas. Boas ina Rahab. Ke Boas gauga auga Obed. Obed ina auga Ruth. Obed gauga auga Jese. ⁶Jese gauga auga kin Davide.
- Davide gauga auga Solomon. Solomon ina auga Uriah akafa kai, isa ama Davide eakafania. ⁷Solomon gauga auga Rehoboam. Rehoboam gauga auga Abaija. Abaija gauga auga Asa. ⁸Asa gauga auga Jehoshafat. Jehoshafat gauga auga Joram. Joram gauga auga Usiah. ⁹Usiah gauga auga Jotam. Jotam gauga auga Ahas. Ahas gauga auga Hesehia. ¹⁰Hesehia gauga auga Manaseh. Manaseh gauga auga Amon. Amon gauga auga Josia. ¹¹Ke Josia gauga auga Jekonia. Jekonia aaga akina fou keagu kinagai, kepamani'ini'i keafii'i kelao au a'i'i koa i'opo'i Babilon ago a'inau keagu.
- ¹² Ke egae Babilon agogai au a'i'i koa keagu alogai, Jekonia gauga Shealtiel epamauga. Shealtiel gauga auga Serubabel. ¹³Serubabel gauga auga Abiud. Abiud gauga auga Eliakim. Eliakim gauga auga Asor. ¹⁴Asor gauga auga Sadok. Sadok gauga auga Akim. Akim gauga auga Eliud. ¹⁵Eliud gauga auga Eleasar. Eleasar gauga auga Matan. Matan gauga auga Jakob. ¹⁶Ke Jakob gauga auga Iosepa.

Ke Iosepa auga Maria akafa. Ke Maria Iesu epamauga aka Mesaia keoma.

¹⁷Ega koa emia, Abraham faagagai e'ina mauni ninina 14 emia eake emai Davide faagagai. Ke Davide faagagai isafa mauni ninina 14 emia eake emai, Israel papiu'i kepamani'ini'i keafii'i kelao ago a'inai Babiloniai keagu kinagai. Ke ega'ina kinagai e'ina, mauni ninina 14 emia emai Mesaia^a emauni.

Iesu Emauni Fouga (Luka 2:1-7)

¹⁸Ke pau Iesu Mesaia auga ega mauni fouga iina epea oma. Isa ina Maria auga pako'a iifaga kepaapa Iosepa auni'i fekeamage keoma. Kai auni'i akeagu fou koa kai, Maria Deo ega Spiritu ega isapuai epakaisau. Iosepa Maria epakaisau auga eisa elogo kai, Deo ega Spiritu ega isapuai epakaisau auga aelogo. ¹⁹Ke Iosepa Maria auni'i fekeamage keoma auga, Deo maagai alo opai auga kainai, Maria papiu ma'oai ago'iai fepameagaina auga anina aeani. Ega puo iifa epaapa, Maria auni'i kepako'ania fekeamage keoma auga iifaga ogefakaei laa'i gapamia eoma.

²⁰Kai isa ega'ina opolaga eafii alogai, kina aga'o gapiai, Lopia ega agelo nipiai isa epakina penia epainia einaka, "Iosepa, Davide okogai lomai aumu, Maria foafia emu e'a folaoaina, akafamu femia auga mani'ina folopa'aau. Gome imoi Maria gua alogai auga, Deo ega Spiritu ega isapuai eafii. ²¹Isa imoi maguaega agepamauga. Ke imoi ega'ina, aka 'Iesu'^b fooma, gome isa ifo ega papiu laomai apala ee'iai kania'i ageagamauga," eoma.

²²Ega'ina kapa'i ma'oai ega kemia oma, ega koa Lopia profeta ake'iai kapa'ina mo eifani'i au'i ko'a'i mo fekemia eoma. ²³Ega'ina kapa'i aga'o auga fouga profeta Aisaea iina epapua oma: "Ifiao agu'a faaga fofouga, au aga'o fou akefeufeu auga, ageinae imoi maguaega agepamauga. Ke papiu isa aka Immanuel akeoma." Immanuel^c i'a mala'aisai auga, "Deo i'a fou aague," auga eifania.

²⁴Ke Iosepa e'ue aisama, Lopia ega agelo maagai kapa'ina eifa kapulania auga ekapaisa. Ke Maria eafii auni'i kelao ega e'ai akafa emia. ²⁵Kai Iosepa akafa Maria fou akefeufeu mo elao imoi maguaega epamauga. Ke imoi epamauga aisama, aka Iesu eoma.

Mako Au'i Kemai Iesu Keisa

2 ¹Kai Iesu aemauni koa kai, Herod kin emia Iudea ago e'imaaisa. Isa kin emia alogai, Iesu Iudea agogai Beteleme taoninai emauni. Ega

^a 1:17 Hibru malagai, 'Mesaia' ke Grik malagai 'Kristo.' I'ina auga 'Deo ekinaga, oiliai kania ke'efa Auga.' ^b 1:21 'Iesu' auga Grik malagai, ke Hibru malagai auga 'Joshua.' Aka ega'ina auga 'Lopia papiu kania'i eagamauga auga fouga eifania.' ^c 1:23 Aisaea 7:14

aisama Mako au'i kina e'agau afuga kainai kemai Ierusaleme taoninai. ²Ke isa Herod eega kelao kepa'ani penia keinaka, "Iudea e'i kin emauini auga kapai? Lai isa ega mi'imi'i kina e'agau afuga kainai emai aisa puo, amai amaaufagaina aoma," keoma.

³Kin Herod ke Ierusaleme taonina papiau'i ma'oi fou i'ina iifaga a'o kelogonia aisama, kegaagu auga aekainia. ⁴Ke isa Iudea papiau'i e'i sakedote lopia'i ma'oi, ke Moses ega iifa pamalelega au'i ma'oi fou eifa kaigugui'i efua aisama, Mesaia kapai agemauni auga epa'aniaina. ⁵Ega aisama isa keifa keinaka, "Iudea agogai Beteleme taoninai agemauni, gome profeta aga'o Deo ega iifa pukagai iina epapua oma:

⁶ "‘Oi Beteleme, Juda agogai aumu, oi alomuai au akaiki'a aga'o agemai.

Isa sipi ke'ima au'i koa agemia, Lau e'u papiau Israel papiau'i age'ima'i.

Ega puo oi Beteleme taonina aumu, taoni e'elemu laa'i kai taoni akaiki'a ipaumamu,' "

keoma.

Mika 5:2

⁷Egae kai Herod ogefakeai Mako au'i eifani'i, ke epa'ani peni'i kina kapagai ipauma mi'imi'i ega'ina eapakina auga maagai keifania. ⁸Egae kai eulai'i Beteleme taonina kelao kai epaini'i einaka, "Amolao ke imoi ega'ina fokapu felo alogaina. Ke agoisa aisama, fofiakoia iifa foulaisa ega koa lau isafa faafai isa faau afagaina laoma," eoma.

⁹Ega'ina au'i kin aina kelogonia efua aisama, kekailai kelao. Ke mi'imi'i kina e'agau kaina afugai eapakina keisa auga, ago'iai epea elao mo imoi eagu afuga laagai eapakipo. ¹⁰Isa mi'imi'i imoi eka afuga laagai eapakipo keisa aisama, alo'i egama alogaina. ¹¹Ke kemai ega'ina afugai kekoko aisama, imoi ina Maria fou egae keisa. Ke kelao keloukipo imoi keau afagaina. Egae kai e'i amu afa'i akaiki'a'i keuka'i fe'a kegupuki'i, ke pipeni amu'i, gold, ke mulamula foga'i felo'i au'i, ke myrrh keoma auga fou kekagau'i imoi kepalao penia. ¹²Ega'ina afegai Deo nipiai aina'i epalogo Herod eega fakelao eoma puo, keaga i'oina keafiia kemue ifo'i e'i ago kelao.

Imoi Ina Ama Fou Kepiaukoko Isipto Kelao

¹³Isa kemue kelao afegai, Lopia ega agelo nipiai Iosepa eapakina penia epainia einaka, "Mo'ue imoi moafia ina fou amopiaukoko Isipto amolao. Ke egae mo foagu felao alapainio kai fomue pugu, gome Herod isa agekapuga gaaupugua ageoma," eoma. ¹⁴Ega puo isa gapiai e'ue, imoi eafiia ina fou ega'ina afuga kepua'afuga Isipto ago kelao. ¹⁵Ke kelao egae mo keagu elao, Herod emae. I'ina kapa'i kemia, ega koa Lopia profeta ake'iai kapa'ina eifafoua auga, ko'a mo femia, "Lau gau laifaga Isiptoai epealai."^d

^d 2:15 Hosea 11:1

Herod Ega Iifai Imoi Maguae'i Keaupugui'i

¹⁶Herod Mako au'i isa kefogeisa auga elogo aisama, gua ekupu alogaina. Ke ega au au'i eifa kapula peni'i, Mako au'i isa maagai kina keifania elogo auga koa i'opoga kina maagai imoi kemauni au'i, Betelemeai ke pagua kainagai au'i alo'iai imoi maguae inipo'i gua, ke papagai au'i ma'oi kegaupugu'i eoma. ¹⁷Isa ega koa ekapaisa auga profeta Jeremaia Deo ega iifa pukagai kapa'ina eifania auga ko'a mo femia kainai ekapaisa:

¹⁸“Aufalao aga'o Rama agogai eapepe ke epinapina alogaina aina kelogonia.

Ega'ina auga Rachel gauga puo'iai eapepe, ke papiau kegapaame keoma eumaka,
gome isa gauga laa'i kemia.”

Jeremaia 31:15

Imoi Ina Ama Fou Kemue Nasareta Taonina Kelao

¹⁹Herod emae afegai, Lopia ega agelo aga'o Isiptoai nipiai Iosepa eapakina penia. ²⁰Ke epainia einaka, “Mo'ue imoi moafia ina fou Israel ago amolao. Gome imoi kegaupugua keoma au'i kemae efua,” eoma.

²¹Ega puo e'ue imoi eafia ina fou kemue Israel ago kelao. ²²Kai isa Herod gauga Akelaus ama afuga eafia Iudea ago e'ima auga fougua elogo aisama, ega felao auga emani'i. Ke Deo nipiai isa aina epalogo afegai, Kalilea ago elao. ²³Ke elao taoni aga'o aka Nasareta taoninai eagu. Ke ega'ina auga Deo ega iifa pukagai profeta ake'iai eifafoua auga ko'a mo emia. “Isa akeifaga Nasareta auga akeoma.”

Ioane Baptista E'ina Einogo

(Mako 1:1-8; Luka 3:1-9, 15-17; Ioane 1:19-28)

3 ¹Ega'ina afegai inipo ma'o kelao kai, Ioane Baptista emai Iudea agogai ago maininai einogo. ²Ke ega inogoi iina eifa oma, “Emi laomai apala'i amoumakalaini'i, gome Deo ega agofa'a emai kainagai,” eoma. ³Ke isa fougua Deo ega iifa pukagai profeta Aisaea iina epapua oma koa i'opoga mo ekapaisa:

“Ago maininai aufalao aga'o eagaga einaka,

‘Lopia ega keaga amopakaisa ke faugai amopa'opaina.’ ” *Aisaea 40:3*

⁴Ioane ega tiapu auga kamelo faaga'iai kekapai'i, ke peleta a'o faaga'iai kekapa auga uufa epaafiapia. Ke ega fo'ama auga apela'opu ke meme'uge feina fou. ⁵Ierusalem taoninai, Iudea ago, ke Jordan ago fofougua papiau'i kepealai isa eega kelao. ⁶Ke e'i laomai apala'i keifafou'i kai, Ioane Jordan agapugegai baptismo openii'i.

⁷Kai ega'ina alogai Faliseo ke Saduseo ikupuga papiau'i ma'o isa baptismo epipeni afuga kemai eisa'i aisama epaini'i einaka, “Oi kaapa

apala ipauma gauga koa i'opomi. Oi laomai apala mo okapakapa kai, paukai Deo kaniami gaagamauga ooma. Kaisau epainimi oi Deo ega guakupu eegai agopiaukoko eoma? ⁸⁻⁹ Oi ifomi alomia foloopolaga, 'Lai Abraham okogai amai puo Deo gauga aumai,' auga agoifania agekaina folooma. Gome Deo anina ageani koa aisama, i'ina kepo'i Abraham gauga agepamia'i agekaina. Kai oi emi laomai apala'i foumakalaini'i, ke emi laomai apala'i oumakalaini'i auga gouga fokapa animi fooge. Ega'ina gouga auga au aga'o puaga felo eoge koa i'opoga, oi isafa puami felo fooge, laomai felo'i papiu ago'iai fokapa'i. Egae kai oi Abraham okogai omai aumi fooma. ¹⁰ Ke oi fologo Deo emi laomai apala afa agepenimi auga, inaina au gomegai efua ekae koa i'opoga. Ke au kapa anina felo aeoge auga ageisaga, loai agei'afou.

¹¹ "Lau oi emi laomai apala'i foumakalaini'i laoma puo feisai mo baptismo lapenimi. Kai muniuai agemai auga ega isapu lau e'u isapu eka'egaina. Ke lau isa ife kamataga alaafiakae alapua afaekaina. Isa Deo ega Spiritu isapugai ke loai baptismo agepenimi. ¹² Ke isa efua imagai poka eafia, laiti felo auga gaafia kai apala auga gaoge me'e eoma. Ega kainai laiti kepaogogo afugai eapae, laiti felo'i au'i ageafi'i fo'ama keogeoge e'a agelaoaini'i, ke apala'i au'i ageafi'i lo aealoalo auga alogai age'afou'au'i akeaga."

Iesu Baptismo Eafia

(Mako 1:9-11; Luka 3:21-22)

¹³ Ioane einoinogo kai, Iesu baptismo gaafia eoma puo Kalilea agogai epagai emai Jordan agapugegai Ioane eegai. ¹⁴ Kai Ioane Iesu epaapakipo ke epainia einaka, "Oi lau baptismo fopeniau kai kapa puo lau eeu lomai?" eoma.

¹⁵ Kai Iesu einaka, "Pau lau faagauai kapa'ina femia auga mokapa. I'ina fakapa ega koa Deo maagai alo opai lao'i mai'i ma'oai ko'a'i mo fekemia," eoma. Ega puo Ioane isa baptismo epeniia.

¹⁶ Ke Iesu baptismo mo eafia ke fiakoa mo feisai e'agaukae. Ega aisama ufa eagalai, Deo ega Spiritu koofi koa i'opoga laagai eake eisa. ¹⁷ Ke ufai afulao aga'o eifa einaka, "I'ina auga Lau Gau alou ko'agai anina laani alogaina. Ke isa eegai alou egama alogaina," eoma.

Satani Iesu E'opoisa

(Mako 1:12-13; Luka 4:1-13)

4 ¹ Iesu Jordan Agapugegai baptismo eafia afegai, Deo ega Spiritu Iesu epapea ago maini elaoaina, ega koa tiapolo isa fe'opo eoma. ² Ke egae ago maininai eani gopegope kapa aga'o aiania elao kina ke gapi 40 aisama, inaega ekimu alogaina. ³ Ega aisama i'opo auga Satani emai isa e'opoisa einaka, "Oi Deo Gauga koa aisama, i'ina kepo'i mopaini'i palafa kegamia," eoma.

⁴Kai Iesu einaka, “Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma:
 ‘Papiau aumauni palafa mo akeania akeagu afaekaina.
 Kai Deo ega iifa akegai kepealai au'i ma'oai isafa
 ani'i fekeani kainai fekepea ke fekeaguaina,’ ”

eoma.

Deuteronomy 8:3

⁵Egae kai Satani Iesu eafiia elaoaina Ierusalem Deo ega taoniai. Ke elaoainia mo Deo ega e'a ofaofa au'oniai kua onina ipaumagai epaapa.
⁶Egae kai epainia einaka, “Oi Deo Gauga koa aisama, i'ina afugai ifomu mopiulaiso. Gome Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma:

“ ‘Isa oi faumuai ega agelo ageifa kapula peni'i ake'ima feloiso.
 Ke ima'iai akeafiakaeiso ega koa ifemu kepoi afolo'anina,’ ”

eoma.

Sam 91:11,12

⁷Kai Iesu isa ega iifa epamue einaka, “Deo ega iifa pukagai isafa iina kepapua oma:

‘Oi emu Lopia Deo folo'opo,’

eoma.

Deuteronomy 6:16

⁸Ke tiapolo Iesu eafiia pugu elao iku aga'o onina ipaumagai kai, agofa'a fofouga ega akaiki'a ke ega felo ala koa auga epakina. ⁹Egae kai epainia einaka, “Oi aloloukipo lau aloau afagainiau koa aisama, i'ina kapa'i ma'oai oi alapenio,” eoma.

¹⁰Kai Iesu isa epainia einaka, “Satani! Eeuai moapa'au. Gome Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma:

‘Emu Lopia Deo ifogamo foau afagaina, ke Isa mo ega pinauga fokapa,’

eoma.

Deuteronomy 6:13

¹¹Ega aisama Satani Iesu epua'afuga, ke Deo ega agelo kemai Iesu kepalagaina.

Iesu E'ina Kalilea Agogai Einogo

¹²Ega'ina afegai Iesu Ioane kepatipulania auga fouga elogo aisama, emue Kalilea ago elao. ¹³Egae kai Nasareta taonina epua'afuga elao Kapenaum taoninai eagu. Ega'ina taonina auga a'u aka Kalilea keoma auga eegai, Sebulun ke Naftali auni'i ago'iai. ¹⁴Iesu ega koa ekapaisa auga Deo ega iifa pukagai profeta Aisaea eifania ke iina epapua oma auga ko'a mo emia:

¹⁵Iudea papiau'i laa'i au'i Sebulun ago ke Naftali ago auni'i,

Jordan agapuge apiegai ke Kalilea a'uga niegai keague au'!

¹⁶Egae ega'ina papiau'i uminagai keague au'i eaea akaiki'a keisa.

Isa mae afuga ogo koa i'opoga afugai keague au'i eaea akaiki'a eake egefai'i.”

Aisaea 9:1-2

¹⁷Ega'ina kinagai Iesu e'ina Kalilea agogai einogo einaka, “Oi emi laomai apala'i amoumakalaini'i, gome Deo ega agofa'a fouga emai eemiai efua,” eoma.

Iesu Imoi Ekina Kakau'i Au'i

(Mako 1:16-20; Luka 5:1-11; Ioane 1:41-42)

¹⁸Iesu kina aga'ogai Kalilea a'uga foegai epea alogai, au aaga akina auni'i eisa'i. Ega'ina au'i auga Saimon Peto keoma auga, ke akina Andru auni'i. Isa ega'ina a'ugai fe'i keogeoge kai eisa'i gome isa inoino au'i. ¹⁹Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, “Omai muniuai amopea. Ke lau oi papiau ipaoa'i aumi alapamiaimi,” eoma. ²⁰Peto Andru auni'i Iesu ega eifa oma aina kelogonia aisama, fiakoa mo e'i fe'i, ke amu ma'oai kepua'afuni'i Iesu muninai kelao.

²¹Ke egae ekailai elao au i'oina aga'o akina auni'i eisa'i. Isa auni'i auga Sebedi gauga James akina Ioane auni'i. Ke isa ama'i Sebedi fou gaagai keagu fe'i kekapai'i kegaoge'i keomaoma kai eisa'i eifani'i. ²²Ega aisama isa fiakoa mo e'i gaaga ke ama'i fou kepua'afuni'i Iesu muninai kepea.

Iesu Kalilea Agogai Einogo

(Luka 6:17-19)

²³Ega'ina afegai Iesu Kalilea ago fofouga alogai epea, Iudea papiau'i e'i la'afou afu'iai ekoko epamalele, ke iifa faunina Deo ega agofa'a fouga einogaina. Ega'ina alogai papiau isafa i'oi'i i'oi'i keafi'i au'i kemai ma'oai epafelo'i. ²⁴Iesu fouga epea efoufa'a Siria ago papiau'i ma'oai kelogo. Ega puo papiau isafa i'oi'i i'oi'i keafia papiau'i kemaiseini'i isa eegai epafelo'i. Isafa ega'ina au'i kiekie akaiki'a'i keafi'i au'i, tiapolo alo'iai keagu au'i, isafai epakauaini'i faaga'i efa'i'i au'i, ke faaga'i kema'e au'i. ²⁵Iesu ega koa ekapaisa puo, papiau la'afou akaiki'agai isa muninai kepea. Ega'ina papiau'i isa Kalilea agogai kemai, isa Taoni Ou'aga keoma taoninai kemai, isa Ierusaleme taoninai kemai, isa Iudea agogai kemai, ke isa Jordan agapuge eegai keagu au'i isafa kemai.

Kaisau Deo Eegai Kapa Felo'i Keafi'i Au'i Fou'i

(Luka 6:20-26)

5 ¹Ke Iesu papiau ma'o la'afouai eisa'i aisama, elao iku aga'ogai e'agaukae mapegai eagukipo. Ke ega imoi au'i kemai isa eegai.

²Egae kai epamaleleni'i einaka:

³“Lalau'iai keulalu au'i Deo eegai kapa felo'i keafi'i,
gome Deo ega agofa'a isa apu'i.

⁴Ke keapepe au'i Deo eegai kapa felo'i keafi'i,
gome Deo isa agepaame'i.

⁵Ke ifo'i kepaake'i e'e'ele'i kepamia'i au'i Deo eegai kapa felo'i keafi'i,
gome Deo aagoa isa apu'i agepamia.

⁶Ke alo opai lao'i mai'i inaekimuga ke aisokupuga kepa'aau au'i Deo
eegai kapa felo'i keafi'i,

gome Deo isa alo'i agepapogua.

7 Ke papiau gual'i keania au'i Deo eegai kapa felo'i keafi'i,
gome Deo isa gua'i ageania.

8 Ke alo'i elolofa au'i Deo eegai kapa felo'i keafi'i,
gome isa Deo akeisa.

9 Ke gagao kekapa au'i Deo eegai kapa felo'i keafi'i,
gome isa akeifani'i Deo gauga akeoma'i.

10 Ke alo opai lao'i mai'i kekapa'i kainai keafi apalani'i au'i Deo eegai
kapa felo'i keafi'i,
gome Deo ega agofa'a isa apu'i.

11 “Ke lau puouai papiau oi akeifa apala penimi, akeafi apalanimi, ke pifogeai akepaagu fofoumi iifa apala'i i'oi'i i'oi'i ma'oi eemiai akeifani'i aumi, Deo eegai kapa felo'i oafi'i aumi. 12 Ke foalogama alomi fegama alogaina, gome afa felo ufai ekae auga akaiki'a ipauma. Ufainagai oi alomai koa kai isa profeta isafa ega keafi apala oma'i.”

Kikimalu Ke Eaea Fou Fou'i
(Mako 9:50; Luka 14:34-35)

13 Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi auga aagoa kikimaluga koa i'opomi. Kai kikimalu meki'aga agefua koa aisama, ala akeoma agemeki'a pugu? Isa ega meki'a efua kainai akeafia kapa aga'o felo akekapa afaekaina. Kai akeafia akepuake papiau laagai akepea akegafamu'a.

14 “Ke oi auga i'ina agofa'a eaea koa i'opomi. Taoni aga'o iku e'elegai kepaapa auga akepai'ofake afaekaina koa i'opoga, oi isafa agoi'ofake afaekaina. 15 Ke papiau lanepa akepaafiaua aisama, liti papagai afakeoge'unia. Kai lanepa kepapa'afa afugai akepa'afa, ega koa e'ai keagu papiau'i ma'oi eaea agepeni'i. 16 Ega koa i'opoga, oi isafa laomai felo'i fokapa'i emi eaea papiau laa'iai fopagefaua, ega koa papiau oi emi laomai felo'i fekeisa'i Amami ufai eague auga fekeifagaina.”

Deo Ega Iifa Ma'oi Kapa Akaiki'a'i Ipauma'i

17 Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi foloopolaga lau Deo ega iifa Moses epenia auga, ke Profeta kapa'ina keifania auga isafa laa'i mapamia'i laoma puo lamai folooma. Laa'i. Lau lamai auga ega'ina iifa'i laa'i fapamia'i puo alamai kai ko'a'i mo fapamia'i laoma puo lamai. 18 Iifa gome maamia'i laifania. Aagoa ufa fou laa'i akemia kai, ega'ina iifa'i alogai malele e'ele mo, o peni kuagai afa'agamo mo kepaau opogaina auga afuga aga'omo mo ganinagai laa'i afaemia agelao ega'ina iifa'i ma'oi ko'a'i mo akemia. 19 Ega puo kaisau i'ina iifaga kapula e'ele ipauma aga'omo mo ageaupea, ke papiau isafa agepamaleleni'i, isa ekapa koa akekapa auga Deo ega agofa'ai akeifaga au e'ele akeoma. Kai kaisau i'ina iifa'i kai'iai mo agepea ke pamalele'i papiau agepamaleleni'i auga,

Deo ega agofa'ai akeifaga au akaiki'a akeoma. ²⁰Gome lau lapainimi, oi alomi opaina Faliseo au'i ke pamalele au'i fou e'i alo opai afaeka'egaina koa aisama, Deo ega agofa'ai afolokoko paisa.”

Guakupu Fouga

²¹Ke Iesu eifa pugu einaka, “Ufainagai Moses ega iifa kainai, papiau kepaini'i iina keoma auga a'o ologonia. ‘Kai aga'o foloaupugua. Ke kaisau aupalao aga'o ageaupugua auga ega apala afa kansolo au'i ee'iai ageafia,’ keoma. ²²Kai lau lapainimi. Kaisau ifo aaga akina eegai gua ekupu auga ega laomai apala afa Deo eegai ageafia. Ke kaisau aaga akina mo agepaina ama'ama auga ageoma auga kansolo au'i ago'iai iifa agepakaisa. Ke kaisau aaga akina agepaina ‘Oi kafo'o aumu’ ageoma auga ipeli logai agekoko ageaga.

²³⁻²⁴“Ega puo oi Deo amu kepa'a penia afugai kapa aga'o Deo mopa'a penia loomaoma kai aamu akimu aga'o oi eemuai gua ekupu auga aloopolaga koa aisama, pipeni amuga ega'ina afuga akegai fopua'afuga feka. Egae kai folao aamu akimu eegai oi emu apala fe'agegeai kakaua fou fogagao kai fomai pugu emu pipeni Deo fopa'a penia.

²⁵“Ke aupalao aga'o oi iifa ipakainai agepaapaukaiso aisama, fiakoa mo ega'ina papiauga aunimi kapa ega'ina oko fopakaisa. Ke iifa ipakaina auga eega alolao koa kai keagai ega koa fokapa. Laa'i koa aisama, isa ageafio au oi emu laomai afa fepenio auga imagai agepauiso. Ke isa oi tipula afuga e'ima auga imagai agepauiso, ke tipula afuga e'ima auga oi tipula afugai age'afo kokoiso. ²⁶Iifa gome maamiai laifania. Oi afolopealai laa'i agelao emi moni fua eemiai ekae auga agopafua afe'aina.”

Papiau Fou Akeamage Kai Fou Kefeu Auga Fouga

²⁷Iesu eifa pugu einaka, “Ufainagai Moses ega iifa kainai papiau iina keifa oma a'o ologonia. ‘Aupalao aga'o fou aloamage auga fou folofeu,’ keoma. ²⁸Kai lau oi lapainimi. Kaisau ifiao o papie eisa emaaga auga, papie fou kefeu koa laoga maina apala gua alogai ekapaisa efua. ²⁹Oi maami kaina epaafimi laomai apala okapa koa aisama, amo'iulaisa amopuake. Oi faagami aga'o fegea kai Deo ega agofa'ai fokoko auga felo. Kai faagami fofouga mo ipeliai agoake auga apala ipauma. ³⁰Ke oi imami kaina epaafimi laomai apala okapa koa aisama, fofoua fopuake. Oi faagami aga'o fegea kai Deo ega agofa'ai fokoko auga felo. Kai faagami fofouga mo ipeliai agoake auga apala ipauma.”

Amage Papiau'i Akafa'i Kepaake'i Auga Fouga

(Mateo 19:9; Mako 10:11-12; Luka 16:18)

³¹Ke Iesu eifa pugu einaka, “Moses ega iifa kainai iina keifa oma auga isafa a'o ologonia. ‘Au aga'o akafa agepaake auga, isa akafa epaake

auga pepa fekapa fepenien, keoma. ³²Kai lau lapainimi. Kaisau akafa fou keamage ke akafa ega'ina aufalao aga'o fou afakefeu mo ganinagai agepaake auga, isa akafa au i'oina aga'o fou kefeu auga laoga maina isa epagama. Ke kaisau ipaake papiega ageakafania auga, isa papie i'oina aga'o fou fakefeu auga iifaga eaupea.

Pako'a Nini'anina Auga Fouga

³³Ke Iesu eifa pugu einaka, “Ufainagai Moses ega iifa kainai papiau iina kepaini oma'i auga isafa a'o ologonia. ‘Oi emi pako'a nini'anina okapaaisa auga laagai foloaopagai. Kai Lopia eegai emi pako'a nini'anina ega'ina okapaaisa auga kainai fopea,’ keoma. ³⁴Kai lau lapainimi. Oi pako'a nini'anina aga'omo mo ganinagai folokapa. Oi ufa akagai isafa pako'a nini'anina folokapa. Gome ufa auga Deo ega aguagu afuga. ³⁵Ke oi aagoa akagai isafa pako'a nini'anina folokapa. Gome aagoa auga Deo ife ipaapauga afuga. Ke oi Ierusaleme taonina isafa akagai pako'a nini'anina folokapa. Gome Ierusaleme taonina auga Kin akaiki'a Auga ega taoni. ³⁶Ke oi ifomi kaniamiai pako'a nini'anina folokapa. Gome oi ifomi kaniamiai fufumi aga'omo ganinagai keloga o umuga agopamia afaekaina. ³⁷Kai aufa kina ko'a mo foifania, ke kapa'ina agokapa auga ‘E’ mo fooma, ke afolokapa auga, ‘Laa’i’ mo fooma. Ke muniai kapa'ina agoifania auga tiapolo eegai emai.”

Papiau E'i Laomai Afa Isogemue Auga Fouga

(Luka 6:29-30)

³⁸Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi Moses ega iifa kainai papiau iina keifa oma auga a'o ologonia. ‘Aufalao aga'o au aga'o maaga agepalifua koa aisama, papiau ega'ina isafa isa ima afa feoge i'opoga mo faagagai fekapa. Ke aufalao aga'o au aga'o nie agepalifua koa aisama, papiau ega'ina isafa isa ima afa feoge i'opoga mo faagagai fekapa,’ keoma. ³⁹Kai lau lapainimi. Papiau apala aga'o oi eemuai apala afekapa koa aisama, ima afa folooge. Ke aufalao aga'o me'emu kaina afepoa koa aisama, apie foailao me'emu lafanina kaina isafa fepoa. ⁴⁰Ke aufalao aga'o iifa ipakainai gapaapaukaiso kai emu tiapu i'iuka gaafia ageoma koa aisama, afemu tiapuga isafa feafia. ⁴¹Ke aufalao aga'o agepaafio fou 2 kilomita amopea ageoma koa aisama, fou 4 kilomita fopea. ⁴²Ke kaisau kapa'ina agegoinimi auga fopenia, ke kaisau eemiai kapa aga'o gaafia kai muniai fepenimueimi ageoma auga folomuniapua, kapa'ina gaafia eoma auga fopenia.”

Alomi Ko'agai Emi Ou Au'i Ani'i Foani Auga Fouga

(Luka 6:27-28, 32-36)

⁴³Ke Iesu eifa pugu einaka, “Moses ega iifa kainai papiau iina keifa oma auga a'o ologonia. ‘Alomi ko'agai emi e'a ipafe au'i ani'i foani.

Kai emi ou au'i auga alomi ko'agai ani'i foloani,' keoma. ⁴⁴Kai lau lapainimi. Alomi ko'agai emi ou au'i ani'i foani, ke keafi apalanimi au'i fau'iai fomegamega. ⁴⁵Ega koa Amami ufai eague auga gauga agomia agekaina. Gome Deo kina epaaga papiau felo'i ke apala'i ma ganinagai ma'oai laa'iai egefaopu. Ke imu epa'aua alo opai ke alo opai laa'i au'i isafa epeni'i. ⁴⁶Ega kainai oi papiau animi keani au'i mo ani'i agoani koa aisama, Deo eegai ega'ina laoga mainai afa felo agoafia ma? Ke tax isafina au'i isafa laomai apala ikapa au'i mo ganinagai ega koa akekapa ma? ⁴⁷Ke oi aami akimi mo agopamegoni'i koa aisama, oi kapa'ina okapa auga papiau isa'i kapa'ina kekapa auga faagagai oka'egaini'i ma? Oi kapa aga'o alokapa isa aloka'egaini'i. Gome Deo akelogonia papiau'i isafa ega koa kekapa. ⁴⁸Ega puo oi Amami ufai eague auga alo opai lao'i mai'i alo epogu koa i'opoga, oi isafa Isa koa i'opoga fomia alo opai lao'i mai'i alomi fepogu.”

Pipeni Ulalu Papiau'i Fopeni'i Auga Fouga

6 ¹Ke Iesu eifa pugu einaka, “Foisa felo oi emi laomai felo'i papiau kegaisa ooma puo papiau ago'iai folokapa. Gome oi ega agokapa oma koa aisama, Amami ufai eague auga eegai afa felo afofoafia.

²“Ega puo oi ulalu papiau'i amu openi'i aisama pifoge au'i kekapa koa i'opo'i folokapa. Isa auga papiau isa kegaisa'i au akaiki'a'i kegapamia'i keoma puo, la'afou afu'iai ke peapea afu'iai papiau ago'iai keapa e'i laomai felo auga fi'i keipina au'i kekapa koa i'opoga kekapa. Iifa gome maamiai laifania. Isa e'i laomai afa keafii efua. ³Kai oi ulalu papiau'i amu agopeni'i aisama, imami kaina kapa'ina ekapa auga imami lafanina faelogo. ⁴Ega koa fokapa ofefakeai ega'ina laoga maina fokapa. Ega agokapa oma koa aisama, Amami laomai ofefakeai okapa eisa auga afa felo agepenimi.”

Megamega Fouga

(Luka 11:2-4)

⁵Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi agomegamega aisama pifoge au'i kemegamega koa i'opoga folomegamega. Gome pifoge au'i kegamegamega keoma aisama, papiau isa fekeisa'i auga anina keani alogaina puo la'afou afu'iai, ke keaga kiu'iai keapa kemegamega. Iifa gome maamiai laifania. Isa e'i laomai afa keafii efua. ⁶Kai oi agomegamega aisama, folao emi e'a alogai oi mo ologo afugai fokoko pa'afi fokupuga kai, Amami eaguega kai aloisaisa auga fomegamega penia. Ega agokapa oma koa aisama, Amami ofefakeai kapa'ina okapa eisa auga afa felo agepenimi. ⁷Ke oi agomegamega aisama, Deo akelogonia au'i nini'ani ani'i laa'i ma'o keifani'i au'i koa folomia. Gome isa kepamia nini'ani ma'o keifani'i puogai Deo ainali agelogo keoma. ⁸Ega puo oi auga isa kekapa koa folokapa. Gome oi Amami kapa'ina agogoina auga alogoina koa kai elogo efua.

9“Ega puo oi iina fomegamega oma:

‘Amamai ufai loague aumu, Akamu galolofa aoma.

10 Ke emu agofa'a gamai.

Oi emu logoai kapa'ina anina loani ufai kekapa auga i'opoga mo agoai isafa gaikapa.

11 Aufa kina fo'amaga pau mopenimai.

12 Ke lai papiau e'i apala a'agegeaini'i koa i'opoga,

Oi isafa lai emai apala mo'agegeaini'i.

13 Ke mopapeaimai i'opo apala'i alo'iai falakoko, ke tiapolo apala auga eegai mopapealaimai.’ ”^e

14 Oi papiau e'i apala fo'agegeaini'i, gome oi papiau eemai apala kekapa au'i e'i apala ago'agegeaini'i koa aisama, Amami ufai eague auga isafa, oi emi apala age'agegeaini'i. 15 Kai oi papiau e'i apala afolo'agegeaini'i koa aisama, Amami ufai eague auga isafa, oi emi apala afae'agegeaini'i.”

Ani Gopegope Foug

16 Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi agoani gopegope aisama, pifoge au'i kekapa ko'a i'opoga folokapa alomi faemafu. Gome isa keani gopegope aisama, papiau isa keani gopegope auga fekeisa keoma puo, iisa'i keafi lilifua. Iifa gome maamiai laifania, isa e'i laomai afa keafia efua. 17 Kai oi agoani gopegope aisama, maami foikua ke oili kaniamiai fooge. 18 Ega koa oi oani gopegope auga papiau folopakina'i kai, oi Amami eaguega kai aloisaisa auga mo fopakina. Ke oi Amami kapa'ina ofefakeai okapa eisa auga afa felo agepenimi.”

Ufa Amu'iai Fopa'amu'amu Auga Foug

(Luka 12:33-34)

19 Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi ifomi faumiai inae aagoa amu'iai folopa'amu'amu. Gome aagoa amu'i auga moamoa ke mokemoke ageafi'i akelifu. Ke painao au'i isafa oi emi e'a akeaupea ega'ina amu'i akepainaoni'i. 20 Ega puo inae aagoa amu'iai folopa'amu'amu kai, oi ifomi faumiai ufa amu'iai fopa'amu'amu. Gome amu ufai kekae au'i moamoa ke mokemoke afaefil'i afakelifu. Ke painao au'i isafa e'a afakeaupea afakepainaoni'i. 21 Lau ega laifa oma, gome oi alomiaf afu kapagai opa'amu'amu afugai, guami fofoug isafa egae ooge.”

Maami Auga Imaaumi Fofoug Ega Eaea

(Luka 11:34-36)

22 Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi maami auga imaaumi fofoug ega eaea. Ega puo oi maami felo koa aisama, imaaumi fofoug eaea agepogu. 23 Kai

^e 6:13 Papiau isa'i 13 fuagai i'ina iifaga kepapua: “Gome isapu ma'oi, eaea akaiki'a ma'oi, ke agofa'a ma'oi oi apumu aoniamo. Amen.”

oi maami apala ipauma koa aisama, imaaumi fofouga umina agepogu. Ega puo oi alomiai eaea ega'ina auga umina koa aisama, umina ega'ina oi imaaumi fofouga agepalifu afe'aina.”

Moni Foloopopoina Kai Deo Fopako'ania

(Luka 16:13; 12:22-34)

²⁴Ke Iesu eifa pugu einaka, “Kai aga'o lopia auni'i e'i kala'afi agemia afaekaina. Isa alo ko'agai aga'o anina afaeani, ke aga'o alo ko'agai anina ageani, o isa alo ko'agai aga'o ega iifa kainai agepea kai, aga'o auga alo ko'agai ega iifa kainai afaepea. Ega koa i'opoga mo, Deo ke moni fou e'i pinauga agokapa aga'onia mo afaekaina.

²⁵“Ega puo iifa gome maamiai laifania, oi emi agu opopo folopa'aau. Ega'ina auga kapa'ina agoania, o agoinu auga opopo folopa'aau. Ke imaaumi isafa opopo folopa'aau. Ega'ina auga kapa'ina agoi'iuka auga opopo folopa'aau. Oi emi agu auga kapa akaiki'a fo'ama aeka'egaina ma? Ke imaaumi auga kapa akaiki'a ipauma, tiapu aeka'egaina ma? Ko'a ipauma. Oi emi agu ke imaaumi fou kapa akaiki'a'i ipauma'i. ²⁶Maami galao ufa inei'i amoisai'i. Isa kapa aga'o akefauga, o fo'ama aga'o fo'ama isoge e'agai ake'oamenia aeka. Ega mo ganinagai oi Amami ufai eague auga isa epaaniani'i. Oi auga kapa akaiki'ami ufa inei'i aloka'egaini'i ma? ²⁷Oi epomia kaisau opopoai kina maaga aga'omo koa ega aguagu laagai eogeaua ifo ega agu epo epamaefania? Kai aga'o laa'i.

²⁸“Ega puo kapa puo oi tiapu kapa agoi'iuka auga opopo opa'aau? Maami galao ago alo kaikai'i ala keuki oma auga amoisai'i. Isa akepinauga ke kapa aga'o feke'iuka auga pinaugaga aga'o akekapa. ²⁹Kai lapainimi, Solomon epa'amu'amu alogai mo ganinagai, ega tiapu aga'omo mo ganinagai kaikai ega'ina e'i felo aeka'egaina. ³⁰Deo ago alo mukimuki'i pau kekae kai fafoko akemae, loai ake'afoau'i mo ganinagai, kaikai'i tiapu felo ipauma koa epeni'i kei'iuka'i, iisai'i felo ipauma emia. Ega koa aisama, oi Deo maagai kapa akaiki'ami ipaumami puo, oi tiapu ma'o afaepenimi afolo'iuka'i ma? Oi pako'a e'e'e aumi! Iifa gome Isa oi tiapu ma'o agepenimi agoi'iuka'i. ³¹Ega puo foloopopo foloifa, ‘Kapa'ina agaania?’, o ‘Kapa'ina againu?’, o ‘Kapa'ina agai'iuka?’ folooma. ³²Gome Deo akelogonia papiau'i auga ega'ina kapa'i mo opopo'i kepa'au'i, ke muni'iai kepiu. Kai oi Amami ufai eague auga ega'ina kapa'i ma'oi ani'i oani auga elogo efua. ³³Ega puo Deo ega agofa'a, ke ega alo opai lao'i mai'i fokapu kakau'i. Egae kai ega'ina kapa'i ma'oi ani'i oani au'i isafa ega'ina fou laagai ageogeaua. ³⁴Ega puo oi fafoko opopo folopa'aau. Gome fafoko kapa'ina agemia auga ifo opopo agepa'aau. Aufa kina auga ifo ega opopo egome mo ekae.”

Papiau E'i Apala O E'i Felo Auga Alomiai Foloopolaga

(Luka 6:37-38, 41-42)

7 ¹Ke Iesu eifa pugu einaka, “Aufalao aga'o kapa aga'o ekapaisa auga oi alomiai isa felo o apala ekapaisa folooma. Laa'i koa aisama, oi kapa aga'o

alokapa aisama, aufalao aga'o isafa alogai oi felo o apala lokapaisa ageoma.

²Gome felo o apala alomiai agoopolaga agoifania aisama, Deo isafa oi eemiai ega koa agekapa. Ke aufalao aga'o ega laomai felo o apala afa ala openi oma auga i'opoga mo, Deo oi afa ega agepenimi omaimi.

³“Kapa puo oi aami akimi maa'iai au keilina aeapuga e'ele ekae auga oisa kai, oi ifomi maamiai au u'u'afa akaiki'a ekae auga gefa aloauga? ⁴Oi aufa kina maamiai au u'u'afa ekaega maami ekaisapua kai, ala koa aami akimi opaini'i oinaka, ‘Aau o akiu, maamuai ama'ama e'ele maafilaisa ooma?’ ⁵Pifoge aumi! Fofufai ifomi maamiai au u'u'afa ekae auga foafilaisa kai, maami ofakaegai aami akimi maa'iai iili aeapuga ekae auga agoafilaisa agekaina.

⁶“Ke Deo maagai kapa'ina elolofa ooma ooge me'e auga, oafia amu'e folopeni'i. Ke kapa aga'o afa akaiki'agai o'afa auga oafia uma folopiu peni'i. Kai ega agokapa oma koa aisama, uma kapa felo ega'ina auga ife'iai akegafamu'a kai, ake'afoaipini oi eemi akefai ake'i'iokaimi,” eoma.

Deo Fagoina Fakapuga Ke Ega Pa'afi Fa'inipa Auga Fouga (Luka 11:9-13)

⁷Ke Iesu eifa pugu einaka, “Fopinoi ke agoafia. Fokapuga ke agokapulaisa. Ke pa'afi fo'inipa ke pa'afi ageagalai. ⁸Gome kaisau epinoi auga kapa'ina egoina auga eafia. Ke kaisau kapa aga'o ekapuga aepakipo auga ekapulaisa. Ke kaisau pa'afi e'inipa auga pa'afi eagalai.

⁹“Ke oi epomiai kaisau auga gauga isa agegoina palafa ageoma aisama, kepo agepenia? ¹⁰Ke kaisau gauga isa agegoina ma'a ageoma aisama, kaapa agepenia? ¹¹Oi laomai apala ikapa aumi mo ganinagai, pipeni felo gaumi ipeni'i ologo. Kai oi Amami ufai eague auga felo ipauma puo, kaisau Isa egoina auga pipeni felo'i ma'o mo agepenia papiau ageka'egaini'i. ¹²Ega puo kapa ma'oai agokapa'i alogai, papiau oi eemiai kapa'ina fekekapa ooma auga mo isa ee'iai fokapa. Gome Moses ega iifa ke profeta ma'oai e'i iifa ma'oai ega fokapa oma keoma kepapua ekae.”

Ufa Falao Keagaga (Luka 13:24)

¹³Ke Iesu eifa pugu einaka, “Oi auga pa'afi ake e'elegai fokoko. Gome keaga ake akaiki'a auga elao afu apala ipauma papiau epalifu'i afugai epealai. Ke ega'ina afuga pa'afina ake akaiki'a. Ega puo papiau ma'o ega'ina pa'afinai kekoko. ¹⁴Kai keaga elao papiau agu pagai maunina keafia afugai epealai auga ake e'ele, ke pa'afina isafa ake e'ele. Ega puo papiau isa'i mo ega'ina pa'afinai kekoko.”

Au Puaga Iisagai Agologo (Luka 6:43-44)

¹⁵Ke Iesu eifa pugu einaka, “Profeta pifoge'i eemi kefai au'i foisa felo'i. Isa faaga'i afe auga sipi koa i'opoga kai alo'i auga, ago alo amu'e'i a'i'i

koa i'opo'i. ¹⁶Ke isa papiau kapa'i au'i e'i laomaisai agoisa'i agologo. Ke papiau ini gufugai aupua puaga akeafia agekaina ma? Ke ini gufugai au aka fik keoma auga isafa puaga akeafia agekaina ma? Laa'i afaekaina! ¹⁷Ega koa i'opoga, au felo auga puaga felo eoge kai, au apala auga puaga apala eoge. ¹⁸Ke au felo auga anina apala afaeoge, ke au apala auga anina felo afaeoge. ¹⁹Au kapa'i ani'i felo afakeoge au'i akeaga'i loi ake'afou'i. ²⁰Ega puo profeta pifoge'i au'i, au puagai aisa alogo koa i'opoga, isa isafa e'i laomaisai isa kaisau auga agoisa'i agologo."

Lau Oi Alalogogonimi

(Luka 13:25-27)

²¹Ke Iesu eifa pugu einaka, "Papiau lau, 'Lopia, Lopia,' keomaisau au'i ma'oi mo ufai Deo ega agofa'ai afakekoko. Kai kaisau lau Amau ega logoai kapa ma'oi eka puaga mo ega'ina agofa'agai agekoko. ²²Ega'ina kina ma'o lau akepainiau, 'Lopia, Lopia, lai oi akamuai profeta koa i'opoga emu iifa papiau maa'iai aifafoua, ke oi akamuai tiapolo papiau alo'iai keagu au'i apapealai'i, ke oi akamuai mirakulo ma'o akapai'i,' akeoma. ²³Ega aisama lau isa maa'iai alaifa gomeisa mo alainaka, 'Lau oi egae alalogonimi mo emai pau. Oi Deo ega iifa kai'iai alopeapea aumi euai amokailai,' alaoma."

E'a Ipaapa Au'i Auni'i

(Luka 6:47-49)

²⁴Ke Iesu eifa pugu einaka, "Ega puo papiau ma'oi lau e'u iifa a'o kelogo ke kekapa au'i auga, ikifa auga fopa laagai e'a epaapa auga koa i'opo'i. ²⁵Au ega'ina ega e'a uu'uga fopai efaunia kai e'a epaapa. Ega puo imu e'au, ke kou elai, ke ameku epua ega e'a epuaisa mo ganinagai aepoi. ²⁶Kai papiau ma'oi lau e'u iifa a'o kelogo kai kai'iai akepea au'i auga, kafo'o auga ega e'a figuai epaapa auga koa i'opo'i. ²⁷Ega puo imu e'au, ke kou elai e'a eauniia, ke ameku epua e'a epuaisa aisama, epoi eauoka a'o akaiki'a ipauma emia."

²⁸Iesu ega'ina kapa'i ma'oi epamalele efua aisama, egae kela'afou au'i ma'oi isa ega pamalele eegai keopofua ke kekauai alogaina. ²⁹Gome isa Moses ega iifa pamalelega au'i koa aepamalele kai, Deo ega isapu eafia auga koa epamalele.

Iesu Molomolu Isafaga Auga Epafelo

(Mako 1:40-45; Luka 5:12-16)

8 ¹Iesu iku mapegai eapa epamalele efua eake emai aisama, papiau la'afou akaiki'agai isa muninai kepea. ²Ega'ina alogai au molomolu isafaga eafia auga emai Iesu agogai eanife'u kai eifa einaka, "Lopia, oi lau mopafeloisau alooma koa aisama, alopafeloisau agekaina," eoma.

³Ega aisama Iesu ima ekalaisa elao au faagagai eafiau kai eifa einaka, “Lau lalogo oi mapafeloiso laoma puo, felomu momia,” eoma. Ke fiakoa mo au faaga felo emia. ⁴Ega aisama Iesu isa epainia einaka, “Foisia oi faagamuai kapa'ina emia auga kai aga'o maagai foloifania. Kai opainai folao sakedote ee'iai faagamu fopakina'i. Ke isa oi faagamu felo emia auga fekeisa, papiau fekepakina'i. Ke faagamu felo emia laoga maina Moses ega iifai eifa kapula penio auga kainai, amu Deo fopa'a penia,” eoma.

Iesu Roma Ifani Lopiaga Ega Kala'afi Epafelo

(Luka 7:1-10; Ioane 4:43-54)

⁵Ega'ina afegai Iesu elao Kapenaum taoninai ekoko aisama, Roma ifani au'i 100 e'ima'i lopiaga emai isa eegai egoinia gapalagaina eoma. ⁶Ke eifa einaka, “Lopia, lau e'u kala'afi faaga fofouga emae paguai ekae ekiekie alogaina,” eoma.

⁷Ega aisama Iesu einaka, “Lau alafai alapafelo,” eoma.

⁸Kai ifani lopiaga iifa epamue einaka, “Lopia, lau au e'eleu puo, oi fomai lau e'u e'ai fokoko auga afaekaina. Foloafipugu e'u e'a folomai kai, moifa mo e'u kala'afi felo gamia. ⁹Gome lau ifou isafa e'u lopia akaiki'a'i papa'iai lapinauga, ke e'u ifani au'i isafa papauai kepinauga. Lau i'ina au'i aga'o lapaina, ‘Molao’ laoma aisama, elao. Ke aga'o lapaina, ‘Momai,’ laoma aisama, emai. Ke e'u kala'afi lapaina, ‘i'ina mokapa,’ laoma aisama, ekaapa,” eoma.

¹⁰Ke Iesu ifani lopiaga ega enini'ani oma aina elogonia aisama, ekauai alogaina, ke e'afoaipini papiau isa muninai kepea au'i epaini'i einaka, “Iifa gome maamiai laifania. Israel papiau'i epo'iai kai aga'o iina epako'a omaisau auga alaisa koa. ¹¹Lapainimi, kina fuagai papiau ma'o kina e'agaukae afuga kaina, ke kina eake afuga kainai akemai Abraham, Aisak, ke Iakobo fou Deo ega agofa'ai, miamia akaiki'agai afu'i akeafia akeagu. ¹²Kai Israel papiau'i Deo ega agofa'a papiau'i auga, afegai uminagai akepiulai'i, egae akeapepe nie'i akeapalolia,” eoma.

¹³Ke Iesu enini'ani afegai, ifani lopiaga epainia einaka, “Molao! Oi lopako'ania koa i'opoga mo ageikapa,” eoma. Ke ifani lopiaga ega kala'afi ega'ina kina maagai mo felo emia.

Iesu Papiau Ma'o Epafelo'i Pugu

(Mako 1:29-34; Luka 4:38-41)

¹⁴Ega'ina afegai Iesu ke ega imoi fou kelao Peto ega e'ai ekoko. Egae Peto gafa papiega auama isafa eafiai petiai eka eisa. ¹⁵Ke Iesu papie ima eafi opogaina aisama, auama isafaga isa epua'afuga. Ke e'uegekae fo'ama egakunia epenii'i keaniia.

¹⁶Ke epagapigapi aisama, papiau ma'o tiapolo alo'iai keagu au'i kemaiseini'i Iesu eegai. Ke isa eifa mo tiapolo kepealai, ke isafa papiau'i

ma'oi epafelo'i. ¹⁷Iesu ega koa ekapaisa auga, Deo ega iifa pukagai profeta Aisaea iina eifa oma auga pau ko'a mo emia:

“Isa i'a a'a apoke laoi mai'i ma'oi eafi'au'i apuga epamia,
ke a'a isafa epuai'i.”

Aisaea 53:4

Iesu Muninai Kepea Auga Mai'afa

(Luka 9:57-62)

¹⁸Ega'ina afegai papiau ma'o alogaina kemai Iesu keapa lofe. Ega puo ega imoi eifa kapula peni'i, gaaga aga'o kegaisa gaaguka gapagai a'u apie galao eoma. ¹⁹Ega'ina alogai Moses ega iifa pamalelega auga aga'o emai Iesu epainia einaka, “Pamalele aumu, oi ala folao mo ganinagai, munimuai alafai paisa,” eoma.

²⁰Ega aisama Iesu einaka, “Ago alo amu'e'i e'i feu afuga apu inegai ekae, ke ufa inei'i isafa nii'i ekae. Kai Papiau Aumauni Gauga auga, kania feogeaua felaagai afuga aga'o laa'i,” eoma.

²¹Ke Iesu ega imoi aga'o Iesu epainia einaka, “Lopia, mologoiniau malao amau mafufu kakaua kai alamai munimuai alapea,” eoma.

²²Kai Iesu isa epainia einaka, “Lalau'i emae au'i ifo'i e'i mae kegafufuga. Kai oi auga mai muniuai mopea,” eoma.

Iesu Lanina Epaapakipo

(Mako 4:35-41; Luka 8:22-25)

²³Iesu ega'ina eifania afegai, gaagai eaguka ke ega imoi isafa gaagai keaguka. ²⁴Ke kelao alogai, fiakoa mo lanina akaiki'a ipauma emai ega'ina a'uga mo epea oma. Ega puo goiso emai gaaga laagai e'afo pagainia. Kai ega'ina alogai Iesu eka efeu. ²⁵Ega puo Iesu ega imoi kelao kepagonia kai kepainia keinaka, “Lopia, kania'a moagamauga! I'a agakogo!” keoma.

²⁶Ke Iesu isa epaini'i einaka, “Oi pako'a e'ele ipauma aumi. Kapa puo oi ega omani'i oma?” eoma. Egae kai e'uegekae ameku a'u fou efinai'i, ke kapa ma'oi ke'olo.

²⁷Au ma'oi ega'ina gaagagai keaguka au'i ega koa emia keisa aisama, kekauai alogaina keopofua ke kepa'ani keinaka, “I'ina au kapa? Isa ameku, a'u mo ganinagai aina keafia,” keoma.

Kerasene Agogai Iesu Au Auni'i Alo'iai Tiapolo Keagu Au'i Epafelo'i

(Mako 5:1-20; Luka 8:26-39)

²⁸Ega'ina afegai kelao apiegai Kadara papiau'i keagu agogai keofau ke'agaukae keagai kepea. Ega aisama au auni'i alo'iai tiapolo keagu au'i laai kemai Iesu fou kepiaogai. Isa ke'e'efa alogaina puo kai aga'o ega mo aepeapea oma. ²⁹Isa Iesu keisa aisama, tiapolo isa alo'iai keagu au'i keagaga keinaka, “Deo Gauga aumu, kapa'ina lai eemaisai anina loani?

Oi emu kina aekaina koa kai lomai lai mopakiekie alogainimai ma looma?” keoma.

³⁰Ega'ina alogai afa'agamo aakai koa i'opoga auga, uma ma'opali kela'afou keapa keanimai. ³¹Ega puo tiapolo Iesu kegoinia keinaka, “Oi lai alopapealaimai koa aisama, foulaimai falao uma ega'ina ma'opali kela'afou keapae au'i alo'iai fakoko,” keoma.

³²Ke Iesu isa elogoaini'i ke epaini'i einaka, “Amolao,” eoma. Ega puo tiapolo ega'ina au'i auni'i alo'iai kepealai kelao uma alo'iai kekoko. Ke uma kekauai la'afouai poupouai kepiu keake kelao a'uai kekogo kemae.

³³Ke egae keapa uma ke'ima'i au'i kepiu kelao taoniai kapa'ina kemia au'i ma'oai keifafou'i. Ke au alo'iai tiapolo keagu au'i isafa, faaga'iai kapa'ina emia auga papiau maa'iai keifafoua. ³⁴Ega aisama taoni papiau'i ma'oai kelao Iesu kegaisa keoma. Ke keisa aisama, kapa'ina ekapaisa auga mani'ina kepa'aua puo kegoinia e'i ago gapua'afuga keoma.

Iesu Au Faaga Fofouga Emae Auga Epafelo

(Mako 2:1-12; Luka 5:17-26)

9 ¹Ega puo Iesu gaagai eaguka pugu, ega'ina a'ugai epagai emai ifo ega taoninai eofau. ²Ega aisama au isa'i au aga'o faaga fofouga emae auga ileai eka kai kepuaisa Iesu eega kemaiseina. Ke Iesu ega'ina au'i ma'oai, ke faaga fofouga emae auga isa agepafelo auga kepako'ania eisa aisama, faaga fofouga emae auga epainia einaka, “Gauagai, alomu gakapula, oi emu laomai apala'i la'agegeaini'i,” eoma.

³Ega aisama Moses ega iifa pamalelega au'i isa ifo'i mo epo'iai keifa keinaka, “Deo mo papiau e'i laomai apala age'agegeaini'i. I'ina auga Deo eegai eifa apala!” keoma.

⁴Ke Iesu isa kapa'ina keopolaga auga elogo puo epaini'i einaka, “Kapa puo oi alomiai opola apala mo oopolani'i? ⁵Nini'ani auni'i epo'iai kapa auga mame'a foifania ooma, ‘Emu laomai apala'i la'agegeaini'i,’ o ‘Mo'ue mopea?’ Oi oopolaga lau ega'ina auga ega laomai apala'i la'agegeaini'i auga agoisa afaekaina ooma puo nini'ani mame'a mo laifania ooma. ⁶Kai lau Papiau Aumauni Gauga au agofa'ai papiau e'i laomai apala'i fa'agegeaini'i isapuga laafiia auga agoisa,” eoma. Egae kai Iesu au faaga fofouga emae auga epainia einaka, “Lau lapainio, oi lofelo efua mo'ue emu ile moafia emu e'a molao,” eoma. ⁷Ke au ega'ina e'uegekae ega ile eafiia ega e'a elao. ⁸La'afou papiau'i iina koa emia keisa aisama kemani'i alogaina. Ke Deo papiau isapu ega koa epenii'i mirakulo kekapa auga au akaiki'a kepamia.

Iesu Mateo Eifaga

(Mako 2:13-17; Luka 5:27-32)

⁹Ega'ina afegai Iesu ekailai elao alogai, tax isafina auga aga'o aka Mateo tax keogeoge afugai eagu epinauga eisa. Ega aisama Iesu isa

epainia einaka, “Lau muniuai mopea,” eoma. Ke Mateo e'ue Iesu muninai epea.

¹⁰Ega'ina afegai Iesu Mateo ega e'ai fou gapigapi fo'amaga kegaania keoma alogai, tax keafia au'i ma'o, ke tax keafia au'i koa i'opo'i laomai apala'i kekapa'i au'i isafa ma'o kemai Iesu ke ega imoi fou keagu keaniani. ¹¹Faliseo au'i iina koa emia keisa aisama, anina akeani puo Iesu ega imoi kepa'ani peni'i keinaka, “Kapa puo oi emi pamalele auga tax keafia au'i, ke laomai apala kekapa au'i fou keaniani?” keoma.

¹²Iesu isa e'i pa'ani a'o elogonia puo epaini'i einaka, “Papiau akeisafa au'i toketa anina akeani kai, keisafa au'i mo toketa anina keani. ¹³Ega koa i'opoga, lau lamai auga papiau Deo maagai alo'i opaina au'i faifani'i puo alamai. Kai Deo maagai laomai apala'i kekapa au'i faifani'i, e'i apala fekeumakalaini'i Deo fekeaipenia laoma puo lamai. Ega puo folao i'ina iifaga kapa'ina eifania auga fomaleleaina oko fokapulaisa: ‘Lau guani anina laani kai, amu opa'a peniau auga ani'i alaani.’”^f

Ani Gopegope Pa'anina

(Mako 2:18-22; Luka 5:33-39)

¹⁴Ega'ina alogai Ioane ega imoi kemai Iesu kepa'ani penia keinaka, “Ala koa i'opoga lai ke Faliseo au'i fou aani gopegope kai, oi emu imoi fou auga aloani gopegope?” keoma.

¹⁵Ke Iesu iifa epamue einaka, “Papiau amage mamaga auga ega miamia kemai au'i, amage mamaga auga fou keaguega kai alo'i emafu gouga akekapa agekaina ma? Laa'i, afaekaina! Kai kina aga'o agemai amage mamaga auga isa ee'iai akeafi'aua aisama, egae kai isa akeani gopegope,” eoma.

¹⁶Ke Iesu isa maa'iai eifa pugu einaka, “Kai aga'o tiapu aina mamaga aeafia, afe tiapuga ufaina ine aekaiapua. Gome isa ega koa agekapa koa aisama, tiapu mamaga ega'ina, afe tiapuga ufaina age'i'ina, ke ine akaiki'a ipauma agemia. ¹⁷Ega koa i'opoga, papiau fino mamaga afakeafia fino pute ufainagai afakepa'efauka. Kai isa ega koa akekapa koa aisama, fino mamaga pute ufaina efugugu puo ageau'i'ina. Ke fino agefaka ke pute isafa agelifu afe'ai. Laa'i, isa ega koa afakekapa kai, fino mamaga akeafia fino pute mamagai ake'efauka, ega koa auni'i kai'ialao akeka felo.

Ifiao Emae Auga Emaunimue Ke Ifamomogu Isafa Eafia Papiega Efelo

(Mako 5:21-43; Luka 8:40-56)

¹⁸Iesu enini'ani laolao kai, Iudea papiau'i e'i la'afou afuga e'ima auga aga'o emai Iesu agogai eanife'u kai eifa einaka, “Lau gau ifiaoga pau mo

^f 9:13 Hosea 6:6

emae. Kai mai alao faagagai imamu mo moogeaaua kai, isa agemaunimue ageagu,” eoma. ¹⁹Ega puo Iesu e'uegekae ega'ina auga, ke ifo ega imoi isafa fou kelao.

²⁰Ega'ina alogai papie aga'o inipo 12 alogai ifamomogu isafaga eafia auga emai Iesu afe tiapuga eafi opogaina. ²¹Gome isa ifo mo alogai einaka, “Lau isa tiapuga mo alaafi opogaina koa aisama, felou alamia,” eoma.

²²Ega aisama papie ega'ina Iesu tiapuga eafi opogaina auga gamuga eoponia puo, e'afoaipini papie eisa ke epainia einaka, “Gau ifiaomu, folomani'i. Oi emu pako'a epafeloiso,” eoma. Ke ega'ina kina maagai mo papie felo emia.

²³Ke Iesu elao Iudea papiau'i e'i la'afou afuga e'ima auga ega e'ai ekoko. Ke egae mae filikoga keipina au'i, ke la'afou akaiki'a a'oa'o ma'o kekapaia au'i eisa'i. ²⁴Ega aisama ega'ina papiau'i epaini'i einaka, “Oi amokani. Ifiao aemae kai efeu,” eoma. Kai ega'ina papiau'i ifiao emae auga kelogo puo, Iesu kepa'aaua kea'alaina. ²⁵Ke la'afou papiau'i ma'oai kepepealai'i afegai aisama, Iesu ifo mo ekoko elao ifiao imagai eafi, ke ifiao emaunimue e'ue eagu. ²⁶Iesu ega'ina ekapaia auga fougaga ega'ina ago fofougaga epeaisa.

Iesu Akeafu Ke Maakimi'i' Au'i Fou Epafelo'i

²⁷Iesu ifiao epamaunimue afegai, ekailai elao alogai, maakimi'i au'i auni'i isa muninai kemai keagaga keinaka, “Davide okogai lomai aumu, guamai moania!” keoma.

²⁸Ke Iesu elao e'a aga'o alogai ekoko aisama, isa isafa kemai ega'ina e'agai, ke Iesu isa epa'ani peni'i einaka, “Oi lau ega'ina alakapa agekaina auga opako'ania ma?” eoma.

Ke isa iifa kepamue keinaka, “E Lopia lai apako'ania,” keoma.

²⁹Ega puo isa maa'i eafi opogaina kai, epaini'i einaka, “Oi opako'ania koa i'opoga mo faagamiai gamia,” eoma. ³⁰Ke maa'i felo emia afu keisa. Egae kai epaini kapulani'i einaka, “Foisa, kai aga'o i'ina fougaga faelogo,” eoma. ³¹Kai isa kelao Iesu fougaga ago fofougaga alogai keifafoua.

³²Ke Iesu e'ai ega imoi fou kepealai alogai, papiau isa au aga'o akeafu tiapolo alogai eagu puo, aenini'ani auga isa eega kemaiseina. ³³Ke Iesu tiapolo epapealaisa aisama, akeafu auga ega'ina e'ina enini'ani. La'afou papiau'i ma'oai kapa'ina emia keisa aisama, kekauai keopofua ke keifa keinaka, “Kapa iina koa aga'o Israel agogai emia alaisaisa,” keoma.

³⁴Kai Faliseo au'i auga Iesu eegai kepikupa puo keifa keinaka, “Isa tiapolo e'i lopia aka isapugai tiapolo epapealai'i,” keoma.

Pinauga Au'i Ma'o Laa'i

³⁵Ega'ina afegai Iesu taoni ke pagua ma'oai alo'i epeai'i Iudea papiau'i e'i la'afou afu'iai ekoko epamalele. Ke iifa faunina Deo ega agofa'a

fouga einogoaina. Ega'ina alogai papiau isafa apala keafia au'i kemai eegai epafelo'i. Ke isafa i'oi'i i'oi'i isafa kemai epafelo'i. ³⁶Ke Iesu la'afou papiau'i eisa'i gual'i eani alogaina. Gome isa sipi koa i'opo'i kai i'ima'i auga aga'o laa'i keafipugu, ke kai aga'o isa fepalagaini'i auga papiauga aga'o laa'i auga eisa. ³⁷Ega aisama ega imoi epaini'i einaka, “Iifa faunina a'o fekelogo papiau'i ma'o auga, laiti anina ma'o eoge efua i'aina kina ekainia koa i'opoga, papiau ma'o kefua keague kai pinauga au'i ma'o laa'i. ³⁸Ega puo laiti i'aina Lopiaga amogoina pinauga au'i ma'o gaulai'i, isa ega laiti afugai kegapinauga,” eoma.

Iesu Ega Imoi 12 Eulai'i Kepinauga
(Mako 3:13-19; 6:7-16; Luka 9:1-6)

10 ¹Ega'ina afegai Iesu ega imoi 12 eifa kaigugu'i. Ke kekaigugu aisama, tiapolo ma'oai fekepapealai'i, ke isafa apala'i ke isafa i'oi'i i'oi'i keafi'i au'i fekepafelo'i isapuga epenii'i.

²Iesu ega imoi 12 aka'i inamo'e: Eufai auga Saimon, Peto keoma auga, ke akina Andru. Sebedi gauga James, ke akina Ioane. ³Filip ke Batolomeo. Tomas ke Mateo tax eafia auga. James Alfeus gauga ke Tadius. ⁴Saimon, Silot[§] auga, ke Judas Iskariot Iesu e'afa'afalaina auga.

⁵Iesu i'ina au'i, au'i 12 eulai'i alogai epaini'i einaka, “Oi Iudea papiau'i laa'i au'i epo'iai folokoko, ke Samaria papiau'i isafa e'i taoni aga'ogai folokoko. ⁶Kai Israel papiau'i laomai apala'i kekapa'i, sipi kegea koa i'opo'i au'i ee'i folao. ⁷Ke agolao aisama, i'ina iifaga foinogonia, ‘Deo ega agofa'a emai kainagai’ fooma. ⁸Ke isafa papiau'i fopafelo'i, mae au'i fopamaunimue'i, molumolu isafaga keafia au'i faaga'i fopafelo, ke tiapolo papiau alo'iai keagu au'i fopapealai'i. Isapu i'ina oafi aagenia mo koa i'opoga, oi isafa fopipeni aage mo. ⁹Ke emi peleta paotina alogai gold, silifa, o moni aga'o folouka. ¹⁰Ke agolao alogai peagege aumi koa folokagakaga, fe'a aga'o foloafia, tiapu eo aga'o foloafia, kamata isafa eo aga'o foloafia, ke i'ini foloafia. Gome pinauga auga ega pinauga afa feafia paisa.

¹¹“Ke taoni o pagua kapagai agokoko aisama, aupalao aga'o oi fou agoagu agekaina auga fokapuga foisa fou foagu. Ke egae mo foagu felao ega'ina afuga fopua'afuga. ¹²Ke e'a alogai agokoko aisama, egae papiau keagu au'i fopako'aini'i. ¹³Ke isa oi emi pamego akeafia alo'i agegama aisama, emi gagao ega'ina e'agai feka. Kai isa oi emi pamego afakeafia alo'i afaegama koa aisama, emi gagao eemi femue femai pugu. ¹⁴Ke kai aga'o afakeifa kokoimi o ainami afakelogo koa aisama, e'a ega'ina o taoni ega'ina agopua'afuga aisama, keumakalainimi auga gouga fokapa ifemi aeapuga foauopuaina. ¹⁵Iifa gome maamiai laifania. Muni Deo papiau

[§] 10:4 I'ina au'i auga, e'i ikupu aga'o kekapaia kin Herod fou kepipaini au'i.

e'i laomai felo, o apala afa agepeni'i aisama, taoni ke pagua ega'ina oi keumakalainimi au'i afa apala ipauma agepeni'i. Ke afa apala ega'ina auga Sodom ke Komora fou papiau'i e'i laomai apala afa agepeni'i auga afa ageka'egaina. ¹⁶Ke amoisa, lau oi sipi koa i'opomi laulaimi amu'e a'i'i ee'i olao. Ega puo oi kaapa maaga egoa felo kai epea koa i'opoga foikifa, ke koofi koa fomia kai aga'o faaga folopalifua," eoma.

Akeafi Apalanimi Kina

(Mako 13:9-13; Luka 12:2-7; 21:12-17)

¹⁷Iesu ega imoi epaini'i pugu einaka, "Oi papiau foisa felo'i. Gome isa oi akeafimi kansolo ima'iai akepaaumi, ke e'i la'afou afu'iai akegapukimi. ¹⁸Ke lau puouai papiau akeafimi akelaoainimi kafana, ke kin ago'iai iifa agopakaisa. Ega koa egae lau fou isa maa'iai, ke Iudea papiau'i laa'i au'i isafa maa'iai agoifafoua. ¹⁹Kai oi akeafimi isa ima'iai akepaaumi aisama, kapa'ina agoifania o nini'ani ala agoifa oma auga opopo folopa'aau. Ega kinagai oi kapa'ina agoifania auga Deo agepenimi agoifania. ²⁰Gome oi ifomi afolonini'ani kai, Amami Deo ega Spiritu oi akemiai agenini'ani.

²¹"Ega'ina kina'i alo'iai papiau ifo'i aa'i aki'i akeafi'i papiau i'oi'i ima'iai akepaau'i akemae. Ke ama ageoge gauga ageafia papiau i'oi'i ima'iai agepaaua. Ke imoi ina'i ama'i fou akeaipagai, ke ina'i ama'i akeafi'i akelaoaini'i papiau isa akeaupugu'i. ²²Ke lau akau puogai papiau ma'oi alo'i ko'agai oi animi afakeani kai, kaisau agekapula lau agepako'aniau mo agelao fuagai auga kania ageisagamau. ²³Ke afu aga'ogai akeafi apalanimi aisama, fopiaukoko folao afu aga'ogai foagu. Iifa gome maamiai laifania. Oi Israel ago taoni'i ma'oi alo'iai afolopea lau fou afoloifa afe'aina koa kai, lau Papiau Aumauni Gauga au alamue alamai pugu.

²⁴"Ke malele imoina, ega pamalele auga aeka'egaina, ke pinauga auga, ega lopia aeka'egaina. ²⁵Kai malele imoina, ega pamalele auga koa i'opoga agemia, ke pinauga auga ega lopia auga koa i'opoga agemia agekaina koa aisama ekainia. Ega puo lau e'a inagome au keifaniau Belsabul, tiapolo lopiaga keomaisau koa aisama, oi lau muniuai opea kainai famili aga'omogai omai aumi, lau faagauai kekapa koa i'opoga oi faagamiai akekapa kai, oi auga akepalifu alogainimi akeifanimi Belsabul akeoma afaefuafua.

²⁶"Ega puo oi ega'ina papiau'i oisa'i folomani'i. Gome kapa'ina ofefakeai kekae au'i muni akepafoki'i. Ke kapa'ina eifania auga ma'oi agefoufa'a papiau ma'oi akelogo. ²⁷Ke kapa'ina uminagai maamiai laifania auga, kinai foifafoua, ke kapa'ina ainamiai laifa kekefa mo auga, ofaofai foapa foifafoua. ²⁸Ke kaisau oi imaaumi akeaupugua kai lalaumi afakeaupugua au'i folomani'iaini'i. Kai kaisau oi lalaumi ke imaaumi fou ipeliai age'afolai'i agolifu afe'ai auga fomani'iaina. ²⁹Oi ologo iilo gua

penimae'i auni'iai ke'afa'afalaini'i. Kai aga'omo mo ganinagai afae'ualai aage mo, Ama'a Deo agelogo kai age'ualai. ³⁰Ke oi kaniamiai fufu mo ganinagai pika euki auga Amami Deo epaau afe'aina elogo. ³¹Ega puo folomani'i, gome oi afami auga iilo ma'o afa'i eka'egaina.

³²“Ke kaisau lau elogoniau auga papiau maa'iai ko'a ageifania aisama, lau isafa ufai Amau Deo agogai, isa ko'a lalagonia alaoma. ³³Kai kaisau papiau ago'iai lau agepuniainiaiu auga, lau isafa ufai Amau Deo agogai isa alapuniainia.

³⁴“Ke oi foloopolaga lau lamai aagoai auga gagao lamaiseina folooma. Lau lamai auga gagao famaiseina puo alamai kai, ifani a'ifaga famaiseina laoma puo lamai. ³⁵Gome lau lamai auga lau puouai iina agemia oma:

‘Au aga'o ama auni'i akelo'u akepipaini,
ke ifiao ina auni'i akelo'u akepipaini,
ke papie gafa papiega fou akelo'u akepipaini.

³⁶Ega koa agemia,

au aga'o ifo ega famili ipauma fou ake'ou.’

Mika 7:6

³⁷“Kaisau ina ama ani'i ageani alogaina kai lau aniu afaeani alogaina auga, lau e'u imoi agemia afaekaina. Ke kaisau gauga maguaega o papiega anina ageani alogaina kai lau aniu afaeani alogaina auga, lau e'u imoi agemia afaekaina. ³⁸Ke kaisau ega koloti afaepua muniuai afaepea auga, lau e'u imoi agemia afaekaina. ³⁹Ke kaisau ifo kania gaagamauga eoma auga ega agu agepagea. Kai kaisau lau puouai ega agu agepagea auga, ega agu mamaga agekapulaisa.

⁴⁰“Ke kaisau oi eifa kokoimi auga lau eifa kokoisau. Ke kaisau lau eifa kokoisau auga, lau eulaisau Auga eifa koko. ⁴¹Kaisau aufalao aga'o profeta puo eifa koko auga, profeta auga afa ala eafi oma koa i'opoga, isa isafa afa ega koa ageafia. Ke kaisau aufalao aga'o alo opaina puo eifa koko auga, alo opai auga, afa ala eafi oma koa i'opoga, isa isafa afa ega koa ageafia. ⁴²Ke kaisau papiau e'ele i'ina aga'o lau e'u imoi kainai fei keke'a kaputina agepenia ageinu auga, iifa ko'a maamiai laifania, isa afa kapa feafia auga

11

laa'i afaemia, ageafia paisa,” eoma. ¹Iesu ega imoi 12 ega'ina iifa'i kapula'i epeni'i efua aisama, Kalilea ago taoni'iai gapamalele ke gainogo eoma puo, egae ekailai elao.

Iesu Ioane Baptista Ega Pa'ani Afa Epamue

(Luka 7:18-35)

²⁻³Ioane Baptista tipula e'agai eaguega kai, Iesu kapa'ina ekapaisa auga fougalo elogo aisama, ega imoi eulai'i kelao Iesu kepa'ani penia keinaka, “Au aga'o agemai keoma auga oi, o aufalao aga'o i'oina ma fa'ima?” keoma

⁴Ke Iesu isa epaini'i einaka, “Omue olao kapa'ina a'o ologo, ke oisa auga Ioane maagai foifania. ⁵Isa fopaina, maakimi'i au'i afu keisa, melo au'i kepea,

molumolu isafaga keafia au'i faaga'i felo emia, aina'i efua au'i a'oa'o kelogo, mae au'i kemaunimue, ke iifa faunina ulalu papiau'i maa'iai iifafouga emia fooma. ⁶Ke kaisau lau fauai afae'ualai auga, Deo eegai kapa felo'i eafi'i auga.”

⁷Ke Ioane ega imoi kekailai kelao alogai, Iesu e'ina Ioane fouga la'afou papiau'i maa'iai eifania einaka, “Kapa'ina foisa ooma puo opealai ago maini olao? Ameku inipo epua auga amoisa ooma puo, olao ma? ⁸Ega'ina laa'i koa aisama, kapa'ina foisa ooma puo, olao? Au afe tiapuga felo'i ei'iuka'i auga foisa ooma puo olao ma? Laa'i, kaisau tiapu felo'i kei'iuka'i au'i, kin eaguagu e'agai keague. ⁹Ega puo kapa'ina foisa ooma puo, olao egae? Profeta aga'o foisa ooma puo olao ma? E, iifa gome maamiai laifania, Ioane auga profeta kai, isa auga profeta ma'oai eka'egaini'i. ¹⁰Gome isa fouga Deo ega iifaga pukagai iina keapua oma:

“ ‘Lau e'u iifa ipapea auga
oi agomuai alaulai kakaua,
Isa oi emu keaga agepakaisa,’

keoma

Malaki 3:1

¹¹Iifa gome maamiai laifania, papiau aumauni ma'oai papie gua'iai kemauni au'i epo'iai, kai aga'o ae'agaukae Ioane Baptista ega akaiki'a aeka'egaina. Ega mo ganinagai Deo ega agofa'ai au e'ele aga'o eague auga, Ioane Baptista eka'egaina. ¹²Ke Ioane Baptista Deo ega iifa eifafoua mo emai pau i'ina kina alogai lau iifa faunina Deo ega agofa'a fouga papiau maa'iai laifafoua. Ke papiau kefa'i'i keuniaimoimo, Deo ega agofa'ai kegakoko keoma au'i ega'ina afuga keafia. ¹³Gome Moses ega iifa, ke profeta ma'oai pau kapa'ina agemia auga keifafoua mo emai Ioane Baptista miagai. ¹⁴Ke oi Ioane opako'ania koa aisama, isa auga Elaija agemai keoma auga egamo'e emai. ¹⁵Kaisau aina ekae auga, aina gapaau felo ainu galogo.

¹⁶“Pau papiau'i auga kapa'ina koa fou alaafiopo'i agekaina? Isa auga imoi e'ele'i afa'afa afugai keagu imoi i'oi'i isa'i kepaini'i iina keoma au'i koa i'opo'i:

¹⁷Lai oi faumiai filiko apa'opuania kai, oi alogefa,
ke lai apepe iifina aifinia kai, oi aloapepe.

¹⁸Gome Ioane Baptista emai eani gopegope fo'ama aiania, ke fino aeinu aisama, isa keifa ‘Ioane alogai tiapolo eaguega,’ keoma. ¹⁹Ke Papiau Aumauni Gauga emai eaniani ke fino einu aisama, isa keifa, ‘Amoisa, isa eaniani mogemoge, einu alogaina, ke laomai apala kekapa au'i, ke tax keafia au'i isafa ekefa'a'i emia,’ keoma. Kai aufalao aga'o ega laomaisai aisa, isa ikifa auga ma auga alogo.”

Taoni Kapa Papiau'i E'i Laomai Apala'i Afakeumakalaini'i Au'i Deo

Eegai Afa Apala Akeafia

(Luka 10:13-15)

²⁰Egae kai Iesu taoni kapa'i alo'iai ega mirakulo ma'o ekapai'i au'i, e'i laomai apala'i akeumakalaini'i puo, e'ina efinai'i einaka: ²¹“Korasin ke

Betsaida taonina papiaumi, oi agomia mirakulo ma'o lakapai'i oisa'i kai alopako'aniau puo, Deo eegai afa apala ipauma agoafia! Kai oi agomia mirakulo lakapai'i au'i Taire ke Sidoni taoni'iai makapa'i koa aisama, ega'ina papiau'i e'i laomai apala'i kekapa'i auga fiakoa mo ofuofu tiapui fekei'iuka'i, ke agafa fekeafia faaga'i feke'afa. Ke pau laa'i e'i laomai apala'i fekeumakalaini'i. ²²Kai maamia laifa gomeisamo. Oi Korasin ke Betsaida taoni'i papiaumi, kina fuagai Deo papiau e'i laomai felo o apala'i afa agepeni'i aisama, Taire ke Sidoni taoni'i papiau'i e'i laomai apala'i afa e'ele mo akeafia kai, oi auga emi laomai apala'i afa akaiki'a ipauma agoafia. ²³Ke oi Kapenaum taonina papiaumi, oi oopolaga akami akaiki'a puo agefiakaemi ufai ma ooma? Laa'i, oi auga agoake ipeli papa ipauma agolao. Gome oi agomia mirakulo lakapa'i au'i Sodom taonina makapa'i koa aisama, isa e'i laomai apala'i fekeumakalaini'i Deo fekeaipenia puo, ala aga'o fakeoma, e'i taoniai fekeagu mo femai pau kina. ²⁴Kai iifa gome maamia laifania, oi Kapenaum taonina papiaumi, kina fuagai Deo papiau e'i laomai felo, o apala afa agepeni'i aisama, oi afa apala ipauma agepenimi. Ke afa apala ega'ina auga Sodom, ke Komora fou papiau'i e'i laomai apala afa agepeni'i auga ageka'egaina."

Eeu Fomai Laagai Alapenimi

(Luka 10:21-22)

²⁵Egae kai Iesu eifa einaka, "O Amau, aagoa ufa fou Lopiaga Aumu, tenkiu lapenio. Gome oi kapa ma'oi lau laifani'i, ke lakapai'i au'i ikifa au'i, ke malele au'i fou ee'iai loogefake'i. Kai papiau imoi e'e'ele'i koa i'opo'i ikifa, ke malele ma'o laa'i au'i ee'iai lopaofakaea. ²⁶E, Amau, gome ega'ina auga oi alomu epagama alogaina kainai ega koa emia.

²⁷"Lau Amau kapa ma'oi lau imauai epaaua. Ke kai aga'o Gauga aelogonia kai Ama auga mo Gauga elogonia. Ke kai aga'o Ama aelogonia kai, Gauga auga mo Ama elogonia. Ke Gauga Ama kaisau fepakina'i eoma au'i mo, Ama kaisau auga epalogoni'i.

²⁸"Ke oi ma'oi emi aguai oafipugu alogaina aumi, ke emi aguai meu akaiki'a faagamiai kekae aumi lau eeu fomai. Ke lau oi laagai alapenimi. ²⁹Lau alou gagafe, ke lau ifou e'eleu lapamiaisau puo, lau fou alao alogai eeuai fomalele. Ke oi lau eeuai lalaumi ega laagai afuga agokapulaisa. ³⁰Gome oi lau fou kai'alao amia auga emame'a, ke e'u iifa laifani'i kai'iai fopea laoma meauga auga e'ilikae," eoma.

Kaisau Deo Isau Afagaina Kina Lopiaga Auga

(Mako 2:23-28; Luka 6:1-5)

12 ¹Ega'ina afegai Iudea papiau'i Deo keau afagaina kinagai, Iesu ega imoi fou palafa kefauga agogai peapea afugai kepea pagai. Ega'ina alogai Iesu ega imoi inae'i ekimu puo, palafa puaga isa au'aagai

kefaipoga keaniia. ²Faliseo au'i Iesu ega imoi ega kekapa oma keisa'i aisama, Iesu kepainia keinaka, “Moisa! Oi emu imoi Deo aau afagaina kinagai lai emai kagakaga kainai keifa apua auga kekapa,” keoma.

³Ega aisama isa iifa epamue einaka, “Ufainagai Davide ega au fou inae'i ekimu aisama, kapa'ina ekapaisa auga fougua Deo ega iifa pukagai alokuapina ma? ⁴Isa Deo ega e'ai ekoko, ke palafa Deo kepalao penia, Moses ega iifa kainai keifa apua isa fakeania kai, sakedote mo fekeania keoma auga eafiia ega au fou keaniia. ⁵Ke Moses ega iifa kainai Deo isau afagaina kinagai pinauga laa'i eoma kai, sakedote Deo ega e'a alogai kepinauga amu Deo kepa'a penia aisama, ega'ina iifaga keauepa mo ganinagai, isa laomai apala akekapaaisa auga fougua Deo ega iifa pukagai alokuapina ma? ⁶Lau lapainimi. Pau au aga'o Deo ega e'a eka'egaina auga emai efua. Lau auga isa. ⁷Ke oi i'ina iifaga, ‘Lau guani anina laani kai amu opa'a peniau auga ani'i alaani,’^h auga kapa'ina eifania auga oko amologo koa aisama, papiau kapa apala aga'o akekapa auga, e'i laomai apala afa fekeafia auga foloifania. ⁸Gome Papiau Aumauni Gauga auga Deo isau afagaina kina Lopiaga auga.”

Iesu Au Ima Emelo Auga Epafelo

(Mako 3:1-6; Luka 6:6-11)

⁹Iesu ega'ina afuga epua'afuga aisama, elao Iudea papiau'i e'i la'afou afugai ekoko. ¹⁰Egae au aga'o ima emelo auga eagu. Faliseo au'i keaga aga'o kekapunia Iesu kegapaagu fofoua keoma puo, kepa'ani penia keinaka, “Deo isau afagaina kinagai, papiau aufalao aga'o kepafelo auga ekainia ma?” keoma.

¹¹Ke Iesu isa epaini'i einaka, “Deo isau afagaina kinagai oi emi sipi aga'o ipuai afe'ualai koa aisama, afololao afolola'aua ma? ¹²Papiau aumauni auga kapa akaiki'a ipauma sipi eka'egaina. Ega puo Deo isau afagaina kina'iai papiau felo kekapa auga ekainia,” eoma.

¹³Egae kai ima emelo auga epainia einaka, “Imamu mokalaisa,” eoma. Ke au ima ekalaisa aisama, ima felo ipauma ima apie koa i'opoga emia. ¹⁴Kai Faliseo au'i kepealai kelao Iesu ala fekeaupugu oma auga iifaga kepaapa.

Deo Ega Pinauga Auga Ekinaga Auga

¹⁵Iesu Faliseo au'i kapa'ina fekekapa keoma auga elogo puo, ega'ina afuga epua'afuga ekailai elao. Ega'ina alogai papiau ma'o isa muninai kepea, ke keisafa au'i ma'oai epafelo'i. ¹⁶Kai aina'i epalogo isa kaisau auga fakeifafoua eoma. ¹⁷Iesu ega ekapa oma auga, Deo ega iifa pukagai profeta Aisaea eifafoua auga ko'a mo femia eoma:

^h 12:7 Hosea 6:6

- 18 “Amoisa! Lau e'u pinauga auga lakinaga auga inamo'e,
 Lau alou ko'agai isa anina laani, ke eegai alou egama alogaina.
 Lau e'u Spiritu isa alapenia,
 ke isa agofa'a papiaui'i e'i laomai felo, o apala auga fougā maa'iai
 ageifafoua.
- 19 Isa afaelo'u, o afaeagagapea,
 ke kai aga'o peapea afu'iai isa aina afaelogo.
- 20 Isa papiaui inipo keuki lilifu koa i'opo'i au'i afaefaiponi'i.
 Ke papiaui imaaui'iai, ke lalau'iai keapoke lanepa uikina efua
 lanepa agealo koa i'opoga au'i, lanepa koa afaeipialo'i agelao
 papiaui ma'oi e'i laomai afa agepeni'i ke kapa ma'oi agepalutini'i
 kinagai kai.
- 21 Ke agofa'a papiaui'i e'i afia'ama isa aka eegai akeoge.” *Aisaea 42:1-4*

Iesu Ke Tiapolo Lopiaga Belsabul Fou Fou'i

(Mako 3:20-30; Luka 11:14-23; 12:10)

22 Ega'ina afegai papiaui au aga'o tiapolo ake epaafua, ke maaga epakimi'inia auga Iesu eega kemaiseina. Ke Iesu isa epafelo ega koa enini'ani, ke afu isafa eisa. 23 Ega aisama papiaui ma'oi kekauai alogaina keifa keinaka, “Davide okogai agemai keoma auga inamo'e ma'e afemia?” keoma.

24 Kai Faliseo au'i papiaui ega keifa oma aina'i kelogonia aisama, keifa keinaka, “Isa tiapolo e'i lopia Belsabul mo aka isapugai tiapolo epapealai'i,” keoma.

25 Iesu isa kapa'ina keifania, ke opo'iai kapa'ina emai auga elogo puo epaini'i einaka, “Agofa'a aga'o ifo ageaupea koa aisama, agelifu afe'ai. Ke taoni aga'o papiaui ifo'i mo akeaupea'i koa aisama, taoni ega'ina ageapa afaekaina. Ke e'a aga'ogai famili ifo'i mo akeaupea'i koa aisama, e'a ega'ina isafa ageapa afaekaina. 26 Ega koa i'opoga, Satani ageoge Satani mo agepapealaisa koa aisama, isa ifo eaupea. Ega puo ala koa i'opoga isa ega agofa'a ageapa? 27 Ke lau Belsabul aka isapugai tiapolo lapapealai'i koa aisama, oi emi papiaui auga kaisau aka isapugai tiapolo kepapealai'i? Ega puo isa oi kapa'ina oifania auga ko'a o pifoge auga akeifafoua. 28 Kai lau Deo ega Spiritu ega isapuai tiapolo lapapealai'i koa aisama, Deo ega agofa'a emai oi eemiai efua.

29 “Ke lau lapa'ani pugu. Aufalao aga'o au kapula aga'o afaegope kakaua koa aisama, ala koa i'opoga ega e'ai agekoko ega amu ageafi'i agekaina? Isa agegope kakaua kai, ega e'ai agekoko ega amu agepainaoni'i agekaina.

30 “Kaisau lau afeuai aeaulao auga, lau fou laa'i, ke kaisau lau fou papiaui alapakai guguaini'i auga, papiaui epakanini'i. 31 Ega puo maamiaia laifa gomeisamo. Laomai apala'i ma'oi ke Deo eegai keifa apala au'i e'i

apala Deo age'agegeaini'i. Kai kaisau Deo ega Spiritu eegai keifa apala au'i, e'i apala Deo afae'agegeaini'i. ³²Ke kaisau Papiau Aumauni Gauga eegai iifa apala aga'o ageifania auga, Deo isa ega apala age'agegeaina. Kai kaisau Deo ega Spiritu eegai iifa apala aga'o ageifania auga, Deo isa ega apala i'ina agofa'agai, pau o muni ganinagai afae'agegeaina."

Au Ke Puaga Fou

(Luka 6:43-45)

³³Ke Iesu eifa pugu einaka, "Au aga'o felo, o apala auga puagai kekapulaisa. Ega puo au aga'o felo agopamia aisama, puaga felo ageoge, o au aga'o apala agopamia aisama, puaga apala ageoge. ³⁴Oi ikifa aumi, kaapa apala ipauma auga gauga koa i'opomi. Oi laomai apala ikapa aumi puo, ala koa kapa felo aga'o agoifania agekaina? Gome kapa'ina papiau gua'i alo epogu auga, ake'iai epealai keifania. ³⁵Ega koa i'opoga, au felo auga, gua alogai kapa felo'i alogai eoge'i keka au'i, felo'i akegai kepealai eifani'i. Kai au apala auga, gua alogai kapa apala'i eoge'i keka au'i, apala'i mo akegai kepealai eifani'i. ³⁶Kai lapainimi. Kina fuagai Deo papiau e'i laomai felo, o apala afa agepeni'i aisama, papiau e'i nini'aniai kenini'ani aage mo mo ganinagai, kapa ma'oai kapa puo keifani'i au'i Deo maagai akeifafoua. ³⁷Gome Deo oi emi iifai afa felo agepenimi, ke ifomi emi iifai afa apala agoafia."

Faliseo Au'i Mirakulo Kepa'aniaina

(Mako 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸Ega'ina afegai Faliseo au'i ke Moses ega iifa pamalelega au'i isa'i Iesu kepa'ani penia keinaka, "Pamalele aumu, lai anina aani oi eemuai mirakulo gouga aga'o amaisa aoma," keoma.

³⁹Kai Iesu einaka, "Papiau apala'i ipauma'i Deo kapa'ina eifania akepak'o'ania ke kainai akepea puo, e'i laomaisai amage au'i kai papie i'oi'i fou kefeu au'i koa i'opo'i au'i, mirakulo gouga aga'o gaikapa auga pa'anina kepa'ani. Kai mirakulo gouga aga'o afalakapa kai, profeta Jona faagagai kapa'ina emia auga mo gouga agemia. ⁴⁰Gome ufainagai Jona kina oiso ke gapi oiso ma'a akaiki'a gua alogai eka koa i'opoga, Papiau Aumauni Gauga kina oiso ke gapi oiso a'isa alogai ageka. ⁴¹Ninife taonina papiau'i Jona einogo aina kelogonia aisama, e'i laomai apala'i keumakalaini'i. Kai pau Jona eka'egaina auga emai einogonimi ganinagai alopako'ania. Ega puo muni Deo papiau e'i laomai felo, o apala afa agepeni'i aisama, Ninife taonina papiau'i ake'ue akeifa, pau papiiumi afa apala amoafia akeoma. ⁴²Ke South kuinina isafa aaka ipaumagai mo ganinagai, emai Solomon ega ikifa a'o elongonia. Kai pau Solomon ega ikifa eka'egaina auga emai efua kai oi isa aina alologo. Ega puo muni Deo papiau e'i laomai felo, o apala afa agepeni'i aisama, South kuinina ega'ina isafa age'ue ageifa, pau papiiumi afa apala amoafia ageoma."

Tiapolo Apala Agemue Agemai Auga Fouga
(Luka 11:24-26)

⁴³Ke Iesu eifa pugu einaka, “Tiapolo apala aga'o au aga'o alogai epealai aisama, elao afu eogogo afugai elao emai laagai afuga ekapuga kai aeisa. ⁴⁴Ega aisama ifo alogai einaka, ‘Lau e'a lapua'afuga auga e'a alamue alalao pugu,’ eoma. Ke elao ega'ina e'agai aisama, kai aga'o ega'ina e'agai laa'i kai, e'a ega'ina ke'amunia alo felo, ke amu ma'oai mo kepakokopai eisa. ⁴⁵Ega aisama elao tiapolo i'oi'i au'i imagea gua, isa ega apala keka'egaina au'i emaiseini'i fou kelao ega'ina e'agai kekoko keagu. Ke fuagai aisama, au ega'ina ega agu elifu alogaina, ufainagai ala eagu oma auga aguga eka'egaina. Pau i'ina papiaumi apalami ipaumami aumi, ega koa i'opoga mo faagamiai agemia.”

Kaisau Auga Iesu Ega Famili Ipauma
(Mako 3:31-35; Luka 8:19-21)

⁴⁶Iesu la'afou papiau'i maa'iai enini'ani laolao kai, isa ina ke akina fou kemai afegai keapa fou keganini'ani keoma. ⁴⁷Ega aisama la'afouai afulao aga'o Iesu epainia einaka, “Oi inamu ke akimu fou kemai afegai kepa'e fou amonini'ani keoma,” eoma.

⁴⁸Ke Iesu isa ega iifa epamue einaka, “Kaisau lau inau, ke kaisau lau akiu?” eoma. ⁴⁹Egae kai ega imoi au'i epa'anini'i kai eifa einaka, “Tina au'i lau inau, ke akiu. ⁵⁰Gome kaisau lau Amau ufai eague Auga ega logoai mo kapa ma'oai kekapa'i au'i, lau inau, ke akiu, ke afakuau,” eoma.

Au Oga Efauga Auga Palapole
(Mako 4:1-9; Luka 8:4-8)

13 ¹Ega'ina kinagai mo, Iesu e'ai epealai elao a'u niegai eagu. ²Ega aisama la'afou akaiki'a ipauma kemai keapa lofe puo, elao gaagai eaguka kai papiau ma'oai auga foeai mo keapa. ³Egae kai kapa ma'o palapoleai papiau maa'iai eifania einaka, “Au oga efauga auga aga'o, au oga'i gafauni'i eoma puo, epealai elao ega umai. ⁴Ke au oga'i e'afoka'i alogai, isa'i paisoi peapea afugai ke'ualai, keinei keake keanii'i. ⁵Ke isa'i fopa laagai a'isa afa'agamo mo eka auga laagai ke'ualai. Ke a'isa afa'agamo puo ke'omo kefiaisakoa mo. ⁶Kai kina e'agau egagai'i aisama, gagamu'i laa'i puo gagau'i kekala kema'e. ⁷Ke au oga isa'i au'i ini mogogo alo'iai ke'ualai, ke keuki kai ini mogogo keuki ke'agau keafipugu'i. ⁸Kai isa'i au'i a'isa felogai ke'ualai. Ke ega'ina au'i keuki ke'agau kepua, ani'i keoge felo alogaina. Ke ani'i keoge'i'i auga, au oga aga'omo alogai anina 100, 60, o 30 eo'gei'i. ⁹Kaisau aina eka'e auga, aina gapaaua kapa'ina laifania auga a'o galogo,” eoma.

Iesu Palapole Kapa'ina Eifania Auga Fouga Eifania
(Mako 4:10-20; Luka 8:9-15)

¹⁰Egae kai Iesu ega imoi kemai kepa'ani penia keinaka, “Kapa puo papiau maa'iai Deo ega iifa loifania aisama palapoleai lonini'ani?” keoma.

¹¹Ega aisama Iesu einaka, “Deo ega agofa'a logo fouga ogefaka auga oi epeniimi efua kai isa aepeni'i. ¹²Lau ega laifa oma, gome kaisau eegai amu kekae au'i, Deo isa ma'o agepenia amu agealogai alogaina eegai akeka. Ke kaisau eegai amu oisomo mo kekae au'i, oisomo mo eegai kekae au'i mo ganinagai, Deo ega'ina amu'i isa ageafania. ¹³Lau i'ina iifaga kainai papiau maa'iai palapoleai Deo ega iifa laifania:

“Isa maa'iai keisa mo ganinagai, akeisa koa i'opoga.

Ke a'o kelogo mo ganinagai, a'o akelogo koa i'opoga,
ke kapa'ina eifania auga isafa oko akelogo.

¹⁴Isa faaga'iai ega koa emia auga, profeta Aisaea Deo ega iifa pukagai iina epapua oma auga ko'a mo emia:

‘Oi aufa kina mo Deo ega iifa a'o agologo kai,
kapa'ina eifania auga oko afolologo.

Oi aufa kina kapa'ina emia auga agoisa kai,
kapa'ina emia auga oko afolologo.

¹⁵Gome i'ina papiau'i gua'inoka au'i.

Isa ainapaauai auga, aina'i efua koa i'opoga, ke maa'i kefafufua.
Kai ega koa fakekapa koa aisama, isa kapa'ina emia auga maa'iai fekeisa,

ke kapa'ina keifania auga aina'iai a'o fekelogo.

Ke kapa'ina eifania auga gua'iai oko fekelogo, ke e'i laomai
apala'i fekemuni'i, ke lau isa fapaponi'i papiau felo'i fapamia'i.’

Aisaea 6:9-10

¹⁶“Kai oi auga, pau maamia'i lau kapa'ina lakapa auga oisa, ke kapa'ina laifani'i au'i ainamia'i a'o ologo. Ega puo oi maami ke ainami fou Deo eegai kapa felo'i keafi'i. ¹⁷Gome iifa gome mo maamia'i laifania. Profeta ma'o ke alo opai au'i ma'o isafa oi pau kapa'ina oisa auga alafai kegaoma kega'isa keoma kai akeisa. Ke kapa'ina pau a'o ologo auga a'o kegalogo keoma kai a'o akelogonia.

¹⁸“Ega puo pau ainami fopaaua, au ega umai au oga'i efauni'i auga palapole kapa'ina eifania auga oko alapakaisa ainau fologo. ¹⁹Aufalao aga'o Deo ega agofa'a fouga a'o elogonia kai ega'ina iifaga kapa'ina eifania auga oko aelogo. Ega aisama tiapolo emai ega'ina iifaga au oga koa i'opoga gua alogai kefauga auga eafilaisa. Ega'ina auga au oga uma alogai peapea afugai ke'ualai au'i. ²⁰Kai au oga'i kepo laagai a'isa afa'agamo eka auga laagai ke'ualai au'i auga, aufalao aga'o Deo ega

iifa a'o elogo ke alogamai eafia auga. ²¹ Kai isa Deo ega iifa au oga koa alogai efauga auga gagamuga aeoge puo, Deo ega iifa alogai eka epo aemaefa. Gome isa Deo ega iifa kainai kina apala'i eafi'i, o papiau isa keafi apalania aisama, eapoke e'ualai. ²² Ke au oga'i ini mogogo alogai ke'ualai au'i auga, aufalao aga'o Deo ega iifa a'o elogo eafia. Kai isa agu felo opopo, ke i'ina agofa'a amu'iai gapa'amu'amu eoma auga isa kefoge, ke ega'ina kapa'i Deo ega iifa au oga koa isa alogai euki auga eafipugua anina aga'o aeoge. ²³ Kai au oga'i a'isa felogai ke'ualai au'i auga, aufalao aga'o Deo ega iifa a'o elogo, ke Deo ega iifa kapa'ina eifania auga isafa oko elogo. Isa Deo ega iifa au oga koa i'opoga auga alogai euki, epua felo alogaina, au oga aga'omo alogai anina 100, 60, o 30 eoge.

Afa Apala Fouga Iesu Palapoleai Eifania

²⁴ Ke Iesu palapole i'oina aga'o la'afou papiau'i maa'iai eifania pugu einaka, "Deo ega agofa'a auga, au aga'o laiti anina felo'i eafi'i ega agoai efauni'i auga koa i'opoga. ²⁵ Kai gapiai papiau kefeufeu kai, isa ega ou auga afa apala pua'i eafii'i emai ega laiti ega'ina epo'iai efauni'i kai ekailai elao. ²⁶ Pau laiti afa apala ega'ina fou keuki aga'omo kelao laiti e'ina e'afoisa aisama, afa ega'ina isafa kefokilai.

²⁷ "Ega aisama ago inagome auga ega pinauga au'i isa eega kemai kepainia einaka, 'Au akaiki'a aumu, oi laiti anina felo emu agoai lofaunia kai, afa apala'i au'i kapai kemai egae keuki?' keoma.

²⁸ "Isa einaka, 'Lau e'u ou auga iina koa ekapaisa,' eoma.

"Ega aisama pinauga au'i au akaiki'a kepa'ani penia keinaka, 'Oi anina loani lai falao afa apala'i ega'ina fafuau'i ma looma?' keoma.

²⁹ "Kai au akaiki'a einaka, 'Laa'i, gome oi afa apala'i agofuau'i alogai laiti isafa afofuau'i. ³⁰ Amopua'afuni'i fou kai'ialao kegauki galao laiti i'aina kinagai kai. Ega'ina kinagai laiti i'aina papiau'i alapaini'i, 'Afa apala'i amopakai guguai kakau'i amo'ofa'i ega koa loai feiuma. Egae kai laiti mo amopakai guguaia amomaiseini'i e'a akaiki'a fo'ama keogeoge afugai amooge alaoma,' " eoma.

Mastad Oga Ke Palafa Ipaufuga Mulamula Palapole

(Mako 4:30-32; Luka 13:18-19, 21-22)

³¹ Ke Iesu palapole i'oina aga'o la'afou papiau'i maa'iai eifania einaka, "Deo ega agofa'a auga, au aka mastad oga aufalao aga'o eafia ega agoai efauga auga koa i'opoga. ³² Au ma'oai oga'i epo'iai mastad oga auga e'ele ipauma mo ganinagai, euki aisama, au akaiki'a emia, uma alo aupu gagau'i au'i ma'oai eka'egaini'i, ega koa ufa inei'i kemai agagai kei'oau," eoma.

³³ Ke Iesu palapole i'oina aga'o la'afou papiau'i maa'iai eifania pugu einaka, "Deo ega agofa'a auga, papie aga'o palafa ipaufuga mulamula

eafia palafa ma'o fou eoge lapuinia kai, fei e'efa efiuga kai epua'afuga eka, ke mulamula ega'ina palafa fofouga alogai epinauga palafa ega'ina epaufua auga koa i'opoga,” eoma.

³⁴Iesu Deo ega agofa'a fouga la'afou papiau'i maa'iai palapoleai mo eifania. Ke kapa aga'o aeifa ofakaea kai ma'oai palapoleai moa'ina eifani'i. ³⁵Iesu ega koa ekapaisa ega koa profeta Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma auga ko'a mo emia:

“Lau akeu alapaagalaisa palapoleai alanini'ani,
lau agofa'a egama mo alogai kapa ma'oai kekafake au'i
alaifafou'i.”

Sam 78:2

Iesu Afa Apala'i Palapole'i Kapa'ina Eifania Auga Oko Epakaisa

³⁶Iesu palapole la'afou papiau maa'iai eifania efua aisama, epua'afuni'i elao e'a alogai ekoko. Ke ega imoi au'i kemai isa kepainia keinaka, “Afa apala'i agoai keuki auga palapole kapa'ina eifania auga maamaisai oko mopakaisa,” keoma.

³⁷Ke isa einaka, “Au laiti anina felo efauga auga Papiau Aumauni Gauga. ³⁸Ke agoai laiti efauga auga, i'ina agofa'a. Ke laiti anina felo au'i Deo gauga, Deo ega agofa'ai akekoko au'i. Ke afa apala'i auga laomai apala inagome auga gauga au'i. ³⁹Ke ou auga afa apala'i efauni'i auga tiapolo. Ke laiti i'aina kina ekaina auga, kina fua fouga eifania, ke laiti i'aina papiau'i auga agelo.

⁴⁰“Ke afa apala'i kefuau'i loi keuma'i koa i'opoga, kina fuagai isafa ega koa agemia. ⁴¹Ega kinagai Papiau Aumauni Gauga, ega agelo ageulai'i akelao, isa ega agofa'ai papiau laomai apala'i kepagama'i au'i, ke laomai apala'i kekapa afa apala'i koa i'opo'i kemia au'i akefuau'i. ⁴²Egae kai akeafi'i lo eufa emoge auga alogai ake'afo koko'i, egae akeapepe nie'i akeapalolia. ⁴³Ega aisama papiau kapa'i Deo maagai alo'i opaina au'i, isa Ama'i ega agofa'ai akeagu, kina eaga eaea koa i'opoga, isa isafa akeaga ega akeaeae oma. Kaisau aina ekae auga aina gapaaua ainou galogo,” eoma.

Kapa Aga'o Afa Akaiki'a Auga Palapole

⁴⁴Ke Iesu eifa pugu einaka, “Deo ega agofa'a auga, kapa aga'o afa akaiki'a agoai keogefake auga koa i'opoga. Ke au aga'o ega'ina kapa afa akaiki'a auga ekapulaisa aisama, eafiia eogefake pugu. Egae kai ekailai elao alogamai ega amu ma'oai e'afa'afalaini'i kai, monina eafiia emue emai ega'ina ago e'afaisa.

⁴⁵“Ke Deo ega agofa'a auga, afa'afa auga aga'o ou'ou felo ipauma ekapuga ga'afa eoma auga koa i'opoga. ⁴⁶Ke isa ou'ou felo ipauma aga'o afa akaiki'a auga ekapulaisa aisama, elao ega amu ma'oai e'afa'afalaini'i monina eafiia emai ega'ina ou'ouga e'afaisa.”

Fe'i Palapole

⁴⁷Ke Iesu palapole i'oina aga'o eifania pugu einaka, “Deo ega agofa'a auga, inoino au'i fe'i a'uai keoge ma'a i'oina i'oina kemai keofa auga koa i'opoga. ⁴⁸Ke fe'i ake epogu aisama, inoino au'i fe'i kela'aua foeai. Egae kai keagukipo ma'a felo'i au'i keafii'i kepakai guguaiini'i ale'a alogai keukai'i kai, apala'i au'i kepuake'i. ⁴⁹Kina fuagai isafa ega koa i'opoga agemia. Ega kinagai agelo akemai papiau alo'i opaina au'i, ke papiau apala'i au'i fou ake'ea'i. ⁵⁰Egae kai papiau apala'i au'i lo eufa emoge auga alogai ake'afo koko'i, egae akeapepe nie'i akeapalolia,” eoma.

⁵¹Iesu ega'ina palapole'i ma'oi eifani'i afegai, ega imoi epa'ani peni'i einaka, “Ega'ina kapa'i kapa'ina keifania auga oko'i ologo afe'ai ma?” eoma.

Ke isa keinaka, “E, oko'i alogo,” keoma.

⁵²Ega aisama epaini'i einaka, “Ega puo Moses ega iifa pamalelega au'i ma'oi Deo ega agofa'a fougua a'o kelogo au'i auga, e'a inagome auga ega amu isoge e'a alogai amu afa'i akaiki'a'i au'i, mama'i ke ufai'i isafa fou eafilai'i ofakaegai eoge'i auga koa i'opo'i,” eoma.

Nasareta Taonina Papiau'i Iesu Keumakalaina

(Mako 6:1-6; Luka 4:16-30)

⁵³Iesu ega'ina palapole'i ma'oi eifani'i efua aisama, afu ega'ina epua'afuga ekailai elao. ⁵⁴Ke emai Nasareta, isa ifo ega taoniai aisama, egae la'afou afugai e'ina papiau epamaleleni'i. Ke papiau isa ega pamalele a'o kelogonia, ke kekauai alogaina kepa'ani keinaka, “T'ina auga i'ina ikifaga ke mirakulo isapu'i kapai eafii'i? ⁵⁵Isa e'a ipaapa auga gauga laa'i ma? Ke isa ina aka Maria laa'i, ke akina James, Joseph, Saimon ke Judas laa'i ma? ⁵⁶Ke isa afakua ma'oi i'a fou inae alaagu ma? Iifa gome isa ega'ina auga paisa. Ega puo i'ina auga ega'ina kapa'i ma'oi kapai eafii'i?” keoma. ⁵⁷Ke ega'ina papiau'i Iesu keumakalaina.

Kai Iesu isa epaini'i einaka, “Profeta aga'o ifo ega taoniai, ifo ega papiau au'i mo isa au akaiki'a afakepamia,” eoma. ⁵⁸Ke papiau isa akepako'ania kainai, egae mirakulo ma'o aekapai'i.

Ioane Baptista Ega Mae Fougua

(Mako 6:14-29; Luka 9:7-9)

14 ¹Ega'ina alogai kin Herod Kalilea ago e'ima lopiaga Iesu fougua elogo. ²Ke ega pinauga au'i epaini'i einaka, “T'ina auga Ioane Baptista maeai emaunimue. Ega kainai mirakulo isapu'i isa faagagai kepinauga,” eoma.

³Herod ega eifa oma, gome isa Iesu fougua aelogo koa kai, isa ifo akina Filip akafa Herodias eakafania puogai Ioane Baptista eafiiia egopeisa tipulai epaagua.

⁴Gome Ioane Baptista isa epainia einaka, “Oi ifomu akimu akafa loakafania auga keifa apua kai lokapaisa,” eoma. ⁵Ioane tipulai eagu alogai, Herod isa gaaupugua eoma kai papiau emani'iaini'i, gome papiau Ioane profeta keomaisa.

⁶Kai Herod ega mauni kina miamiaga ekapaisa aisama, Herodias gauga ifiaoga emai isa ma'oai ago'iai egefa, ke Herod alo epagama alogaina. ⁷Ega kainai Herod ifiao ega'ina maagai epako'ania eifa, kapa'ina mo agegoina auga agepenia eoma. ⁸Ke ifiao ega'ina, ina isa kapa'ina fegoina eoma maagai eifania auga Herod maagai eifania einaka, “Lau anina laani Ioane Baptista kania litiai gakauka gamai maisa laoma,” eoma. ⁹Ega aisama kin Herod alo emafu alogaina kai ega pako'a iifaga kainai, ke ega la'afou au'i kai'iai, ifiao kapa'ina egoina auga gaikapa eoma. ¹⁰Ke ega au au'i kelao Ioane tipulai eaguega kai aiso kefoua. ¹¹Ke litiai kania kepakauka kemaiseina ifiao imagai kepaaui, ke ifiao eafiia elao ina epeniia. ¹²Ke Ioane Baptista ega imoi au'i kemai isa imauga keafiia kelao kefufunia. Egae kai kelao Iesu maagai Ioane emae auga foug keifania.

Iesu Papiau 5000 Epaaniani'i

(Mako 6:30-44; Luka 9:10-17; Ioane 6:1-14)

¹³Iesu kapa'ina emia auga foug elogo aisama, ogefakai gaagai eaguka ekailai afu oapuga aga'o elao. Ke papiau isa ala elao auga foug kelogo aisama, taoniai kepealai la'afouai ife'iai isa muninai kelao. ¹⁴Iesu gaagai eake ke la'afou papiau'i eisa'i aisama, gua'i eani alogaina, ke keisafa au'i epafelo'i.

¹⁵Ke epagapigapi emaiseina aisama, ega imoi isa eega kemai kepainia keinaka, “T'ina afuga oapuga ipauma, ke pau epagapigapi efua. La'afou mopakanina ega koa fekelao paguai ifo'i e'i fo'ama aga'o feke'afa fekeania,” keoma.

¹⁶Kai Iesu isa epaini'i einaka, “Isa afu aga'o afakelao. Kai oi isa kapa aga'o amopeni'i kegaania,” eoma.

¹⁷Ega aisama Iesu ega imoi isa kepainia keinaka, “Lai eemaisai palafa ima ke ma'a gua mo kekae,” keoma.

¹⁸Ke Iesu einaka, “Amoafi'i amomaiseini'i,” eoma. ¹⁹Ke papiau epaini'i mukimukiai kegaagukipo eoma. Ke papiau keagukipo aisama, palafa ima ke ma'a gua fou eafil'i ufa eakae penia Deo maagai tenkiu eifania, efaiponi'i kai ega imoi epeni'i ke'eaisa papiau kepeni'i. ²⁰Ke papiau ma'oai keaniani alo'i ekainia. Ke keaniani afegai, Iesu ega imoi palafa ame'afu'i ke isa kepua'afuni'i au'i fou kepakai guguai'i ale'a 12 ake'i kepapogu'i. ²¹Papiau egae keaniani au'i, au mo kepaauni'i auga, au'i ma'oai mo 5000 koa i'opoga kai, imoi ke papie fou auga akepaauni'i.

Iesu A'u Laagai Epea

(Mako 6:45-52; Ioane 6:15-21)

²²Egae kai Iesu la'afou epakanina alogai, fiakoa mo ega imoi epaini'i gaagai keaguka keufai kepagai apie kelao. ²³Ke Iesu la'afou epakanina

afegai, ifogamo elao iku mapegai emegamega. Ke epa'umina emaiseina aisama, ifogamo ipauma egalina afugai eapa. ²⁴Kai isa ega imoi au'i gaagai kelao a'u ipuainagai. Ega'ina alogai goiso emai isa keaguka gaagaga eauniia elao mo emai. Ke gaaga felao auga aekainia epaafipugu alogaini'i, gome ameku gaaga eaoapua.

²⁵Ke gani eegai, Iesu a'u laagai epea isa ee'i elao. ²⁶Ke Iesu ega imoi isa a'u laagai epea keisa aisama, keagaga keinaka, "Isage," keoma, ke oge'i egea puo keagagapea.

²⁷Kai Iesu fiakoa mo isa epaini'i einaka, "Alomi gakapula! Folomani'i, i'ina lau," eoma.

²⁸Ke Peto einaka, "Lopia, ko'a oi koa aisama, mopainiau fei laagai mapea eemu mafai," eoma.

²⁹Ke Lopia einaka, "Mai," eoma.

Ega aisama Peto gaagai eapaopu fei laagai epea Iesu eega elao. ³⁰Kai ameku epua eisa aisama, emani'i ke e'ina ekogo alogai eagaga einaka, "Lopia, kaniau moagamauga," eoma.

³¹Ega aisama Iesu fiakoa mo ima ekalaisa Peto eafia ke epainia einaka, "Pako'a e'ele aumu. Kapa puo eeuai opomu lopama'o?" eoma.

³²Ke isa gaagai ke'agaukae aisama, ameku eapakipo. ³³Egae gaagai keaguka au'i isa ega koa ekapaisa keisa aisama, keau afagaina keinaka, "Tifa ko'a, oi Deo gauga paisa," keoma.

Iesu Kenesaret Agogai Isafa Papiau'i Epafelo'i

(Mako 6:53-56)

³⁴Ke kepagai kelao apiegai aisama, Kenesaret taoninai keofau. ³⁵Ke ega'ina ago au'i Iesu kaisau auga keisa felo aisama, iifa keulaisa taoni ega'ina eegai keagu papiau'i ma'oai aina'i kepalogo. Ke ega'ina papiau'i isafa au'i ma'oai Iesu eega kemaiseini'i. ³⁶Ke kegoinia isafa papiau'i galogoini'i afe tiapuga kua mo kegaafi opogaina keoma. Ke ma'oai isa keafi opogaina au'i felo'i kemia.

Faliseo Au'i E'i Laomai

(Mako 7:1-23)

15 ¹Ega'ina afegai Faliseo au'i ke Moses ega iifa pamalelega au'i Ierusalem taoninai kemai Iesu kepa'ani penia keinaka: ²"Kapa puo oi emu imoi papiu apao'i e'i kagakaga laagai keapagai? Gome isa ima'i akeikua kai keaniani!" keoma.

³Ega aisama Iesu isa e'i iifa epamue einaka, "Ke oi aumi kapa puo, emi kagakaga mo faugai Deo ega iifa kapula'i au'i oaupea'i? ⁴Lau oi lapa'ani penimi gome Deo eifa, 'Inamu amamu fou fopalopiani'i,'ⁱ ke 'Aufalao

ⁱ 15:4 Exodus 20:12; Deuteronomy 5:16

aga'o ina ama ageifa apala penia aisama, feisaupugu,⁵ eoma. ⁵Kai oi oifa au aga'o ina o ama agepaina, 'Pipalagai kapa'i mo lau eeuai oafii'i au'i pipeni Deo apuga,' ooma. ⁶Ke ega'ina pipeni'iai isa ina ama faepalopiani'i ooma. Ega koa okapa oi emi kagakaga mo kainai opea kai, Deo ega iifa auga laa'i opamia. ⁷Pifoge aumi! Ufainagai profeta Aisaea oi pau kapa'ina agokapa auga fougua Deo ega iifa pukagai epapua auga ko'a:

⁸ “‘T'ina papiau'i fifina'iai mo lau kepalopianiau kai,
gual'i auga aaka ipaumagai.

⁹ Ke isa e'i pamalele auga, papiau aumauni iifa kepaapa'i au'i.

Ega puo lau keau afagai aageniau mo,' ”

eoma.

Aisaea 29:13

¹⁰ Iesu ega'ina eifania afegai, la'afou papiau'i eifani'i eega kemai kai epaini'i einaka, “Ainami fopa'aua, i'ina iifaga kapa'ina eifania auga oko fologo. ¹¹Kapa'ina au ake alogai ekoko auga, isa aepaofua kai, kapa'ina isa akegai epealai auga isa epaofua,” eoma.

¹² Ega aisama isa ega imoi kemai kepainia keinaka, “Oi ega loifa oma Faliseo au'i a'o kelogonia aisama, alo'i lopalifua auga alologo ma?” keoma.

¹³ Kai Iesu isa e'i iifa afa palapoleai epamue einaka, “Au ma'oai lau Amau ufai eague auga, aefauni'i au'i gagamu'iai akefuau'i.

¹⁴ Amopua'afuni'i, isa maakimi'i au'i koa i'opo'i maakimi'i papiau'i kepapea'i. Ke maakimi'i auga aga'o maakimi'i auga mo aga'o agepapea koa aisama, auni'i kai'ialao ipuai ake'ualai,” eoma.

¹⁵ Ega aisama Peto Iesu epainia einaka, “Palapole i'ina maamaisai oko mopakaisa,” eoma.

¹⁶ Ega aisama Iesu ega imoi epa'ani peni'i einaka, “Oi lau kapa'ina laifani'i au'i oko'i alologo felo koa ma? ¹⁷Aufalao aga'o fo'ama akegai ekoko aisama, elao inaega alogai ke imaaugai epealai pugu auga aloisa ma? ¹⁸Kai kapa'ina au akegai kepealai au'i gua alogai kemai. Ega'ina iifa'i isa kepaofua. ¹⁹Gome papiau gua'i alogai kepealai au'i auga, opola apala'i, papiau isaupugua, papiau keamage kai papiau i'oina aga'o fou akeamage auga fou kefeu, ifiao o'oe fou kefeu, painao, pifogeai papiau kepaagu fofou'i, Deo ke papiau fou ee'iai keifa apala au'i. ²⁰Ega'ina lao'i mai'i papiau aga'o alo kepaofua. Kai ima aeikua kai eaniani auga papiau alo aepaofua,” eoma.

Kanaan Papiega Ega Pako'a

(Mako 7:24-30)

²¹ Iesu ega'ina iifaga eifania afegai, Iudea papiau'i e'i ago epua'afuga elao Iudea papiau'i laa'i au'i e'i agoai, Taire ke Sidoni taoni'i agogai

⁵ 15:4 Exodus 21:17; Leviticus 20:9

ekoko. ²²Ega aisama Kanaan papiega aga'o ega'ina ago eegai emai Iesu eegai maisapepega mo eifa einaka, “Lopia, Davide okogai lomai aumu, guau moania! Tiapolo lau gau papiega alogai eague, epakiekie alogaina,” eoma.

²³Kai Iesu iifa aga'o aeifania. Ega puo isa ega imoi kemai kegoi peni kapulania keinaka, “Moula gakailai galao, gome isa i'a muni'aisai eagaga aeapakipo paisa,” keoma.

²⁴Ega aisama Iesu einaka, “Lau auga Israel papiau'i laomai apala'i kekapa'i, sipi kegea koa i'opo'i au'i mo fau'iai Deo eulaisau lamai,” eoma.

²⁵Ega aisama papie ega'ina emai Iesu agogai eanife'u kai eifa einaka, “Lopia, mopalagainiau,” eoma.

²⁶Ke Iesu einaka, “Imoi e'i palafa faafia amu'e fapiu peni'i auga felo laa'i,” eoma.

²⁷Kai papie einaka, “Iifa ko'a Lopia kai, amu'e mo ganinagai isa e'i lopia eaniani alogai ega teipoloai fo'ama ame'afu'i kea'opu au'i keani'i,” eoma.

²⁸Iesu papie ega'ina ega eifa oma aina elogonia aisama, eifa einaka, “Papie, oi emu pako'a akaiki'a ipauma lau eeuai loogeisa. Ega puo kapa'ina loifania gaikapa looma auga ageikapa paisa,” eoma. Ke ega'ina kina maagai mo papie ega'ina gauga felo emia.

Iesu Papiau 4000 Epaaniani'i

(Mako 8:1-10)

²⁹Ega'ina afegai Iesu ega'ina afuga epua'afuga Kalilea a'uga foega nie mo elao. Egae kai elao iku mapegai eagukipo. ³⁰Ega'ina alogai papiau la'afou akaiki'agai isa eega kemai. Ke kemai alogai, kemelo au'i, maakimi'i au'i, isafai kemelo au'i, akeafu au'i, ke isafa i'oi'i ma'o keafi'i au'i isafa kemaiseini'i Iesu agogai kepakala'i. Ke Iesu isa epafelo afe'aini'i. ³¹Papiau aina'i efua au'i a'oa'o kelogonia, ke kemelo au'i, ke isafai kemelo au'i fou epafelo'i, ke maakimi'i au'i afu keisa auga keisa'i aisama, kekauai alogaina keopofua. Ke isa Israel papiau'i e'i Deo Au Akaiki'a kepamia.

³²Iesu papiau epafelo'i afegai, ega imoi eifa kaigugui'i kai, epaini'i einaka, “I'ina papiau'i gua'i laania, gome isa lau fou kina oiso inae aagu, ke pau fo'ama aga'o ee'iai laa'i afakeania. Lau isa inae'i maikimuga mo falaulai'i fakelao laoma. Kai alaulai'i akelao koa aisama, keagai maa'i afe'piu afeke'ualai,” eoma.

³³Ega aisama Iesu ega imoi keinaka, “Afu oapuga iina koa auga kapai palafa isa akeania agekaina auga agaafia la'afou iina koa agapaaniani'i agekaina?” keoma.

³⁴Ega aisama Iesu isa epa'ani peni'i einaka, “Palafa iuma pika eemiai kekae?” eoma.

Ke isa keinaka, “Palafa iuma imagea gua, ke ma'a e'ele'i pika koa mo eemaisai kekae,” keoma.

³⁵ Ke Iesu papiau epaini'i aagoai keagukipo. ³⁶ Egae kai palafa iuma'i imagea gua, ke ma'a fou eafii'i Deo tenkiu epeniia efua aisama, efaiponi'i kai ega imoi epenii'i. Ke ega imoi palafa keafii'i la'afou papiau'i kepenii'i. ³⁷ Ke papiau ma'oai keaniani alo'i ekainia. Papiau keaniani afegai, Iesu ega imoi palafa ame'afu'i kea'opu au'i kepakai guguai'i ale'a imagea gua ake'i kepapogu'i. ³⁸ Ega kinagai papiau keaniani au'i, au mo kepaauni'i auga au'i ma'oai mo 4000 kai, papie imoi fou auga akepaauni'i. ³⁹ Iesu la'afou epakanina afegai, ega imoi fou gaagai keaguka kelao Makadan taonina^k ago niegai.

Pamalele Au'i Mirakulo Kepa'aniaina

(Mako 8:11-13; Luka 12:54-56)

16 ¹ Ega'ina afegai Faliseo au'i ke Saduseo au'i kemai Iesu ke'opoisa, ke kepainia gou aga'o ufa guagai gakapa kegaisa keoma.

² Ega aisama Iesu einaka, “Epagapigapi aisama oi oifa, ‘Pau ufa gua epito puo gapi ai mu afae’au,’ ooma. ³ Ke amagai aisama oifa, ‘Pau ufa gua epito, ke apuapu ufa gua ekaisapua puo kina apala agemia,’ ooma. Oi ufa guagai kapa'ina emia oisa aisama, kina kapa auga oifania ekaina. Kai pau Mesaia emai efua auga gougua kapa'ina mo kemia oisa'i mo ganinagai, pau kina kapa auga agoifania afaekaina. ⁴ Papiau apala'i ipauma'i Deo kapa'ina eifania akepako'ania ke kainai akepea au'i, e'i laomaisai amage papiau'i kai papiau i'oi'i fou kefeu au'i koa i'opo'i au'i auga, mirakulo gougua aga'o gaikapa keoma pa'anina kepa'ani. Kai mirakulo gougua aga'o afalakapa kai Jona faagagai gou emia auga mo agemia,” eoma.

Faliseo Ke Saduseo Au'i Fou E'i Palafa Ipaufuga Mulamula

(Mako 8:14-21)

⁵ Kai kepagai kelao a'u apiegai aisama, Iesu ega imoi ke'agege palafa akeafia. ⁶ Ega'ina alogai Iesu isa epaini'i einaka, “Faliseo au'i ke Saduseo au'i e'i palafa ipaufuga mulamula auga foisa felo, ke eegai ifomi fo'imaimi,” eoma.

⁷ Ega aisama Iesu ega imoi isa ega'ina eifania auga fougua, ifo'i mo epo'iai keifania keinaka, “I'a palafa aga'o alaafia kainai isa ega eifa oma,” keoma.

⁸ Kai Iesu isa kapa'ina keifania auga elogo puo epaini'i einaka, “Oi pako'a e'ele aumi. Kapa puo oi palafa aga'o eemiai laa'i auga fougua oifania? ⁹ Oi lau kapa'ina laifania auga oko alologo felo koa ma? Ke lau palafa iuma'i ima mo laafii'i papiau 5000 lapaaniani'i, ke ale'a pika opapogu'i auga aloopolaga ma? ¹⁰ Ke palafa imagea gua mo kai papiau 4000 lapaaniani'i, ke ale'a pika opapogu'i auga isafa aloopolaga ma?

^k 15:39 I'ina taonina aka aga'o auga ‘Dalmanuta’, o ‘Maria Makdalena emai taonina.’

¹¹ Ala koa i'opoga lau palafa fougā oi maamiai alaifania auga oko alologo koa? Lau palafa fougā alaifania kai, oi Faliseo au'i ke Saduseo au'i fou e'i palafa ipaufuga mulamula auga foisa felo, ke eegai ifomi fo'imaime laoma,” eoma. ¹² Iesu ega'ina eifania aisama, ega imoi isa mulamula palafa alogai keoge auga fougā aeifania kai, Faliseo ke Saduseo au'i e'i pamalele palafa ipaufuga mulamula koa i'opoga auga fekeisa felo, ke eegai ifo'i feke'ima'i auga fougā eifania auga kelogo.

Peto Iesu Kaisau Auga Eifania
(Mako 8:27-30; Luka 9:18-21)

¹³ Ega'ina afegai Iesu ega imoi fou kelao Sisarea Filipi taoninai kekoko aisama, epa'ani peni'i einaka, “Papiau, lau Papiau Aumauni Gauga au keifaniau kaisau keoma?” eoma.

¹⁴ Ke isa keinaka, “Isa'i keifa oi auga Ioane Baptista maeai emaunimue emai keoma, ke isa'i keifa oi profeta Elaija keoma kai, isa'i au'i oi profeta Jeremaia, o ufaina profeta'i aga'o keoma,” keoma.

¹⁵ Ega aisama Iesu isa epa'ani peni'i einaka, “Ke oi auga lau kai ooma?” eoma.

¹⁶ Ke Saimon Peto keoma auga iifa epamue einaka, “Oi auga Mesaia,¹ Deo eague aoniamo Auga Gauga aumu,” eoma.

¹⁷ Ega aisama Iesu eifa einaka, “Saimon Jona gauga aumu. Oi Deo eegai kapa felo'i loafi'i aumu! Gome pau mo kapa'ina loifania auga papiau aumauni oi akepalogonio kai lau Amau ufai eague Auga epalogonio loifania. ¹⁸ Saimon, iifa ko'a maamuai laifania. Pau oi alaifanio Peto alaoma. (Peto i'a mala'aisai auga fopa.) Ke fopa ega'ina laagai lau e'u iifi e'a alapaapa. Ke ipeli^m pa'afina isapuga iifi e'a ega'ina papiau'i afaepalutini'i afaela'a pagaini'i. ¹⁹ Ke lau oi Deo ega agofa'a pa'afina fopaagalaisa auga isapuga alapenio. Ke kapa'ina aagoai loifa'apua auga, ufai isafa Deo ageifa'apua, ke kapa'ina aagoai alologoaina auga, ufai isafa Deo agelogoaina,” eoma. ²⁰ Iesu ega'ina iifaga eifania afegai, ega imoi aina'i epalogo, isa Mesaia auga fougā kai aga'o maagai fakeifania eoma.

Iesu Ega Mae Fougā Eifania
(Mako 8:31–9:1; Luka 9:22-27)

²¹ Ke ega'ina kinagai Iesu e'ina ega imoi maa'iai isa ega mae fougā eifania. Ega'ina auga isa felao Ierusaleme taoninai, papiau isa Iudea au akaiki'a'i au'i, sakedote lopia'i, ke Moses ega iifa pamalelega au'i ima'iai fekepaaaua, ke kapa ma'o mo fau'iai isa fekepakiekie fekeapugua kai kina oiso aisama, femaunimue pugu auga fougā maa'iai eifania.

¹ **16:16** Grik malagai ‘Kristo’ ^m **16:18** I'ina auga Grik malagai ‘Hades’, o i'a mala'aisai papiau kemae lalau'i egea elao egae eagu auga afuga.

²²Ega aisama Peto isa eafiapia kai e'ina efinalisa einaka, “Lopia, laa'i afaekaina. Ega'ina kapa'i oi faagamuai afakemia,” eoma.

²³Kai Iesu isa eaipenia kai epainia einaka, “Satani, muniu mai lao! Oi lau ifeu fa'anina fa'ualai koa kapa lomia e'u keaga lokaisapua. Oi Deo kapa'ina fekapa eoma auga aloopolaga kai papiau aumauni kapa'ina fekekapa keoma auga mo loopolaga,” eoma.

²⁴Egae kai ega imoi ma'oai epaini'i einaka, “Aufalao aga'o lau muniuai gapea eoma koa aisama, isa ifo fe'agegeaina kai ega koloti fepua muniuai fepea. ²⁵Gome kaisau ifo ega agu maunina kania gaagamauga eoma auga ega agu agepagea. Kai kaisau lau puouai ifo ega agu maunina agepagea auga agu pagai maunina agekapulaisa. ²⁶Gome au aga'o agofa'a fofouga apuga agemia kai lalauga agepagea auga, kapa felo aga'o isa eegai agemia ma? Ke au aga'o lalauga agepagea koa aisama, kapa'ina agepipeni lalauga ageafimue pugu? ²⁷Gome Papiau Aumauni Gauga Ama ega eaea, ke ega isapu akaiki'agai ega agelo fou akemai aisama, ega'ina kinagai isa papiau kapa'ina kekapa auga kainai mo afa agepeni'i. ²⁸Iifa ko'a maamiai laifania. Oi isami inae oapae aumi mae gamuga afolooopo agelao Papiau Aumauni Gauga ega afuai agemai agoisa kai agomae,” eoma.

Iesu Iisa Eponi

(Mako 9:2-13; Luka 9:28-36)

17 ¹Egae kai kina imagea elao afegai aisama, Iesu, Peto, James, ke akina Ioane fou e'afeini'i epapea'i ifo'i mo kelao iku aga'o e'agau alogaina auga ikugai ke'agaukae. ²Egae isa au'i oiso ago'iai Iesu eponi. Ke kua maaga auga kina eaga eaea koa emia, ke afe tiapuga auga eeaea ekelo alogaina, eaea keloga koa i'opoga emia. ³Ega aisama Moses Elaija auni'i isa ago'iai keapafoki Iesu fou kenini'ani keisa'i.

⁴Ke Peto Iesu epainia einaka, “Lopia, lai oi fou amai inae auga felo ipauma. Oi anina loani koa aisama, lau inae efe'efe oiso alakapa'i, aga'o oi apumu, aga'o Moses apuga, ke aga'o Elaija apuga agemia,” eoma.

⁵Peto enini'ani laolao kai, apupu mai'eaeaga emai eumiapu'i, ke aufalao aga'o aina apuapuai emai eifa einaka, “I'ina auga Lau Gau, anina laani alogaina auga, ke eegai alou egama. Oi isa aina foafia!” eoma.

⁶Iesu ega imoi oiso ega'ina a'o kelogonia aisama, ke'ualai a'isaii keomukipo ke kemani'i alogaina. ⁷Kai Iesu emai isa faaga'i eafi opogaina kai epaini'i einaka, “Folomani'i amo'uegekae” eoma. ⁸Ke kekiakae aisama, kai aga'o egae akeisa kai Iesu ifogamo keisa.

⁹Egae kai ikuai keake kemai alogai Iesu isa eifa kapula peni'i einaka, “Kapa'ina pau oisa auga, kai aga'o maagai foloifania felao Papiau Aumauni Gauga maeai femaunimue afegai kai foifafoua,” eoma.

¹⁰Ega aisama ega imoi oiso isa kepa'ani penia keinaka, “Ega koa aisama, kapa puo Moses ega iifa pamalelega au'i keifa Elaija feufai femai keoma?” keoma.

¹¹ Ke Iesu iifa epamue einaka, “Iifa ko'a, Elaija feufai femai, ega koa kapa ma'oai feoge opaini'i. ¹² Kai lapainimi, Elaija emai ke papiau isa keisa efua kai akelogo, ke faagagai kapa ma'oai kegakapa'i keoma au'i kekapa afe'aini'i. Ega koa i'opoga, Papiau Aumauni Gauga isa ima'iai agekiekie,” eoma. ¹³ Iesu ega eifa oma aisama, ega imoi isa Ioane Baptista fougā eifania auga kelogo.

Iesu Imoi Alogai Tiapolo Apala Epapealaisa
(Mako 9:14-29; Luka 9:37-43)

¹⁴ Egae kai kemai la'afou papiau'i ee'iai aisama, au aga'o emai Iesu ife fo'inai eanife'u kai eifa einaka: ¹⁵ “Lopia, lau gau gua moania. Isa eaguagu epakauaina faaga efa'i'i, ke epogai kapa'ina emia auga aelogo puo, e'ualai lo laagai ekauau ke feisai isafa e'ualai. Ega koa ekapa ifo faaga epakiekie alogaina. ¹⁶ Lau isa lamaiseina oi emu imoi ee'iai kai, oi emu imoi aekaini'i akepafelo,” eoma.

¹⁷ Iesu i'ina a'o elogonia aisama eifa einaka, “O, oi ma'oai pau alomi ko'agai alopako'aniau, ke emi pako'a alopapinauga felo papiaumi. Lau inae kina pika fou afaagu, ke kina pika alou eemiai afaafiapia mo afelaolao? Lau inae afalaagu pagainia mo kai emi pako'a eeuai alooge kapulania. Imoi eeu amomaiseina,” eoma. ¹⁸ Ega'ina imoina kemaiseina aisama, Iesu tiapolo imoi alogai eagu auga efinaisa epealai. Ke ega'ina kina maagai mo imoi felo emia.

¹⁹ Ega'ina afegai Iesu ega imoi ogefakeai kemai kepa'ani penia keinaka, “Kapa puo lai tiapolo amapapealaisa aoma aekainimai?” keoma.

²⁰⁻²¹ Ke Iesu iifa epamue einaka, “Gome oi emi pako'a e'ele ipauma puo, tiapolo amopapealaisa ooma aekainimi. Iifa ko'a maamia laifania. Oi emi pako'a au oga e'ele ipauma aka mastad oga koa i'opoga agemia koa aisama, iku i'ina agopaina, ‘Inae mokilai molao egae,’ agooma aisama, iku ega'ina agepea agelao egae. Ke kapa aga'o eemiai afae'inoka kai ma'oai agokapa'i agekaina,” eoma.”

Iesu Ega Mae Fougā Eifamue Pugu
(Mako 9:30-32; Luka 9:44-45)

²² Ega'ina afegai Iesu ega imoi fou kemai Kalilea agogai kekaigugu aisama, epaini'i einaka, “Papiau Aumauni Gauga ake'afa'afalaina papiau ima'iai akepaaua. ²³ Ke ega'ina papiau'i isa akeaupugua kai kina oiso alogai maeai agemaunimue pugu,” eoma. Iesu ega eifa oma ega imoi aina kelogonia aisama, alo'i emafu alogaina.

ⁿ **17:20-21** Papiau isa'i 20-21 fuagai i'ina iifaga kepapua: “Kai tiapolo iina koa i'opoga auga agopapealaisa afaekaina kai, ani gopegopeai ke megamegai mo kai agopapealaisa agekaina.”

Deo ega E'ai Tax Isoge Fouga

²⁴Egae kai Iesu ega imoi fou kemai Kapenaum taoninai kekoko aisama, au papiau ima'iai tax monina silifa auni'i keafiafia au'i Peto eega kemai kepa'ani penia keinaka, “Oi emi pamalele auga tax Deo ega e'ai keoge auga eoge o aeoge?” keoma.

²⁵Ke Peto iifa epamue einaka, “E, isa tax eogeoge,” eoma.

Egae kai Peto emai e'ai ekoko aisama, Iesu enini'ani kaukau Peto epa'ani penia einaka, “Peto oi ala loopola oma? Aagoa kini'i kaisau ee'iai pinauga afa moni'i, ke tax keafi'i? Isa ifo'i gau'i ee'iai, o papiau i'oi'i ee'iai?” eoma.

²⁶Ke Peto einaka, “Papiau i'oi'i ee'iai,” eoma.

Ega aisama Iesu einaka, “Ega koa aisama, isa gau'i auga kapa aga'o afakeoge. ²⁷Kai iifaga laa'i, alo'i afapalifua puo, molao a'uai naku mopiuga. Ke ma'a kapa alola'au kakaua auga, ake foofa, ke egae silifa monina pani aloisa'i. Ega'ina monina foafia folao auni'a a'a tax fooge,” eoma.

Deo Ega Agofa'ai Kaisau Au Akaiki'a

(Mako 9:33-37; Luka 9:46-48)

18 ¹Ke ega'ina kinagai mo, Iesu ega imoi kemai kepa'ani penia keinaka, “Deo ega agofa'ai, papiau kapa auga au akaiki'a ipauma?” keoma.

²Ega aisama Iesu imoi e'ele aga'o eifaga emai epo'iai epaapa. ³Egae kai eifa einaka, “Iifa ko'a maamia laifania. Oi afoloponi ifomi imoi e'elemi koa afolopamiaimi koa aisama, oi Deo ega agofa'ai afolokoko mo laa'i.

⁴Ega puo kaisau ifo epaake imoi e'ele i'ina auga koa epamia auga, Deo ega agofa'ai au akaiki'a ipauma. ⁵Ke kaisau lau akauai imoi e'ele iina koa aga'o eifa koko auga, lau eifa kokoisau.

⁶“Kai kaisau i'ina imoina e'ele aga'o lau epako'aniau auga laomai apala agepakina agekapa koa aisama, felo auga isa aisogai fo'ama kepaikumu'a kepo akaiki'a feipaaukopa kai, a'u moaina ipaumagai fei'afolai fekogo,” eoma.

Laomai Apala Ikapa I'opo'i

(Mako 9:42-48; Luka 17:1-2)

⁷Iesu eifa pugu einaka, “I'ina agofa'a, kapa ma'o mo faaga'iai papiau epa'ualai'i puogai, Deo i'ina agofa'a afa apala fepenina laoma. Ega'ina kapa'i auga fekemai paisa puo kemai kai, au kapa faagagai ega'ina kapa'i kemai auga, Deo isa afa apala fepenina laoma! ⁸Ke oi imamu o ifemu afepapeaiso laomai apala afokapa koa aisama, fofoua. Oi fomelo o faagamu aga'o femou, ega koa Deo ega agofa'ai fokoko auga felo

ipauma. Kai imamu o ifemu auni'i kekaega kai lo aealoalo auga alogai fekepiu kokoiso auga apala ipauma. ⁹Ke maamu afepapeaiso laomai apala afokapa koa aisama fo'iulaisa. Oi maamu aga'omogai Deo ega agofa'ai fokoko auga felo ipauma. Kai maamu auni'i kekaega kai, lo aealoalo auga alogai fekepiu kokoiso auga apala ipauma,” eoma.

Sipi Egea Auga Palapole

(Luka 15:3-7)

¹⁰⁻¹¹Iesu eifa pugu einaka, “Oi auga imoi e'ele'i i'ina au'i aga'o foloisa papa'i. Gome imoi e'ele'i i'ina au'i e'i agelo aufa kina lau Amau ufai eague auga agogai keapa isa fou'i keifania aefuafua.”

¹²“Ke au aga'o sipi 100 eegai keapae, ke aga'o afepea gea koa aisama, sipi 99 ikuai afaepua'afuni'i kai, afaelao ega'ina egea auga afaekapuga ma? Oi ala oopola oma? ¹³Iifa ko'a maamiai laifania, isa agelao agekapuga paisa, ke sipi ega'ina ageisa aisama, ega'ina aga'omo ekapulaisa auga alogama e'ele laa'i agepamia. Ke ega'ina alogama auga sipi 99 alogama'i ageka'egaina. ¹⁴Ega koa i'opoga, oi Amami ufai eague auga anina mo aeani, imoi e'ele'i i'ina aga'o fegea eoma.”

Pako'a Auga Laomai Apala Ekapa Auga Fougā

(Luka 17:3)

¹⁵Iesu eifa pugu einaka, “Oi aamu akimu aga'o eemuai laomai apala agekapa koa aisama, folao oi aunimi mo epomiai isa kapa'ina eemuai epalifua auga, maagai foifania fopa'opaina. Ke isa oi ainamu ageafia koa aisama, oi isa fou omia efua. ¹⁶Kai isa oi ainamu afaefia koa aisama, papiau aga'omo, o gua fou folao, ega koa kapa'ina emia auga papiau gua, o oiso ega'ina kapa fekeisa, iifa ko'a'i ma'oai fekelogo, ke fekeifafoua. ¹⁷Ke isa ega'ina papiau'i lomaiseini'i au'i aina'i afaefia koa aisama, pako'a papiau'i maa'iai foifafoua. Ke isa pako'a papiau'i mo ganinagai, aina'i afaefia koa aisama, Deo akelogo au'i, o tax keafia laomai apala'i kekapa'i au'i ee'iai ala lokapa oma koa i'opoga mo isa eegai fokapa.

¹⁸“Iifa ko'a maamiai laifania. Kapa'ina aagoai oifa'apua auga ufai Deo isafa ageifa'apua. Ke kapa'ina inae aagoai agologoaina auga, ufai Deo isafa agelogoaina.

¹⁹“Ke lapainimi pugu. Aagoai oi epomiai papiau auni'i akepako'ania kapa aga'omo akegoina aisama, lau Amau ufai eague auga, oi kapa'ina ogoina auga faumiai agekapa. ²⁰Gome papiau gua, o oiso lau akauai kekaigugu aisama, lau isafa egae isa epo'iai laague,” eoma.

° **18:10-11** Papiau isa'i 10-11 fuagai i'ina iifaga kepapua: “Lau ega laifa oma, gome Papiau Aumauni Gauga emai auga, papiau sipi kegea koa i'opo'i au'i kania'i feagamauga eoma puo emai.”

Guani Auga Laa'i Auga Palapole

²¹Ega aisama Peto Iesu eega emai epa'ani penia einaka, “Lopia, lau aau o akiu eeuai laomai apala aga'o agekapa koa aisama, ega laomai apala i'agegeaina pika fapamia? Imagea gua fapamia ma?” eoma.

²²Ke Iesu einaka, “Lau lapainio, imagea gua folopamia kai 77 fopamia.

²³“Ega puo Deo ega agofa'a auga iina koa i'opoga. Kin aga'o ega pinauga au'i isa eegai keapitole au'i e'i apitole oko kegapakaisa eoma.

²⁴Ega'ina ekapaisa alogai, au aga'o isa eegai talent monina 10,000^p eapitole auga isa eega kemaiseina. ²⁵Kai isa ega'ina monina afa feoge auga eegai laa'i aekainia kainai, au akaiki'a eifa kapula isa ifo ke akafa gauga, ke kapa ma'oai eegai kekae au'i fou feke'afa'afalaini'i, ega apitole afa feoge eoma.

²⁶“Ega aisama au ega'ina isa agogai e'ualai eanife'u kai egoinia einaka, ‘Eeuai alomu moafiapia mo, ke lau oi emu kapa ma'oai afa'i alapenimueiso,’ eoma. ²⁷Ega aisama pinauga auga ega au akaiki'a isa gua eaniia, ke ega apitole ma'oai laa'i epamia, epapealaisa elao.

²⁸“Kai pinauga auga ega'ina elao aisama, pinauga auga aga'o isa fou kepinauga auga isa eegai denari monina 100^q eapitole auga eisa. Ega aisama eafia aiso epepekia kai epaini kapulania einaka, ‘Kapa'ina lau eeuai loapitoleaina auga afa mopenimueisau,’ eoma.

²⁹“Ega aisama au ega'ina fou kepinauga auga isa agogai e'ualai eanife'u kai egoinia einaka, ‘Eeuai alomu moafiapia mo, ke lau oi emu moni afa alapenimueiso,’ eoma.

³⁰“Kai isa ega'ina auga gua aeania, ekailai elao tipula au'i epaini'i au ega'ina keafia tipula e'agai kepaagua, ega mo feagu felao ega apitole afa feoge kai fepealai eoma. ³¹Kai pinauga au'i i'oi'i isa'i kapa'ina emia auga keisa aisama, alo'i emafu alogaina. Ke kelao e'i au akaiki'a maagai kapa ma'oai kemia au'i keifani'i.

³²“Ega aisama au akaiki'a pinauga auga apala auga eifa koko emai kai epainia einaka, ‘Oi pinauga apala aumu. Oi lau logoiniau emu apitole laa'i mapamia'i looma puo ma'oai laa'i lapamia'i. ³³Lau oi guamu laaniia emu apitole laa'i lapamia koa i'opoga, oi fou opinauga auga isafa gua foania ega apitole laa'i fopamia auga aekainia ma?’ eoma. ³⁴Ke au akaiki'a guakupuai pinauga auga tipula afugai kepinauga au'i ima'iai epaaua, ega feagu mo felao ega apitole ma'oai afa'i feoge afe'aina kai fepealai eoma.

³⁵“Oi aamu o akimu eemuai apala ekapaisa auga guamu alo ipaumagai afolo'agegeaina koa aisama, lau Amau ufai eague auga isafa oi faagamuai ega koa i'opoga mo agekapa,” eoma.

^p **18:24** Ega'ina monina akaiki'a ipauma puo afa ageoge auga afaekaina. ^q **18:28** Ega'ina monina gafa aga'omo afa koa i'opoga.

Iesu Keamage Ke Kepaake'i Au'i Fou'i Epamalelenia
(Mako 10:1-12)

19 ¹Iesu ega'ina iifa'i eifani'i efua aisama, Kalilea ago epua'afuga elao Jordan agapuge apiegai, Iudea ago nie kaina agogai ekoko. ²Ke la'afou akaiki'a isa muninai kepea, ke egae keisafa au'i ma'oai epafelo'i.

³Ega'ina alogai Faliseo au'i isa'i isa kega'opo keoma eega kemai kepa'ani penia keinaka, “Au aga'o akafa fou epo'iai kapa aga'omo elifu, o kapa ma'o kelifu kainai ifo ega logoai akafa gapaake ageoma auga ekainia ma?” keoma.

⁴Ega aisama Iesu iifa epamue einaka, “Deo agofa'a epagama mo alogai, ‘aga'o maguae, ke aga'o papie epagama.” ⁵Ke eifa, ‘Ega'ina kainai au ina ama agepua'afuni'i akafa auni'i akeagufou, ke auni'i auga imau'iai aga'omo agemia,” eoma. Ega'ina fougua Deo ega iifa pukagai alokuapina ma? ⁶Deo ega eifa oma kainai, isa auga papiau auni'i laa'i kai aga'omo kemia. Ega puo kapa'ina Deo eogefoua aga'omo epamia auga, papiau aumauni fakeaupea,” eoma.

⁷Ega aisama Faliseo au'i kepa'ani pugu keinaka, “Ega koa aisama, kapa puo Moses eifa au aga'o akafa gapaake ageoma aisama, papie ipaake pepa fepapua fepenia kai feulaisa felao eoma?” keoma.

⁸Ke Iesu iifa epamue einaka, “Moses oi elogoainimi akafami fopaake'i eoma, gome oi guami e'inoka alogaina. Kai Deo agofa'a epagama alogai ega aekapa oma. ⁹Iifa gome maamiai laifania. Kaisau akafa au i'oina aga'o fou afakefeu mo ganinagai agepaake, ke papie i'oina aga'o ageakafania koa aisama, Deo maagai auga, isa papie i'oina aga'o fou kefeu, laomai apala kekapa” eoma.

¹⁰Iesu ega imoi i'ina iifaga a'o kelogonia aisama keifa keinaka, “Au papie auni'i epo'iai ega koa aisama, afalaamage auga felo ipauma,” keoma.

¹¹Kai Iesu einaka, “Oi oifa felo kai, papiau ma'oai i'ina pamalelega fekeafia apu'i fekepamia auga afaekaina. Kai kaisau fau'iai i'ina pamalelega kepagama au'i mo akeafia apu'i akepamia agekaina. ¹²Gome au isa'i keogeoge au'i, isa ega kemauni oma, ke isa'i auga papiau isa imoi fakepamauni'i keoma puo, faaga'iai papie imoi fekeafia afuga auga keafilaisa. Kai isa'i auga Deo ega agofa'a faugai fekepinauga keoma kainai afakeamage. Ega puo kaisau iifa i'ina ageafia apuga agepamia koa, feafia apuga fepamia,” eoma.

Imoi E'ele'i Ke Deo Ega Agofa'a Fou Fou'i
(Mako 10:13-16; Luka 18:15-17)

¹³Ega'ina afegai papiau Iesu ima imoi e'ele'i kania'iai feogeaua, ke fau'iai femegamega keoma puo kemaiseini'i eegai. Kai Iesu ega imoi papiau imoi kemaiseini'i au'i kefinai'i.

^r 19:4 Genesis 1:27 ^s 19:5 Genesis 2:24

¹⁴Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, “Imoi e'ele'i folokaisapu'i eeu kegamai, gome Deo ega agofa'a auga papiau imoi e'ele'i iina koa'i kemia au'i apu'i,” eoma. ¹⁵Ke ima imoi kania'iai eogeaua fau'iai emegamega efua aisama, ega'ina afuga epua'afuga.

Pa'amu'amu Auga Agu'a
(Mako 10:17-31; Luka 18:18-30)

¹⁶Iesu ekailai elao alogai, au aga'o emai, epa'ani penia einaka, “Pamalele aumu, kapa'ina felo fakapa, agu pagai maunina faafia?” eoma.

¹⁷Ega aisama Iesu einaka, “I'ina agofa'agai kai aga'o felo laa'i kai, Deo ifogamo mo felo ipauma. Ega puo kapa puo kapa'ina felo auga pa'anina lau lopa'ani peniau? Oi agu pagai maunina afugai mokoko looma koa aisama, Deo ega iifa kapula'i kai'iai fopea,” eoma.

¹⁸Ke au ega'ina epa'ani einaka, “Deo ega iifa kapula'i kapa'i au'i kai'iai fapea looma?” eoma.

Ke Iesu einaka, “Kai aga'o foloapugua, au aga'o akafa fou folofeu, folopainao, ke pifogeai papiau folopaagu fofou'i. ¹⁹Ke inamu amamu fopalopiani'i. Ke ifomu animu loani koa i'opoga, emu e'a ipafe au'i isafa ani'i ega foani oma,” eoma.

²⁰Ega aisama au agu'a ega'ina eifa einaka, “Ega'ina iifa'i ma'oai laafi'ini'i kai kapa'ina auga alakapa koa?” eoma.

²¹Ke Iesu iifa epamue einaka, “Oi Deo maagai alomu opaina ipauma gamia looma koa aisama, molao emu amu ma'oai mo'afa'afalaini'i ulalu papiau'i mopeni'i. Egae kai fomai muniuai fopea. Ega koa ufai alopa'amu'amu,” eoma.

²²Kai au agu'a ega'ina epa'amu'amu alogaina puo i'ina iifaga a'o elogonia aisama, alomafuai ekailai elao.

²³Ega aisama Iesu ega imoi epaini'i einaka, “Iifa gome maamiai laifania. Pa'amu'amu auga aga'o Deo ega agofa'ai gakoko ageoma auga age'inoka alogaina. ²⁴Ke lapainimi pugu. Kamelo aga'o tiapu ikaina nilaga inegai gapagai ageoma auga afae'inoka alogaina. Kai pa'amu'amu auga Deo ega agofa'ai gakoko ageoma auga age'inoka alogaina,” eoma.

²⁵Iesu ega imoi i'ina iifaga a'o kelogonia aisama kekauai alogaina, ke Iesu kepa'ani penia keinaka, “Ega koa aisama, kai mo kania'i ageisagamau?” keoma.

²⁶Ega aisama Iesu isa maa'i alo ipauma eisa kai epaini'i einaka, “Papiau ee'iai i'ina kapa'i akemia afaekaina kai Deo eegai auga, kapa ma'oai akemia agekaina,” eoma.

²⁷Ega aisama Peto einaka, “Moisa! Lai emai kapa ma'oai apua'afuni'i oi munimuai apea. Ega puo lai faumaisai kapa'ina ekae agaafia?” eoma.

²⁸Ega aisama Iesu ega imoi ma'oai epaini'i einaka, “Iifa gome maamiai laifania. Kina fuagai kapa ma'oai mama'i akemia, ke Papiau Aumauni

Gauga ufai ega isapu akaiki'a eafia afugai ageagu aisama, oi lau muniuai opea aumi isafa, isapu akaiki'a afu'i 12 agoafi'i agoagu, Israel ikupuga 12 papiau'i, ke papiau ma'oai isafa e'i laomai felo, o apala auga afa agopeni'i. ²⁹Ke kaisau lau akau faugai e'i e'a, aa'i aki'i, afakua'i, ina'i ama'i, gau'i, o e'i ago kepua'afuni'i au'i, kapa'ina kepua'afuga auga laagai 100 ageisogean. Ke fuagai agu pagai maunina isafa apu'i agemia. ³⁰Kai papiau ma'o pau keufai au'i akemuniai, ke ma'o pau kemuniai au'i akeufai," eoma.

Fino Agogai Kepinauga Au'i Palapole'i

20 ¹Ke Iesu palapole aga'o eifania pugu einaka, "Lau ega laifa oma, gome Deo ega agofa'a auga iina koa i'opoga. Ago inagome auga aga'o amagai ipauma epealai elao au isa'i afa'i feoge ega fino umagai fekepinauga eoma. ²Ke pinauga au'i eisa'i aisama, elogo isa denari aga'omo' agepeni'i eoma kai eulai'i kelao ega fino umagai kepinauga.

³"Ke amagai kina maaga 9 o'clock koa i'opoga aisama, epealai elao afa'afa afugai au isa'i kapa aga'o akekapaisa keapa aage mo eisa'i. ⁴Ega aisama epaini'i einaka, 'Oi isafa folao lau e'u fino uma alogai fopinauga, ke lau oi kapa'ina foafia laoma auga alapenimi,' eoma. ⁵Ega puo isa kelao umai kepinauga.

"Ke kina maaga atiafa koa i'opoga alogai, ke 3 o'clock koa i'opoga alogai isafa epealai elao i'opoga mo ekapaisa. ⁶Ke 5 o'clock koa i'opoga alogai elao pugu aisama, isa'i egae keapa paisa eisa'i. Ega aisama epa'ani peni'i einaka, 'Kapa puo kina fofouga inae oapa aage mo kapa aga'o alokapaisa mo emai egapigapi?' eoma.

⁷"Ke isa keinaka, 'Kai aga'o aemai lai afamai aeogeisa puo inae aapa aage mo emai egapigapi,' keoma.

"Ega aisama fino ago inagome auga isa epaini'i einaka, 'Ega koa aisama, oi isafa olao lau e'u fino uma alogai amopinauga,' eoma.

⁸"Ke epa'umina aisama, fino uma inagome auga ega pinauga au'i e'ima'i auga epainia einaka, 'Pinauga au'i moifani'i kegamai kai, muniai kemai au'i faaga'iai fo'ina, e'i moni fopeni'i felao, keufai kemai au'i faaga'iai fofua,' eoma.

⁹"Ke pinauga au'i 5 o'clock koa i'opoga kemai au'i, kemai aga'o aga'o denari aga'omo keafiia. ¹⁰Ega puo pinauga au'i keufai kemai au'i keopolaga denari ma'o akeafi'i keoma. Kai isa ma'oai isafa denari aga'omo aga'omo keafiia. ¹¹Ke isa denari aga'omo keafiia aisama, ago inagome auga eegai keifa mugumugu. ¹²Ke keifa keinaka, 'I'ina au'i muniai kemai kina maaga aga'omo mo kepinauga kai, lai auga pinauga meauga akapaisa, ke kinai kina isapuga aapa apua emai egapi kai, isa lai fou i'opo aga'omo lopamiaimai,' keoma.

' 20:2 Kina aga'o fofouga kepinauga afa.

¹³ “Kai ago inagome auga, pinauga auga aga'o epainia einaka, 'Ekefa'au, oi ifomi ologo denari aga'omo foafia ooma, faugai opinauga. Ke lau oi eemuai kapa apala aga'o alakapaisa. ¹⁴ Ega puo emu moni mo moafia molao. Lau anina laani au muniai emai auga isafa moni oi loafia koa i'opoga mo mapenia laoma. ¹⁵ Ke lau ifou e'u moni faagagai kapa'ina makapa laoma auga falakapa ma? O lau lagafegafe puo oi lopikupa ma?” eoma.

¹⁶ Egae kai Iesu eifa einaka, “Ega koa i'opoga kaisau keufai au'i akemuniai, ke kaisau kemuniai au'i akeufai,” eoma.

Iesu Ega Mae Fouga Eifania Oiso Epamia
(Mako 10:32-34; Luka 18:31-34)

¹⁷ Ega'ina afegai Iesu Ierusalem taonina elao alogai, ega imoi 12 e'afeini'i kelao me'egai kai epaini'i einaka: ¹⁸ “Amoisa. I'a Ierusalem taonina alao kai egae Papiu Aumauni Gauga ake'afa'afalaina sakedote lopia'i ke Moses ega iifa pamalelega au'i ima'iai akepaaua. Ke ega'ina au'i isa femae iifaga akepaapa. ¹⁹ Ke akeafia Iudea papiu'i laa'i au'i ima'iai akepaaua. Ke isa Papiu Aumauni Gauga akepa'aua akegapuka, ke kolotiai akeau'u'ua agemae. Kai kina oiso aisama, isa maeai aagamaunimue,” eoma.

James Ioane Auni'i Ina'i Ega Pinoi
(Mako 10:35-45)

²⁰ Ega'ina afegai Sebedi gauga au'i ina'i fou kemai Iesu agogai keanife'u kai Iesu kapa felo aga'o isa gauga fepeni'i eoma.

²¹ Ega aisama Iesu papie ega'ina epa'ani penia einaka, “Oi kapa'ina anina loani?” eoma.

Ke isa einaka, “Moifa ko'ania. Oi alolao emu agofa'ai aisama, lau gau i'ina auni'i, aga'o oi kaimuai feagu, ke aga'o lafanimuai feagu laoma,” eoma.

²² Kai Iesu Sebedi gauga auni'i epaini'i einaka, “Oi kapa'ina ogoina auga oko alologo kai ogoi aageniau mo. Oi lau kiekie kaputina alainu auga agoinu ma?” eoma.

Ke isa keinaka, “E, lai oi kiekie kaputina aloinu auga againu agekaina,” keoma.

²³ Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, “Ko'a, oi lau e'u kaputiai kapa'ina alainu auga agoinu kai, kaiuai o lafaniuai foagu auga lau alakapa afaekaina. Ega'ina afuga auga lau Amau papiu kapa'i afu'i epafua ekae au'i agepeni'i,” eoma.

²⁴ Iesu ega imoi ou'aga isa ega eifa oma aina kelogonia aisama, Sebedi gauga auni'i ee'iai gua'i ekupu alogaina. ²⁵ Iesu isa eifa kaigugui'i kai epaini'i einaka, “Oi ologo Iudea papiu'i laa'i au'i, e'i lopia ago ke'ima

au'i, e'i lopia isapugai isa ke'ima'i. Ke isa e'i au akaiki'a'i au'i, e'i isapuai isa ke'ima'i. ²⁶ Kai oi auga ega koa folokapa kai, epomia kaisau akaiki'a gamia eoma auga, oi ma'oai emi pinauga auga femia. ²⁷ Ke epomia isafa kaisau gaufai eoma auga, oi emi kala'afi koa i'opoga femia. ²⁸ Ke Papiu Aumauni Gauga isafa papiu isa ega pinauga fekeka eoma aemai kai, fepalagaini'i ifo imauga fepipeni papiu ma'o e'i laomai apala'i afa'i feoge eoma puo emai."

Iesu Maakimi'i Au'i Auni'i Epafelo'i

(Mako 10:46-52; Luka 18:35-43)

²⁹ Ega'ina afegai Iesu ega imoi fou Jeriko taonina kepua'afuga Ierusalem taonina kelao alogai, la'afou akaiki'a isa muni'iai kepea. ³⁰ Amoisa! Ega'ina alogai maakimi'i au'i auni'i keaga niegai Iesu epea pagai a'o kelogonia aisama, keagaga keinaka, "Lopia, Davide okogai lomai aumu, guamai moania," keoma.

³¹ Kai la'afou papiu'i isa kefinai'i komo kegaoma keoma. Kai isa keagaga alogaina paisa keinaka, "Lopia, Davide okogai lomai aumu, guamai moania," keoma pugu.

³² Ega aisama Iesu eapakipo eifani'i kai epa'ani peni'i einaka, "Kapa'ina anina oani eemiai makapa ooma?" eoma.

³³ Ke isa keinaka, "Lopia, lai anina aani afu amaisa aoma," keoma.

³⁴ Iesu isa ega keifa oma aina'i elogonia aisama, gua'i eaniia puo maa'i eafi opogaina. Ega aisama fiakoa mo maa'i felo emia, ke isa muninai kepea.

Iesu Ierusalem Taoninai Ekoko Kealogamalaina Keagaga Keifugaina

(Mako 11:1-11; Luka 19:28-38; Ioane 12:12-19)

21 ¹ Egae kai Iesu ke ega imoi fou kemai Ierusalem taonina kelaisapia, ke kemai Olifa ikugai Betfake paguagai aisama, Iesu ega imoi auni'i eulai kakau'i kelao. ² Ke epaini'i einaka, "Pagua agomia auga olao ke agokoko mo alogai, egae donki ke gauga agu'a fou ufeai kepaaukopa'i keapae agoisa'i. Isa auni'i fogupuki'i fomaiseini'i. ³ Ke aufalao aga'o iifa aga'o afeifania koa aisama, fopaina Lopia, ani'i eani fooma. Ke isa fiakoa mo donki gauga fou agelogoaini'i agomaiseini'i," eoma.

⁴ I'ina kapa emia ega koa profeta Deo ega iifa pukagai kapa'ina kepapua auga ko'a emia.

⁵ "Sion gauga ifiaoga" amopaina:

'Moisa, oi emu kin eemu efai moisa. Isa ifo e'ele epamia donki laagai eaguka, ega'ina auga isa donki gauga laagai eaguka efai.' "

Sakaraia 9:9

" 21:5 Sion gauga ifiaoga auga Ierusalem taonina papiu'i fou'i eifani'i.

⁶Iesu ega imoi auni'i kelao, ke Iesu isa epaini'i koa i'opoga mo kekapaia. ⁷Ke donki gauga fou kemaiseini'i, ke afe'i tiapu'i keafi'i laa'iai kepagapu pagaini'i, ke Iesu donki aga'o laagai eaguka. ⁸Ke la'afou akaiki'a ipauma papiau'i afe'i tiapu'i keagai kekauni'i, ke isa'i au aga'i kefou'i keagai kelapai'i. ⁹Egae kai la'afou papiau'i keufai kepea au'i, ke muniai kepea au'i keagaga keinaka,

“Hosana,” Davide okogai emai auga amaaufagaina!”

“Lopia akagai emai auga, Deo eegai kapa felo'i eafi'!” *Sam 118:26*

“Au'oniai keagu au'i, Hosana kegaoma isa kegaau afagaina!”

keoma.

¹⁰Ke Iesu elao Ierusalem taoninai ekoko aisama, taoni alogai keagu papiau'i ma'oi a'oa'o akaiki'a kekapaia, ke kepa'ani keinaka, “Tina kaisau?” keoma.

¹¹Ke la'afou papiau'i Iesu muninai kemai au'i keinaka, “Tina auga Iesu profeta auga, Kalilea agogai Nasareta taoninai emai auga,” keoma.

Iesu Deo Ega E'a Alogai

(Mako 11:15-19; Luka 19:45-48; Ioane 2:13-22)

¹²Ke Iesu elao Deo ega e'ai ekoko. Ke egae papiau amu ke'afa'i au'i, ke ke'afa'afalaini'i au'i fou euoka'i. Ke moni keau pagainia papiau'i e'i teipolo, ke keagu koofi inei'i keoge'i ke'afa'afalaini'i teipolo'i isafa epaefo pagaini'i.

¹³Ke ega'ina papiau'i epaini'i einaka, “Deo ega iifa pukagai profeta Deo aina fougaina iina kepapua oma, ‘Lau e'u e'a akeifaga megamega e'a’w akeoma. Kai oi ‘i'ina e'a painao au'i e'i aguagu afuga opamia,’ ”^x eoma.

¹⁴Ke maakimi'i au'i, ke melo au'i fou Deo ega e'a Iesu eega kemai ke isa epafelo'i. ¹⁵Kai sakedote lopia'i, ke Moses ega iifa pamalelega au'i, Iesu kapa akaiki'a'i ekapai'i keisa, ke imoi keagaga, ‘Hosana, Davide okogai emai auga amaaufagaina,’ keoma aina'i kelogonia aisama, gual'i ekupu alogaina.

¹⁶Ke Iesu kepa'ani penia keinaka, “Imoi kapa'ina keifania auga aina'i lololo ma?” keoma.

Ke Iesu einaka, “E, lau isa kapa'ina keifania auga aina'i lalogo. Kai Deo ega iifa pukagai kepapua keifa, ‘Oi imoi e'ele'i, ke imoi u'uai au'i fifina'iai au afagai loogeisa keifani'i,’ keoma auga fougaina, alokuapina ma?” eoma.

¹⁷Ke epua'afuni'i epealai elao Betani taoninai, ke gapiai egae efeu.

Iesu Fik Auga Anina Laa'i Auga Eifa Apala Penia Auga Fougaina

(Mako 11:12-14, 20-24)

¹⁸Egani amagai ipauma Iesu emue Ierusalem taonina elao pugu alogai inaega ekimu. ¹⁹Ke fik auga aga'o keaga niegai eapa eisa puo, elao anina

^v **21:9** I'ina iifaga Hibru malagai auga ‘kania'a isagamauga’ fougaina eifania kai, papiau pau au afagai iifaga kepamia. ^w **21:13** Aisaea 56:7 ^x **21:13** Jeremaia 7:11 ^y **21:16** Sam 8:2

aga'o ekae ma auga gaisa eoma. Kai anina aga'o aeisa kai gagauga mo eisa'i aisama eifa einaka, “Oi animu aga'o foloogeoge pugu,” eoma. Ke fiakoa mo au eogogo.

²⁰ Iesu ega imoi fik auga eogogo keisa aisama, kekauai alogaina ke kepa'ani keinaka, “Ala koa i'opoga fik auga eogogo efaisakoa mo?” keoma.

²¹ Ke Iesu einaka, “Iifa ko'a maamia laifania. Oi lau kapa'ina laifania auga agopako'ania ke opomi gua afaemia koa aisama, pau fik auga eegai kapa'ina lakapaisa auga mo afolokapa kai iku i'ina isafa agopaina, 'Ifomu molao a'uai mo'afolaiso,' agooma aisama, oifania koa i'opoga agemia.

²² Ke megamegai kapa'ina Deo ogoina gapenimi ooma auga alomi ko'agai agopako'ania koa aisama, kapa ma'oai agoafi'i paisa,” eoma.

Iesu Isapu Kapagai Epamalele Auga Pa'anina (Mako 11:27-33; Luka 20:1-8)

²³ Ke Iesu Deo ega e'a alogai ekoko ke egae epapamalele laolao kai, sakedote lopia'i ke Iudea au akaiki'a'i au'i fou kemai Iesu eegai kai kepa'ani penia keinaka, “Isapu kapagai i'ina kapa'i lokapa'i? Ke kai isapu peniio ega koa lokapa?” keoma.

²⁴ Ke Iesu einaka, “Lau isafa oi pa'ani aga'omo alapa'ani penimi. Ke afa agopamue koa aisama, egae kai lau isapu kapagai i'ina kapa'i lakapa'i au'i fou'i maamia alalania. ²⁵ Ioane baptismo epipeni auga isapuga kapai emai? Ufai Deo eegai emai, o papiau aumauni ee'iai emai?” eoma.

Ega aisama ifo'i mo epo'iai keifa keinaka, “I'a Ioane ega isapu ufai emai agaoma koa aisama, isa i'a agepa'ani peni'a, ‘Ega koa aisama, kapa puo isa alopako'ania?’ ageoma. ²⁶ Kai i'a agaifa, isa ega isapu papiau aumauni ee'iai emai agaoma koa aisama, papiau Ioane profeta auga keoma puo, amani'i ega afalaifa oma,” keoma.

²⁷ Ega puo isa keinaka, “Lai alalogo,” keoma.

Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, “Ega koa aisama, lau isafa isapu kapagai i'ina kapa'i lakapa'i auga, oi maamia afalaifania,” eoma.

Au Gauga Auni'i Palapole'i

²⁸ Egae kai Iesu palapole aga'o eifania einaka, “Oi ala oopola oma? Au aga'o gauga maguae'i auni'i fou keagu. Kina aga'o isa elao gauga fa'aniauga epainia einaka, ‘Gau, pau folao lau e'u fino umagai fopinauga,’ eoma.

²⁹ “Kai isa einaka, ‘Lau afalalao afalapinauga,’ eoma kai, muniai eopo pagai elao epinauga.

³⁰ “Egae kai au ega'ina elao gauga fa'aniauga epaina koa i'opoga mo, gauga aga'o isafa ega epaini oma. Ke gauga ega'ina einaka, ‘Au akaiki'a aumu, alalao alapinauga,’ eoma kai aelao aepinauga.

³¹ “Au gauga auni'i epo'iai, kapa auga ama kapa'ina anina eani auga ekapaisa?” eoma.

Ke isa keinaka, “Gauga fa'aniauga auga,” keoma. Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, “Iifa ko'a maamia laifania, tax isafina au'i, ke peage lapau papie'i au'i fou keufai oi agomia Deo ega agofa'ai kekoko. ³² Gome Ioane emai alo opai keagaga epakinaimi kai, oi isa alopako'ania kai, tax isafina au'i, ke peage lapau papie'i fou mo isa kapa'ina eifania auga kepako'ania. Kai oi auga ega'ina kapa'i oisa'i mo ganinagai, emi laomai apala'i alopua'afuni'i, ke isa alopako'ania,” eoma.

Ago Kepapinauga Ke Afa Keoge Au'i Palapole'i

(Mako 12:1-12; Luka 20:9-19)

³³ Ke Iesu eifa pugu einaka, “Ainami amopaauga palapole aga'o alaifania a'o amologo. Ega kinagai ago inagome auga aga'o ega fino uma aga'o ekapaisa. Egae kai pou fagapuga ekapa lofe, ke fino ikapa afuga isafa eapiia, ke au fekeapa afu feke'ima auga taoaga epaapa. Ke kapa ma'oi epafua'i aisama, uma alogai kepinauga papiau'i isa'i epa'ima'i kepapinaugania. Kai isa ifo auga ekailai afu agoma aga'o elao. ³⁴ Ke fino i'afe kina ekainia aisama, ago inagome auga ega pinauga au'i eulai'i kelao uma epa'ima'i au'i ee'iai ega fino anina afa kegaafia eoma.

³⁵ “Kai uma ke'ima au'i, isa ega pinauga au'i keafi apalani'i, aga'o keauniia, aga'o keaupugua, ke aga'o kepoi kefounia. ³⁶ Ega aisama ega pinauga au'i eulai kakau'i au'i koa laa'i kai, pau auga isa au'i keka'egaina au'i eulai'i kelao kai, uma ke'ima au'i isa isafa faaga'iai ega koa kekapaisa. ³⁷ Ke fuagai aisama, ifo gauga eulaisa elao. Ke eifa einaka, ‘Laopolaga lau gau au akaiki'a akepamia,’ eoma.

³⁸ “Kai fino uma ke'ima au'i isa gauga keisa aisama, ifo'i mo keifa keinaka, ‘Iina auga ago inagome auga gauga puo ago inagome agemae aisama, i'ina ago isa apuga agemia. Ega puo amaaupugua ega koa i'ina ago muni isa apuga femia koa auga, i'a apu'a agemia,’ keoma. ³⁹ Ke keafia fino uma afegai ke'afolaisa kai keaupugua.

⁴⁰ “Ega puo uma inagome agemai aisama, uma ke'ima au'i faaga'iai kapa'ina agekapa?”

⁴¹ Ke isa keinaka, “Isa ega'ina au'i apala'i puo agepalifu afe'aini'i. Egae kai papiau felo'i muni fino anina i'afe kina agekaina aisama, anina afa akeafia isa akepenia au'i fino uma ega'ina agepeni'i ake'ima,” keoma.

⁴² Ke Iesu isa epaini'i einaka, “Oi Deo ega iifa pukagai i'ina iifaga alokuapina ma?

“ ‘E'a ipaapa au'i kepo uu'uga keumakalaina auga, kiuga uu'uga kapula ipauma emia.

Ega'ina kapa auga Lopia ifo ekapaisa, ke i'a maa'aisai ega'ina kapa felo ipauma.’

Sam 118:22-23

⁴³ “Ega puo ega'ina iifaga koa i'opoga, lau oi maamiai laifa gomeisamo. Deo ega agofa'a oi eemiai ageafi'aaua, ke ageafia papiau kapa'i pinauga ega'ina akekapa felo anina ageoge au'i agepeni'i.

⁴⁴ “Ke kepo ega'ina ega isapu akaiki'a. Ega puo kaisau ega'ina kepo ageumakalaina afaepako'ania auga, ega laomai apala afa ageafia. Ega'ina auga kapa aga'o kepo laagai e'ualai emu'amu'a koa i'opoga, isa kepo ega'ina laagai age'ualai ageaumu'a agelifu afe'ai. Ke kaisau ega laomai apala afa puogai, kepo ega'ina isa laagai age'ualai aisama, isa agemu'amu'a agelifu afe'ai,” eoma.

⁴⁵ Sakedote lopia'i ke Faliseo au'i Iesu ega palapole a'o kelogonia aisama, Iesu isa fou'i eifania auga kelogo. ⁴⁶ Ega puo keaga aga'o kekapunia kegaafia kegagope keoma. Kai la'afou papiau'i Iesu profeta aga'o auga kepako'ania puo, kemani'iaini'i kapa aga'o akekapaia.

Amagelofe Miamia Akaiki'a Palapole

(Luka 14:15-24)

22 ¹ Ke Iesu palapole aga'o isa maa'iai eifania pugu einaka: ² “Deo ega agofa'a auga, kin aga'o gauga ega amagelofe miamiaga ekapa koa i'opoga. ³ Isa ega pinauga au'i eulai'i kelao papiau iifa epeni'i miamia fekemai eoma au'i fekepaini'i fekemai eoma. Kai ega'ina papiau'i mai anina akeani.

⁴ “Ke ega pinauga au'i i'oi'i eulai'i kelao pugu kai, epaini'i einaka, ‘Olao papiau kapa'i mo iifa lapeni'i au'i fopaini'i, gapigapi fo'amaga lapafua ekae fooma. Ke lau e'u polomakau maguaega apaoga, ke e'u a'o kefa'a au'i fou keaupugu'i keifai'i kefua kekae, ke kapa ma'oai isafa kefua kekae. Ega puo amagelofe miamiaga fomai fooma,’ eoma.

⁵ “Kai papiau ega'ina epo'iai kai aga'o isa ega iifa gefa aeaunia. Aga'o elao ega agoai epinauga, ke aga'o elao ega titoai ega amu e'afa'afalaini'i.

⁶ Ke i'oi'i isa'i au'i kin ega pinauga au'i ega'ina keafil'i keauni'i, keafi apalani'i, ke keaupugu'i. ⁷ Kin ega'ina fougua elogo aisama, gua ekupu alogaina. Ke ega ifani au'i eulai'i kelao auau au'i ega'ina keaupugu afe'aini'i, ke e'i taoni keumaisa.

⁸ “Egae kai ega pinauga au'i epaini'i einaka, ‘Amagelofe miamia kina ekainia kai iifa lapeni'i fekemai laoma au'i iina fekemai auga laisa'i aekainia. ⁹ Ega puo olao keaga kiu'iai kai mo egae agoisa'i au'i iifa fopeni'i i'ina miamia fekemai,’ eoma. ¹⁰ Ega puo pinauga au'i kelao keagai papiau kapa'i mo egae keisa'i au'i, felo'i apala'i fou ma'oai kepaini'i kemai. Ke miamia kemai au'i amagelofe miamiaga afuga ega'ina ake kepapogua.

¹¹ “Kai kin emai miamia kemai au'i gaisa'i eoma aisama, epo'iai au aga'o amagelofe tiapuga ae'iuka eisa. ¹² Ke epa'ani penia einaka, ‘Ekefa'au, oi amagelofe tiapuga aloi'iuka kai ala looma inae lokoko?’ eoma. Kai au ega'ina iifa aga'o aeifania.

¹³“Ega aisama kin ega pinauga au'i epaini'i einaka, 'Amoafia ima ife amogope'i kai afegai uminagai amo'afolaisa. Egae isa ageapepe nie ageapalolia,' eoma.

¹⁴Egae kai Iesu eifa einaka, “Isa ega ekapa oma, gome Deo papiau ma'o iifa epenii'i ega miamia fekelao eoma kai, ekinani'i au'i auga, au'i ma'o laa'i,” eoma.

Tax Isoqe Pamalelega
(Mako 12:13-17; Luka 20:20-26)

¹⁵Egae kai Faliseo au'i kepealai kelao iifa kepaapa, Iesu ifo ega nini'aniai fekepaoa keoma. ¹⁶Ke isa e'i imoi, ke Herod ega au fou keulai'i kelao Iesu kepa'ani penia keinaka, “Pamalele aumu, lai alogo oi auga iifa ko'a mo loifania. Ke iifa ko'agai mo Deo ega keaga papiau lopamaleleni'i. Ke papiau oi eemuai ala keopola oma auga gefa aloauga. Gome oi papiau afe'i aloisa. ¹⁷Ega puo lai oi apa'ani penio. Sisa tax fapenia auga ekainia o aekainia ma auga moifania amalogo aoma?” keoma.

¹⁸Kai Iesu isa e'i opola apalagai kepa'ani auga elogo puo epaini'i einaka, “Pifoge aumi. Kapa puo lau o'opoisau? ¹⁹Silifa monina oafia tax ooqege auga amopakinaisau,” eoma. Ke au ega'ina denari monina aga'o keafia kepenia. ²⁰Ke Iesu ega'ina monina eafia epakina'i kai epa'ani peni'i einaka, “I'ina faagagai kai lalauga, ke kai aka ekae?” eoma.

²¹Ke isa keinaka, “Sisa,” keoma.

Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, “Ega puo kapa'ina Sisa apuga auga Sisa fopenia, ke kapa'ina Deo apuga auga Deo fopenia,” eoma.

²²Isa Iesu ega eifa oma aina kelogonia aisama, kekauai alogai keopofua. Ke Iesu kepua'afuga kekailai kelao.

Maunimue Afegai Amage Laa'i
(Mako 12:18-27; Luka 20:27-40)

²³Ke ega'ina kinagai mo, Saduseo au'i papiau maeai afakemaunimue keoma au'i, Iesu pa'ani aga'o kegapa'ani penia keoma kemai eegai. ²⁴Ke kepainia keinaka, “Pamalele aumu. Moses ega iifa alogai eifa, au aga'o ageamage kai gauga aga'o afaepamauga agemae koa aisama, aafuga isa akina feakafania ega koa au emae auga gauga aga'o femauni eoma. ²⁵Pau lai epomaisai o'oe au'i imagea gua keagu. Fa'aniauga eamage kai imoi laa'i emae. Ega puo akafa epua'afuga isa akina ega'ina papiega eakafania. ²⁶Kai isa isafa ega koa i'opoga mo faagagai emia, ke isa muninai emauni auga isafa ega koa faagagai emia. Ega mo eoma elao eke afifua auga faagagai efua. ²⁷Ke fuagai papie isafa emae. ²⁸Ega puo papiau akemaunimue pugu aisama, kaisau auga papie akafa ipauma agemia? Gome isa ma'oai papie ega'ina keakafania,” keoma.

²⁹Kai Iesu einaka, “Oi Deo ega iifa alologo ke ega isapu ala koa auga isafa oko alologo puo, oapagea efua. ³⁰Papiau maeai akemaunimue

aisama, afakeamage ke afakepaamageni'i kai, isa auga ufa agelo'i koa i'opo'i akemia. ³¹Ke Deo papiau maeai akemaunimue fougua oi maamiai eifania auga, ega iifa puka alogai alokuapina ma? ³²Abraham, Aisak, ke Iakobo ufainagai kemae mo ganinagai, Deo ago alogai lo eufa auga alogai Moses eapakina penia aisama eifa, 'Lau Abraham, Aisak, ke Iakobo fou e'i Deo,' eoma. Ega puo Deo auga kemae umamo au'i e'i Deo laa'i kai, kemae kai keague au'i e'i Deo," eoma.

³³La'afou papiau'i i'ina pamalelega a'o kelogonia aisama, kekauai alogaina.

Deo Ega Iifa Akaiki'a Ipauma Auga Pa'anina
(Mako 12:28-34; Luka 10:25-28)

³⁴Kai Faliseo au'i Iesu Saduseo au'i ake'i eafunia fougua kelogo aisama, isa kela kela'afou. ³⁵Egae kai pamalele auga Moses ega iifa elogo felo auga aga'o, Iesu e'opoisa, iina epa'ani peni oma einaka: ³⁶"Pamalele aumu. Moses ega iifa kapula'i alo'iai iifa kapa auga akaiki'a ipauma?" eoma.

³⁷Ke Iesu einaka, " 'Oi alomu ko'agai, guamu fofougai, alomu fofougai, ke imaaumu fofougai emu Lopia Deo anina foani.'"^z ³⁸I'ina iifaga auga eufai, ke iifa akaiki'a ipauma. ³⁹Ke iifa gua auga, eufai auga fou afa'agamo i'opo'i mo koa i'opoga. Ega'ina auga, oi alomu ko'agai ifomu animu loani koa i'opoga, emu e'a ipafe auga anina ega foani oma.^a ⁴⁰Moses ega iifa ke profeta ma'oai e'i iifa, i'ina iifa'i auni'i alo'iai kekae," eoma.

Mesaia Auga Kai Gauga?
(Mako 12:35-37; Luka 20:41-44)

⁴¹⁻⁴²Ke Faliseo au'i egae kekaigugu keapaega kai, Iesu isa epa'ani peni'i einaka, "Oi Mesaia eegai ala oopola oma? Ke isa kaisau gauga ooma?" eoma.

Ke isa keinaka, "Isa auga Davide okogai agemai auga," keoma.

⁴³⁻⁴⁴Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, "Ala koa i'opoga, Davide Deo ega Spirituai enini'ani aisama, isa Mesaia eifaga 'Lopia' eoma? Gome isa eifa,

" 'Lopia lau e'u Lopia epainia einaka:

"Kaiuai moagu felaolao,

oi emu ou au'i ifemu guagai alaoge'i alogafapi'i," '

eoma.

Sam 110:1

⁴⁵Davide isa eifaga Lopia eoma koa aisama, ala koa i'opoga isa Davide okogai agemai?" eoma. ⁴⁶Kai isa epo'iai kai aga'o iifa aga'o aeifania Iesu

^z 22:37 Deuteronomy 6:5 ^a 22:39 Lefitikus 19:18

ega pa'ani afa aepamue. Ke ega'ina kina afegai, kemanil'i kai aga'o isa pa'ani aga'o aepenia pugu.

Iesu Moses Ega Iifa Pamalelega Au'i Ke Faliseo Au'i Fou Efinai'i
(Mako 12:38-40; Luka 11:37-52; 20:45-47)

23 ¹Egae kai Iesu la'afou papiau'i ke ega imoi fou epaini'i einaka: ²“Moses ega iifa pamalelega au'i, ke Faliseo au'i fou auga Moses afuga keafia, ke isa iifa papiau kepeni'i kai'iai fekepea keoma. ³Ega puo oi isa aina'i foafia, ke kapa ma'oai kepainimi fokapa'i keoma au'i fokapa'i. Kai kapa'ina kekapa auga folokapa, gome isa kapa'ina keifania auga akekapa. ⁴Ke isa meu akaiki'a ke'ofa papiau fago'iai keogeaua kepua, ke meu i'oina i'oina papiau kepeni'i kai'iai kegapea keoma. Kai ifo'i akelogoaini'i ima'i keke'e aga'omo mo ganinagai akeafiakae, ega'ina papiau'i akepalagaini'i fago'iai meu akeafiopua.

⁵“Kai isa kapa ma'oai kekapa'i auga, papiau fekeisa'i keoma puo kekapa'i. Ega puo isa fe'a e'ele Deo ega iifa faagagai kepapua auga akaiki'a kepamia kai kania'iai o fago'iai keoge. Ke afe'i tiapuga kuagai ufe koa i'opo'i kepa'au opu'i, tiapu kepakaikai'i au'i kepamaefa alogaini'i. ⁶Ke anina keani miamia kina'iai ke Iudea papiau'i e'i la'afou afu'iai au akaiki'a'i keaguagu au'i mo afu'iai fekeagu keoma. ⁷Ke anina keani afa'afa afu'iai papiau isa fekepamegoni'i keoma. Ke anina keani, papiau isa fekefani'i 'Rabai' fekeoma'i keoma.

⁸“Kai oi auga fakeifanimi 'Rabai,' fakeoma, gome oi emi Pamalele Auga aga'omo. Ke isa auga Kristo. Ke oi ma'oai auga isa papagai ke oi ma'oai aami akimi. ⁹Ke aagoai kai aga'o foloifaga 'amau' folooma, gome oi Amami ko'a ipauma aga'omo, ke isa auga ufai eague. ¹⁰Ega'ina mo laa'i kai, kai aga'o oi fakeifanimi pamalele aumi fakeoma. Gome oi emi pamalele auga aga'omo, ke ega'ina auga Kristo. ¹¹Kai oi epomia kaisau akaiki'a ipauma auga, oi emi pinauga auga agemia. ¹²Gome kaisau ifo akaiki'a epamia auga, Deo isa au e'ele agepamia. Kai kaisau ifo e'ele epamia auga, Deo isa au akaiki'a agepamia.

¹³⁻¹⁴“Moses ega iifa pamalelega aumi ke Faliseo aumi fou pifoge aumi! Deo oi afa apala fepenimi laoma! Gome oi papiau Deo ega agofa'ai fekekoko auga pa'afina okupuga. Ega koa okapa oi ifomi alokoko, ke papiau egae kegakoko keoma au'i isafa alologoaini'i akekoko.^b

¹⁵“Moses ega iifa pamalelega aumi ke Faliseo aumi fou pifoge aumi! Deo oi afa apala ipauma fepenimi laoma! Gome oi ago ma'oai ke a'u

^b 23:13-14 Papiau isa'i 13-14 fuagai i'ina iifaga kepapua: “Moses ega iifa pamalelega aumi ke Faliseo aumi fou pifoge aumi! Deo afa apala ipauma fepenimi laoma. Gome oi pifogeai afuafu e'i amu oanianilaini'i, ke papiau kegisami ooma puo megamega maefa'i ipauma'i oifani'i. Ega puo oi afa apala ipauma agoafia.”

afu'i ma'oai opafua'i kai, papiau aga'omo alo opaponia munimiai epea. Ke isa oi fou omia aisama, oi isa opalifu alogaina, ke oi isa tiapolo gauga opamia. Ke oi emi laomai apala auga aga'omo mo koa i'opoga kai, isa ega laomai apala auga gua koa i'opoga emia, oi emi laomai apala eka'egaina.

¹⁶ “Moses ega iifa pamalelega aumi ke Faliseo aumi, oi auga maakimi'i au'i koa i'opomi papiau opapea me'e'i aumi! Deo oi afa apala fepenimi laoma! Gome oi papiau opaini'i oifa, aufalao aga'o Deo ega e'a akagai pako'a nini'anina agekapa auga kapa aga'o laa'i ooma. Kai isa Deo ega e'a alogai gold eka auga akagai pako'a nini'anina agekapa aisama, ega'ina nini'anina isa egope koa i'opoga puo laa'i agepamia afaekaina ooma. ¹⁷Oi kafo'o maakimi'i aumi! Kapa'ina auga kapa akaiki'a: Gold, o Deo ega e'a gold epalolofania auga kapa akaiki'a? ¹⁸Ke oi iina oifa oma isafa, 'Aufalao aga'o Deo amu opa'a penia afugai pako'a nini'anina agekapa auga kapa aga'o laa'i ooma. Kai aufalao aga'o pipeni amuga ega'ina afugai ekaega auga laagai pako'a nini'anina agekapa auga, ega'ina nini'anina isa egope koa i'opoga puo laa'i agepamia afaekaina,' ooma. ¹⁹Oi maakimi'i aumi! Kapa'ina auga kapa akaiki'a: pipeni amuga, o Deo amu opa'a penia afuga pipeni epalolofania auga kapa akaiki'a? Iifa ko'a Deo amu opa'a penia afuga auga kapa akaiki'a. ²⁰Ega puo kaisau Deo amu kepa'a penia afugai eapa pako'a nini'anina ekapa auga, afu ega'inagai mo pako'a nini'anina aekapa kai kapa ma'oai egae kekae au'i isafa laa'iai pako'a nini'anina ekapa. ²¹Ke kaisau Deo ega e'a akagai pako'a nini'anina ekapa auga, e'a mo akagai pako'a nini'anina aekapa kai, Deo egae alogai eague auga isafa akagai pako'a nini'anina ekapa. ²²Ke ufa auga Deo ega aguagu afuga. Ega puo kaisau ufa akagai pako'a nini'anina ekapa auga, Deo ega aguagu afuga, ke Deo egae eague auga akagai pako'a nini'anina ekapa.

²³ “Moses ega iifa pamalelega aumi, ke Faliseo aumi auga pifoge aumi! Deo oi afa apala fepenimi laoma! Gome oi emi fo'ama gamuga felo'i fekepamia'i kapa'i au'i ou'aga alogai, aga'omo oafilaisa Deo opalao penia. Ega'ina kapa'i aka'i mint, dill ke cummin. Kai oi Moses ega iifai kapa akaiki'a'i fou'i eifani'i au'i oumakalaini'i. Ega'ina auga oi papiau ee'iai Deo maagai laomai felo fokapa, ke papiau gual'i foania. Ke oi Deo fopako'ania. Oi Moses ega iifa muniai laifani'i au'i fokapa'i, ke kapa'ina okapa kakaua auga isafa foloumakalaina fokapa. ²⁴Oi maakimi'i au'i koa i'opomi, papiau opapea me'e'i. Oi emi apala Deo maagai auga, kaputi alogai aguma koa i'opoga e'ele eka oisa aisama, oafilaisa. Kai emi apala Deo maagai akaiki'a ipauma kamelo koa i'opoga mo ganinagai, kaputi alogai eka oisa kai, aloisa koa i'opoga oinu okogopa. Ega koa okapa, kapa e'ele'i muni'iai opea kai, Deo maagai kapa akaiki'a auga oumakalaina.

²⁵ “Moses ega iifa pamalelega aumi ke Faliseo aumi fou pifoge aumi! Deo oi afa apala fepenimi laoma! Gome oi afemi, kaputi ke liti afe koa i'opoga auga oikua iisa felo ipauma. Kai oi alomi, kaputi liti fou alo'i

koa i'opoga auga aloikua eofu afe'ai. Oi alomi auga a'ao epogu, ke kapa ma'oai apala'i omaani'i au'i, ke kapa oi alomi fekepagama alogaina au'i mo oi alomi epogu. ²⁶Faliseo aumi, maami ekimi'i! Kaputi ke liti alo'i foiku kakaua kai, afe'i isafa felo agemia.

²⁷“Moses ega iifa pamalelega aumi ke Faliseo aumi fou pifoge aumi! Deo oi afa apala fepenimi laoma! Gome oi afemi auga, la ke'ima felo iisa felo ipauma koa i'opoga. Kai alomi auga, la alogai kapa ofu'i ma'oai, ke papiau aga'o imauga efoka, ke uniaga mo ekae koa i'opoga. ²⁸Ega koa i'opoga, papiau ee'iai oi afemiai auga, alo opai papiaumi koa i'opomi. Kai alomi auga, pifoge ke laomai apala'i ipauma'i epogu.

²⁹“Moses ega iifa pamalelega aumi, ke Faliseo aumi fou pifoge aumi! Deo oi afa apala fepenimi laoma! Gome oi profeta ke alo opai au'i kemae au'i fou e'i la okapai'i ke opakaikai'i. ³⁰Ke oifa oinaka, ‘Lai ufumai apamai mia'iai amaagu koa aisama, lai isa fou aga'omo falamia profeta ega'ina ifa'i falapafaka,’ ooma. ³¹Oi ega ooma puo, oi ifomi papiau profeta ega'ina keaupugu'i au'i oi ufumi apami auga ko'a mo oiafoua. ³²Ke oi ufumi apami laomai apala ke'inaisa auga laagai amoapau amopafua.

³³“Oi auga kaapa ke kaapa apala ipauma auga gauga aumi! Oi ipeliai emi laomai apala afa foafia auga eegai ala agopiaukoko oma? ³⁴Oi ufumi apami laomai apala ke'inaisa auga laagai foapau fopafua laoma puo lau profeta, ikifa au'i, ke e'u iifa pamalelega au'i laulai'i eemi kefa'i. Ega'ina papiau'i epo'iai isa'i agoaupugu'i, ke isa'i kolotiai agoau'u'u'i. Ke isa'i emi la'afou afu'iai agogapuki'i, ke isa'i au'i agoula'i taoni aga'o aga'o alo'iai agokoko agofai agolaoaina. ³⁵Ega koa agokapa, aagoai papiau alo'i opaina au'i ifa'i efaka au'i ma'oai e'i puo oi agopuo. Ega'ina auga pau mo okapa auga mo laa'i kai, Apele faagagai age'ina agemai, Berakaia gauga, profeta Sakaraia Deo ega e'a, ke a'o Deo opa'a penia afuga fou epo'iai keaupugua auga isafa e'i puo oi agopuo. ³⁶Iifa ko'a maamiai laifania, ega'ina kapa'i ma'oai oi pau oague aumi faagamiai akemia,” eoma.

Iesu Ierusalem Taonina Gua Eaniia

(Luka 13:34-35)

³⁷Egae kai Iesu Ierusalem taonina eisa gua eaniia puo epapinapina einaka, “O Ierusalem, Ierusalem! Ierusalem taoninai oagu papiaumi. Oi profeta oaupugu'i, ke Deo papiau eemiai eulai'i au'i isafa kepoi ofoupugu'i. Ke o'olo ina papiega gauga epakai guguinil'i panina papagai epakaisogoni'i koa i'opoga, lau isafa kina ma'o alou ko'agai oi gaumi maafi kaigugui'i laoma kai, oi opamafua anina aloani. ³⁸Maami galao oi emi e'a maini emia ekae, kai aga'o egae laa'i amoisa. ³⁹Gome lau lapainimi. Oi lau afoloisau pugu agelao agoifa, ‘Lopia akagai emai auga Deo eegai kapa felo'i eafi'i,’^c agooma kai agoisau pugu,” eoma.

^c 23:39 Sam 118:26

Muni Kapa'ina Agemia Auga Fouga
(Mako 13:1-31; Luka 21:5-28)

24 ¹Iesu Deo ega e'a epua'afuga elao alogai, ega imoi muninai kemai Deo ega e'a gaisa keoma kepakina. ²Ega aisama Iesu isa epa'ani peni'i einaka, "I'ina kapa'i ma'oai oisa'i ma? Iifa ko'a maamiai laifania. Kepo i'ina e'agai oisa'i au'i, aga'omo ganinagai aga'o laagai ekauau afoloisa kai ma'oai akeafi'i akepiulai'i," eoma.

³Egae kai Iesu elao Olifa ikugai eagu alogai, ega imoi ogefakeai kelao kepa'ani penia keinaka, "Gaika i'ina kapa'i akemia, ke oi emu mai kina ke agofa'a ega fua kinagai gou kapa agemia auga maamaisai moifania?" keoma.

⁴Ke Iesu einaka, "Foisa felo kai aga'o faefogeimi. ⁵Gome papiau ma'o lau akauai akemai akeifa, 'Lau Mesaia,' akeoma, ke ma'o akefoge'i. ⁶Ke oi ifani kemia auga a'o agologo, ke ifani akemia auga fouga akeifania a'o agologo kai, foisa ega'ina kapa'i a'o'i agologoni'i aisama, folomani'i. Ega'ina kapa'i auga fekemia auga mo akemia kai agofa'a ega fua auga muni kai agemai. ⁷Agofa'a fofouga alogai, ago, ago fou akepipaini, ke kin, kin fou akepipaini. Ke kafokau akaiki'a'i akemai ke magea akaiki'a'i akemia, afu i'oi'i i'oi'i papiau'i akepalifu'i. ⁸I'ina kapa'i akemia auga, papie aga'o inaegai gamauni eoma e'ina ekiekie auga kiekie koa i'opoga.

⁹"Egae kai oi akeafimi papiau ima'iai akepaaumi, ke isa oi akeafi apalanimi, ke akeaupuguimi. Ke lau akau puogai ago ma'oai papiau'i alo'i ko'agai oi animi afakeani. ¹⁰Ega'ina agemia kinagai, papiau ma'o e'i pako'a akepua'afuga, ke isa ifo'i mo epo'iai aga'o aga'o ake'afa'afalaini'i, ke alo'i ko'agai ani'i afakeani. ¹¹Ke profeta pifoge'i ma'o ake'ue, papiau ma'o akefoge'i. ¹²Ke laomai apala auga ma'o agemia papiau ma'o laomai apala'i akekapa'i puo, papiau ma'o alo'i ko'agai papiau ani'i keani auga isapuga agekeke'a. ¹³Kai kaisau ageapa kapula mo agelao fuagai auga, kania ageisagamau. ¹⁴Ke iifa faunina Deo ega agofa'a fouga lau laifania auga, agofa'a fofouga alogai akeinogonia, ega koa ago ma'oai papiau'i ega'ina fouga ko'a auga akeifafoua afegai kai, agofa'a ega fua kina agemai.

¹⁵"Ega puo kapa aga'o profeta Daniel fouga eifania auga kapa iisa mani'ina ipauma, Deo eifa aina'au penia auga, afu lolofagai ageapa agoisa aisama, fiakoa mo ega'ina afuga fopua'afuga femaini. I'ina kapa'ina eifania auga kaisau ekuapina auga oko felogo. ¹⁶Ke papiau Iudea agogai keagu au'i isafa fekepiuau iku felaelao. ¹⁷Ke kaisau mo e'a ofaofagai keapa kelaagai au'i fakeake e'i e'a alogai, kapa aga'o fakeafia. ¹⁸Ke agoai kepinauga au'i isafa, fakelao e'i e'ai afe'i tiapu'i fakeafi'i. ¹⁹Ega kinagai papie inae'iai, ke imoi kepa'u'i au'i kina apala ipauma ageafi'i. ²⁰Kai oi fomegamega ega koa i'ina kapa inipo aupu, o Deo oau afagaina kinagai

faemia. ²¹ Gome ega'ina kinagai kina apala'i ipauma'i akemia, kiekie akaiki'a'i akemia. Ke ega'ina kapa agemia auga, agofa'a egama mo alogai kiekie aga'o emia emai pau koa i'opoga auga laa'i, ke muni isafa kiekie aga'o ega'ina kiekiega koa i'opoga afaemia pugu. ²² Ke Lopia kina ega'ina faefoua ofola'o faepamia koa aisama, kai aga'o faeagu. Kai ekinani'i au'i fau'iai kina ega'ina agepafo'oania. ²³ Ega kinagai aufalao aga'o afeifa, 'Mesaia inamo'e, amoisai,' afeoma, o 'Mesaia egamo'e,' afeoma koa aisama, aina folopako'ania. ²⁴ Gome mesaia pifoge'i ke profeta pifoge'i akeapafoki, gou ke mirakulo akaiki'a'i akekapa'i. Ke afekaini'i koa aisama, Deo ekinani'i au'i mo ganinagai akefoge'i. ²⁵ Amoisai! Lau ega'ina kina aemai koa kai maamiai i'ina kapa'i laifani'i, ega koa oi fofua foagu laoma.

²⁶ "Ega puo aufalao aga'o oi afepainimi afeinaka, 'Isa egae ago maininai,' afeoma koa aisama, folopealai ago maini fololao. Ke afeifa, 'Isa inamo'e e'a alogai eague,' afeoma koa aisama, aina folopako'ania. ²⁷ Gome kimage kina e'agau afugai eafi auga elao mo kina eake afugai koa i'opoga, Papiau Aumauni Gauga ega mai kina auga ega koa i'opoga agemia papiau ma'oai akeisa agekaina. ²⁸ Gome mae aga'o kapai eka auga, paili isafa egae kekaigugu. Ega koa i'opoga, gaika i'ina kapa'i akemia aisama, agologo agofiakoa.

²⁹ "Ke kina apala'i ega'ina akemia afe'iai mo,

“ 'kina agepa'umina,

ke gafa afaepoa,

mi'imi'i ufai akea'opu,

ke ufai kapa ma'oai akepigugu.' *Aisaea 13:10; 34:4*

³⁰ "Ke ega kinagai Papiau Aumauni Gauga emai auga gougua, ufa guagai agefoki akeisa. Ega aisama aagoai ago fofouga papiau'i Papiau Aumauni Gauga akepako'ania au'i akeapepe akepinapina. Egae kai Papiau Aumauni Gauga isapu, ke eaea akaiki'agai ufai apuapuai agemai akeisa. ³¹ Ke isa fi'i a'ogai ega agelo ageulai'i akemai, ke isa ameku, afu paniai epua emai afu'iai, ufa apiegai ake'ina akemai akelao ufa apiegai papiau kapa'i mo ekinani'i au'i akepakai guguaini'i."

Papiau Aumauni Gauga Ega Mai Pugu Kina

(Mako 13:28-37; Luka 21:29-33; 17:26-30, 34-36; 12:41-48)

³² Ke Iesu eifa pugu einaka, "Pau oi au aka fik auga faagagai kapa'ina emia auga foisa fomalele. Isa aga eikina e'ina gagauga eoge aisama, oi ologo kinafa'a kina emai efua ooma. ³³ Ega koa i'opoga, oi ega'ina kapa'i akemia agoisa'i aisama, fologo ega'ina kina emai kainagai emi pa'afi akegai mo ekae fooma. ³⁴ Iifa ko'a maamiai laifania. Pau papiau'i akemae koa kai ega'ina kapa'i ma'oai akemia akeisa'i kai akemae. ³⁵ Ke aagoa ufa fou akefua laa'i akemia kai, lau e'u iifa auga afaefua laa'i afaemia."

³⁶Ke Iesu eifa pugu einaka, “Kai aga'o ega'ina kapa gaika kina, ke kina maaga kapagai agemia auga aelogo. Ke agelo mo ganinagai akelogo, ke Gauga isafa aelogo kai, Ama'a Deo mo elogo. ³⁷Kai Papiau Aumauni Gauga agemai pugu kina auga, papiau Noa miagai ala kekapa oma koa i'opoga mo akekapa. ³⁸Gome Noa miagai kou akaiki'a aemai koa kai, papiau keaniani keinu keamage, ke kepaamage'i mo elao Noa sikuna alogai ekoko. ³⁹Ke isa kapa'ina agemia auga oko aga'o akelogo mo elao, kou akaiki'a emai ma'oai kekogo afe'ai. Papiau Aumauni Gauga agemai aisama, papiau ega koa i'opoga mo akekapa. ⁴⁰Au auni'i agoai kepinapinauga kai, Deo aga'o ageafi'aua, ke aga'o agepua'afuga. ⁴¹Ke papie auni'i palafa ipaikumu'a kapa akeafia palafa kepapaikumu'a kai, Deo aga'o ageafi'aua, ke aga'o agepua'afuga.

⁴²“Ega puo fofua foagu isa ega mai pugu kina fo'ima. Gome kina kapagai oi emi Lopia agemai auga alologo. ⁴³Kai oi i'ina iifaga kapa'ina eifania auga oko fologo: E'a inagome auga painao auga gapi'ai kina maaga kapagai agemai auga galogo koa aisama, isa ega e'a fe'ima puo, painao auga isa ega e'a faeapea. ⁴⁴Ega puo oi fofua foagu, gome oi Papiau Aumauni Gauga agemai kina maaga alo'ima auga kina maagai agemai.

⁴⁵“Ega koa aisama, kaisau auga alo ko'agai pinauga ekapa, ke ikifa auga? Isa auga isa ega au akaiki'a ageoge, isa pinauga au'i ma'oai fe'ima'i isapuga agepenia, ke e'i aniani kina maaga agekaina aisama, e'i fo'ama isafa fe'eni'i fekeania eoma auga. ⁴⁶Ke au akaiki'a agemue agemai, isa ega pinauga epeniia auga agekapa ageisa aisama, kapa felo'i pinauga auga ega'ina agepenia. ⁴⁷Iifa ko'a maamiai laifania, au akaiki'a pinauga auga ega'ina epinauga felo puo, ega kapa ma'oai isa imagai ageoge age'ima. ⁴⁸Kai pinauga auga iina afeifa oma auga amoopolaga, ‘Lau e'u au akaiki'a elao paakai paakai agemai,’ ageoma. ⁴⁹Ke age'uegekae isa fou kepinauga au'i ageauni'i, ke ageaniani aage mo, ke inuini au'i fou akeinuini. ⁵⁰Ke pinauga auga ega'ina, ega koa agekapa alogai, isa ega au akaiki'a ae'ima kinagai, ke kina maaga kapagai agemai auga aelogo auga kina maagai agemai. ⁵¹Ega aisama au akaiki'a ageoge, pinauga auga ega'ina ageafia ageau kapulania, ke pifoge papiu'i keagu afugai agepaagua, ke egae isa ageapepe, nie ageapalolia.

Ifiao Au'i Ou'aga Palapole'i

25 ¹Iesu eifa pugu einaka, “Ega kinagai Deo ega agofa'a auga iina koa i'opoga agemia. Ifiao agu'a'i faaga'i fofouga au'i ou'aga, au aga'o fou akefeufeu au'i e'i lanepa keafii'i amage mamaga auga kegaisa keoma kelao. ²Ega'ina ifiao'i epo'iai ima au'i ikifa ifiao'i kai, ima au'i kala'au ifiao'i. ³Ke kala'au ifiao'i ima e'i lanepa keafii'i kai, oili eo aga'o akeafia. ⁴Kai ikifa ifiao'i auga e'i lanepa, ke oili oga e'ele'i alo'iai kepa'efauka'i keafii'i kelao. ⁵Ke kelao kai amage mamaga auga aepaafiafi aemai puo, ma'oai keagu ke'imaisa alogai maa'i efu puo kefeu.

6“Isa kefeu elao fafuetu'o aisama, aufalao aga'o eagaga einaka, ‘Amage mamaga auga emai inamo'e, opealai omai amoisa,’ eoma.

7“Ega aisama ega'ina ifiao'i faaga'i fofouga au'i ou'aga, au aga'o fou akefeufeu au'i kekauai ke'ue e'i lanepa kepaafiau'i. ⁸Ke kala'au ifiao'i au'i ikifa ifiao'i kepaini'i keinaka, ‘Lai emai lanepa afa'agamo akealo puo, amogafegafe oili afa amopenimai,’ keoma.

9“Kai ikifa ifiao'i keinaka, ‘Lai oili afa oi agapenimi aisama, fou kai'alao oili agapapinauga afaekaina. Ega puo oili afalapenimi kai, oi olao kaisau oili ke'afa'afalaina au'i ee'iai ifomi emi oili amo'afa,’ keoma.

10“Ke isa oili i'afa kelaoega kai, amage mamaga auga emai. Ke ifiao oili keafi umamo au'i, isa fou amagelofe miamiaga alogai kekoko, ke pa'afi kekupunia.

11“Ega'ina afegai ifiao ima oili i'afa kelao au'i isafa kemai keifa keinaka, ‘Lopia, lopia pa'afi mopaagalaisa lai amai amakoko aoma,’ keoma.

12“Kai isa iifa epamue einaka, ‘Iifa ko'a maamiai laifania. Lau oi kaisau alalagonimi,’ eoma.

13“Ega puo amu ma'oi fopafua'i fofua foagu. Gome oi Papiu Aumauni Gauga gaika kina agemai, o kina maaga kapagai agemai auga alologo,” eoma.

Kin Ega Pinauga Au'i Palapole (Luka 19:11-27)

14Egae kai Iesu eifa pugu einaka, “Deo ega agofa'a auga iina koa i'opoga. Au aga'o afu agoma galao eoma alogai, ega pinauga au'i eifa kaigugu'i, ke ega amu isa ima'iai epaaua ke'imai'i. ¹⁵Ega'ina alogai pinauga auga aga'o, talent monina ima epeniia, ke aga'o talent monina gua mo epeniia, ke aga'o auga talent monina aga'omo^d epeniia. Ega koa ekapaisa auga, isa kapa aga'o akekapa agekaina eisa auga koa i'opoga, moni isafa ega koa epenii'i. Egae kai isa ekailai afu agoma elao.

16Au talent monina ima eafia auga, fiakoa mo elao ega moni ega'ina epapinauga, ke ima mo laagai eogeauga. ¹⁷Ke au talent monina gua eafia auga isafa elao, moni ega'ina epapinauga, ke laagai gua mo eogeauga pugu. ¹⁸Kai au talent monina aga'omo eafia auga elao, apu eapiia ega au akaiki'a ega moni egae eogefake efufunia.

19“Ke kina epo emaeafa afegai, au akaiki'a ega'ina emue emai ega pinauga au'i ee'iai, ke moni epapealaisa isa epenii'i auga oko gapakaisa eoma. ²⁰Ega puo au talent monina ima eafia auga, ima mo laagai eogeauga auga fou eafil'i emai kai, eifa einaka, ‘Au akaiki'a aumu, oi lau lopako'aniau talent monina ima lopeniiau. Ke lau ima mo laagai laogeauga moisa,’ eoma.

^d 25:15 Talent monina aga'omo auga gafa auni'i monina apiegai.

²¹ “Ega aisama isa ega au akaiki'a eifa einaka, ‘Oi lopinauga felo, pinauga felo aumu, ke kapa'ina lapeniio fokapa laoma auga alomu ko'agai lokapaisa. Ke oi amu oisomo lapeniio au'i alomu ko'agai lokapa felo'i. Ega puo kapa ma'o oi alapenio alo'ima'i. Ke mai emu au akaiki'a ega alogama auga fou amoalogama,’ eoma.

²² “Ega'ina afegai au talent monina gua eafia auga isafa emai eifa einaka, ‘Au akaiki'a aumu, oi lau lopako'aniau talent gua lopenia. Ke lau gua mo laagai laogeaua moisa,’ eoma.

²³ “Ega aisama isa ega au akaiki'a iifa epamue einaka, ‘Oi lopinauga felo, pinauga felo aumu, ke kapa'ina lapeniio fokapa laoma auga alomu ko'agai lokapaisa. Ke amu oisomo lapeniio au'i alomu ko'agai lokapa felo'i. Ega puo lau oi kapa ma'o alapenio alo'ima'i. Ke mai emu au akaiki'a ega alogama auga fou amoalogama,’ eoma.

²⁴ “Ega'ina afegai au talent aga'omo monina eafia auga emai eifa einaka, ‘Au akaiki'a aumu, lau lalogo oi gua'inoka aumu, ke kapa aga'o alofauga kai aufalao aga'o efauga auga anina loafia. Ke kapa aga'o alo'afoka auga afugai au pua'i lopakai guguai'i. ²⁵ Ega puo lamani'i lalao emu talent monina apuai laogefake. Ega'ina monina oi apumu inamo'e moisa,’ eoma.

²⁶ “Ke isa ega au akaiki'a iifa epamue einaka, ‘Oi apolo ke pinauga apala ipauma aumu! Oi lau kapa aga'o alafauga kai anina laafia, ke afu aga'ogai au oga'i ala'afoka'i kai ani'i laafi'i auga lologo ma? ²⁷ Oi ega loopola oma koa aisama, lau e'u moni panika au'i ee'iai fooge, ega koa lamue lamai aisama, moni ega'ina laagai aga'o fekeogeaua faafia.

²⁸ “ ‘Isa eegai talent monina aga'omo ekaega auga amoafania, au talent monina ou'aga eegai kekae auga amopenia. ²⁹ Gome papiau ma'oai ee'iai amu ma'o kekae mo ganinagai, ma'o akeafia, ke ee'iai amu akepuapua. Ke kaisau eegai kapa aga'o laa'i mo ganinagai, kapa'ina isa eegai ekae auga akeafania. ³⁰ Ke pinauga auga ega'ina kapa aga'o aepapagama auga amoafia, e'a afe uminagai amopiulaisa, ega isa ageapepe nie ageapalolia,’ eoma.

Kina Fuagai Afa Ala Agaafi Oma Auga Fouga

³¹ Ke Iesu eifa pugu einaka, “Papiau Aumauni Gauga Kin agemia, eaea ke isapu akaiki'agai ega agelo alo'i elolofa au'i ma'oai fou akemai pugu aisama, isa ega aguagu afugai ageagu, ke ufa eaea ke isapuga akaiki'a auga alogai ageaguka agemai. ³² Ega'ina alogai ago ma'oai papiau'i isa agogai akepakai guguai'i, ke sipi i'ima auga sipi nani fou e'ea'i aufa afu'iai epaapa'i koa i'opoga, isa papiau aga'o aga'o age'ea'i aufa afu'i agepeni'i. ³³ Ke isa papiau felo'i sipi koa i'opo'i au'i kaina kainai agepaapa'i kai, papiau apala'i nani koa i'opo'i au'i lafanina kaina agepaapa'i.

34 “Egae kai Kin ageoge papiaua isa kaina kainai keapa au'i agepaini'i ageinaka, ‘Lau Amau eegai kapa felo'i oafi'i aumi, oomai agofa'a egama mo alogai, lau Amau ega agofa'a oi apumi eoma auga amoafia apumi gamia. 35 Gome lau inaeu ekimu aisama, oi lau kapa aga'o openiaua laania. Ke aisou ekupu aisama, kapa aga'o openiaua lainu. Ke lau au a'iu lamia aisama, oi lau oifa kokoisau. 36 Ke tiapu anina laani aisama, tiapu opai'iukaisau, ke laisafa aisama, oi o'imaiau. Ke lau tipulai laagu aisama, omai oisau.’

37 “Ega aisama alo opai papiaua'i isa akepaina akeinaka, ‘Lopia, gaika oi inaemu ekimu aisao fo'ama apeniio loania, o aisomu ekupu kapa aga'o apeniio loinu? 38 Ke gaika oi au a'imu lomia, ke lai oi aifa kokoiso, o tiapu anina loani aisama, tiapu apai'iukaiso? 39 Ke gaika loisafa a'imaio, o tipulai loagu afai aisao?’ akeoma.

40 “Ke Kin iifa agepamue ageinaka, ‘Iifa ko'a maamia laifania. Kapa'ina mo lau aaui akiu e'ele'i i'ina aga'o eegai okapaisa auga, lau eeuai okapaisa,’ ageoma.

41 “Egae kai papiaua lafanina kaina keapa au'i agepaini'i ageinaka, ‘Oi Deo afa apala epeniimi aumi, lau eeuai okailai olao, tiapolo ega agelo fou fau'iai Deo lo aealoalo afuga ekapaisa efua ekaega auga afugai amokoko. 42 Gome lau inaeu ekimu kai, oi lau kapa aga'o alopeniaua alaania, ke aisou ekupu kai, oi kapa aga'o alopeniaua alainu. 43 Ke lau au a'iu lamia kai, aloifa kokoisau, ke lau tiapu anina laani kai, oi lau tiapu aga'o alopai'iukaisau. Ke lau laisafa kai, alo'imaiau, ke tipulai laagu kai, alomai aloisau,’ ageoma.

44 “Ega aisama isa isafa iifa akepamue akeinaka, ‘Lopia, gaika oi inaemu ekimu, o aisomu ekupu, o au a'imu lomia, o tiapu anina loani, o loisafa, o tipulai loagu aisao kai alapalagainio?’ akeoma.

45 “Ke Kin iifa agepamue ageinaka, ‘Iifa ko'a maamia laifania. Kapa'ina mo lau aaui akiu e'ele'i i'ina aga'o eegai alokapaisa auga, lau eeuai alokapaisa,’ ageoma.

46 “Egae kai papiaua apala'i au'i afu aoniamo afa apala ipauma fekeafia auga afuga akelao kai, alo opai papiaua'i auga, Deo agu pagai maunina epeni'i afuga akelao,” eoma.

Iudea Au Akaiki'a Au'i Iesu Isaupugua Kefagaisa

(Mako 14:1-2; Luka 22:1-2; Ioane 11:45-53)

26 1-2 Iesu ega'ina kapa'i ma'oai eifani'i efua aisama, ega imoi epaini'i einaka, “Kina auni'i mo kekae Pasover miamiaga agemia auga oi ologo. Ke ega'ina kinagai Papiaua Aumauni Gauga papiaua ima'iai akepaaua kolotiai akeau'u'ua,” eoma.

3 Ega'ina alogai sakedote lopia'i ke Iudea au akaiki'a au'i fou sakedote lopia fa'a aka Kaiafas ega e'a akaiki'agai kekaigugu. 4 Ke isa keaga aga'o

kekapunia ogefakeai Iesu fekeafia fekegope, ke fekeaupugua keoma. ⁵Kai keinaka, “I'a miamia kinagai ega'ina falakapa, o laa'i koa aisama, papiau epo'iai kelele ke a'oa'o akaiki'a afemia,” keoma.

Betanai Papie Aga'o Oili Eafia Iesu Kania E'efaisa

(Mako 14:3-9; Ioane 12:1-8)

⁶Ega'ina afegai Iesu elao Betani taoninai au aga'o aka Saimon, Iesu isa molumolu isafaga eafia kai, epafelo auga ega e'ai eagu. ⁷Ega'ina alogai papie aga'o oga e'ele alogai oili foga felo ipauma, ke afa akaiki'a ipauma auga eafia emai Iesu eaniani laolao kai, ega'ina oilina kania e'efaisa.

⁸Kai Iesu ega imoi papie ega ekapa oma keisa aisama, gua'i ekupu alogaina ke keifa keinaka, “Kapa puo ega'ina oilina epalifu aagenia mo? ⁹Gome ega'ina oilina afa akaiki'agai fei'afalai ke monina ulalu papiau'i ipeni'i femia,” keoma.

¹⁰Kai Iesu isa kapa'ina keifania auga elogo aisama epaini'i einaka, “Kapa puo i'ina papiega opaakekuania? Ega koa folokapa gome isa kapa felo ipauma lau eeuai ekapaisa. ¹¹Gome ulalu au'i auga aufa kina mo eemiai akeagu kai, lau auga oi fou afalaagu mo afaelaolao. ¹²Ke isa oili foga felo i'ina lau kaniauai e'efaisa aisama, lau imaau ifufuga agemia auga, pau ekapa umania mo. ¹³Iifa ko'a maamia laifania. Agofa'a fofouga alogai kapai mo iifa faunina lau fou akeinogonia aisama, i'ina papiega lau faagauai kapa'ina ekapaisa auga isafa akeopolaga akeifafoua,” eoma.

Judas Elogo Iesu Age'afa'afalaina Eoma

(Mako 14:10-11; Luka 22:3-6)

¹⁴Egae kai Iesu ega imoi ¹²epo'iai aga'o aka Judas Iskariot sakedote lopia'i ee'i elao. ¹⁵Ke epa'ani einaka, “Iesu oi imamia alapaaua koa aisama, kapa'ina lau agopeniau?” eoma. Ega puo isa silifa monina ³⁰kepaauga kepenia. ¹⁶Ega aisama ega'ina kinagai e'ina keaga aga'o ekapunia Iesu sakedote lopia'i ima'iai gapaaua eoma.

Pasover Fo'amaga Kepafua Eka

(Mako 14:12-21; Luka 22:7-20; Ioane 13:21-30)

¹⁷Ega'ina afegai palafa ipaufuga mulamula laa'i kai, palafa maini mo keania miamiaga aka Pasover kinagai aisama, Iesu ega imoi kemai isa kepa'ani penia keinaka, “Kapai Pasover miamiaga fo'amaga fapafua feka foania looma?” keoma.

¹⁸Ke Iesu einaka, “Olao taoni alogai okoko, egae au aga'o agoisa, ke fopaina foinaka, ‘Pamalele auga eifa: Lau e'u kina emai ekainia puo, e'u imoi fou oi emu e'ai Pasover miamiaga fakapa eoma fooma.’ ” ¹⁹Ega puo Iesu ega imoi kelao Iesu eifania koa kekapaisa, ke egae Pasover fo'amaga kepafua eka.

²⁰Epagapigapi aisama, Iesu ega imoi 12 fou teipoloai keagukipo kegaaniani keoma. ²¹Ke keaniani laolao kai epaini'i einaka, "Iifa ko'a maamiai laifania. Oi epomiai aga'o lau age'afa'afalainiau," eoma.

²²Ega aisama alo'i emafu alogaina, ke ke'ina aga'o aga'o isa kepainia keinaka, "Lopia, lau ma?" keoma.

²³Ke Iesu einaka, "Kaisau lau fou imamai litiai agakaopua auga lau age'afa'afalainiau. ²⁴Ke Papiu Aumauni Gauga agelao fougā kepapua auga, i'opoga mo faagagai agemia. Kai au kapa Papiu Aumauni Gauga age'afa'afalaina auga, Deo isa afa apala ipauma agepenia! Kai au ega'ina faemauni koa aisama, fefelo alogaina," eoma.

²⁵Ega aisama Judas Iesu age'afa'afalaina auga epa'ani einaka, "Rabai, lau ma?" eoma.

Ega aisama Iesu einaka, "E! Oi," eoma.

²⁶Ke keaniani laolao kai Iesu palafa eafia Deo maagai tenkiu eifania, efaipoga ega imoi epenii'i kai einaka, "Amoafia amoania. Ina'ina lau imaa," eoma.

²⁷Egae kai fino kaputina eafia, Deo maagai tenkiu eifania, ega imoi epenii'i kai, eifa einaka, "Ma'oai amoafia amoinu. ²⁸I'ina auga lau ifau, Deo ke papiu fou epo'iai pako'a kapula mamaga gougā lakapa auga. Ke i'ina ifa, Deo papiu ma'o e'i laomai apala'i fe'agegaini'i puogai agefaka. ²⁹Kai maamiai laifania, lau fino puaga i'ina feina afalainu pugu agelao ega'ina kinagai lau Amau ega agofa'ai kai, oi fou fino mamaga againu pugu," eoma.

³⁰Ke Deo isau afagaina iifina keifinia efua aisama, kekailai Olifa ikuga kelao.

Peto Iesu Agepuniaiaina Auga Fougā
(Mako 14:27-31; Luka 22:31-34; Ioane 13:36-38)

³¹Egae kai Iesu ega imoi epaini'i einaka, "I'ina gapinai oi ma'oai lau puouai ago'ualai, gome lau fou Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma:

" 'Lau sipi i'ima auga alaauga,
ke sipi ma'oai akekani afe'ai.' "

Sakaraia 13:7

³²Kai lau alamaunimue afegai, oi agomiai alaufai alalao Kalilea agogai," eoma.

³³Ega aisama Peto eifa einaka, "Isa ma'oai oi puomuai feke'ualai mo ganinagai, lau auga afala'ualai laa'i," eoma.

³⁴Kai Iesu einaka, "Iifa ko'a maamuai laifania. Pau gapiai o'olo aeagaga koa kai, oi lau alopuniaiainiau oiso alopamia," eoma.

³⁵Kai Peto eifa pugu einaka, "Lau oi auni'a kai'alao mo famae ma ganinagai, oi afalapuniaiainio laa'i," eoma. Ke Iesu ega imoi i'oi'i ma'oai isafa, isa eifania koa keifania.

Iesu Ketsemaniai Emegamega
(Mako 14:32-42; Luka 22:39-46)

³⁶Egae kai Iesu ega imoi fou kelao afu aka Ketsemani, ke egae epaini'i einaka, "Inae amoagu kai malao egamogae mamegamega," eoma. ³⁷Ke Iesu Peto, ke

Sebedi gauga auni'i James, ke Ioane fou eafii'i fou kelao, ke kapa'ina mo faagagai akemia au'i eopolani'i alo emafu alogaina, ke opolaga elao mo emai. ³⁸Egae kai isa epaini'i einaka, "Lau e'u alomafu kiekie auga akaiki'a ipauma puo, famae koa ganinagai agekaina. Oi inae foagu, folofeu lau fou fa'ima'ima," eoma.

³⁹Egae kai isa epua'afuni'i elao afa'agamo aakai kai, e'ualai a'isaai eomu kipo kai, emegamega einaka, "Amau, afekaina koa aisama, i'ina kiekie kaputina eeuai moafi'aua. Kai lau anina laani auga faeikapa kai, oi anina loani auga gaikapa," eoma.

⁴⁰Egae kai emue elao ega imoi oiso kefeu eisa'i. Ega aisama Peto epa'ani penia einaka, "Oi aumi, kina maaga aga'omo lau fou faagu fa'ima'ima auga afaekaina ma? ⁴¹Foagu fo'ima'ima ke fomegamega ega koa i'opo apala'i alo'iai afolokoko. Oi lalaumi auga gaagu ga'ima'ima ke gamegamega eoma kai, imaaumi auga eapoke," eoma.

⁴²Egae kai emue kai, emegamega pugu einaka, "Amau, i'ina kiekie kaputina afoloafi'aua alainu kai kiekie ega'ina agefua koa aisama, kapa'ina anina loani auga gaikapa laoma," eoma.

⁴³Ke emue elao ega imoi kefeu eisa'i, gome maa'i emeau. ⁴⁴Ega puo epua'afuni'i emue elao megamega i'opoga mo eifania oiso epamia pugu.

⁴⁵Egae kai emue elao ega imoi ee'iai, ke epaini'i einaka, "Oi ofeu olaagai aefua koa ma? Kina maaga emai efua. Maami galao Papiau Aumauni Gauga laomai apala'i kekapa au'i ima'iai ke'afa'afalaina amoisa. ⁴⁶Amo'ue alao. Lau e'afa'afalainiau auga emai!" eoma.

Iesu Keafiia

(Mako 14:43-50; Luka 22:47-53; Ioane 18:3-12)

⁴⁷Iesu enini'ani laolao kai, ega imoi au'i 12 epo'iai aga'o Judas keoma auga emai isa ee'iai. Ke sakedote lopia'i, ke au akaiki'a'i papiau ke'ima'i au'i fou au keulai'i au'i, la'afou akaiki'agai ifani a'ifa'i ke kopi fou keafii'i isa fou kemai. ⁴⁸Kai Judas Iesu e'afa'afalaina auga ega'ina au'i fou Iesu eega akelao koa kai epaini'i einaka, "Alagoapa auga egamo'e. Isa foafia!" eoma. ⁴⁹Ega puo kelao Iesu eegai aisama, Judas Iesu epamegonia einaka, "Pamalele aumu, oi loague ma?" eoma, ke egoapia.

⁵⁰Ke Iesu einaka, "Ekefa'au, kapa'ina ikapa lomai auga mokapa," eoma.

Ega aisama au Judas fou kemai au'i keapalai, Iesu keafiia kegopeisa.

⁵¹Ega'ina alogai Iesu fou kelao au'i aga'o ega ifani a'ifaga efuaau, sakedote lopia fa'a ega pinauga auga aga'o eahunia ke aina efoua.

⁵²Kai Iesu isa epainia einaka, "Oi emu ifani a'ifaga afugai moukamue, gome kai ima'iai a'ifa eka auga a'ifai akemae. ⁵³Oi loopolaga lau Amau alaifaga aisama, Isa fiakoa mo lau fauai agelo 6000 aua aua e'i ikupu au'i 12 alogai afakemai ma looma? Iifa ko'a Isa ega koa agekapa agekaina.

⁵⁴Kai Isa ega agekapa oma koa aisama, Isa ifo ega iifa pukagai lau fou keifania iina famae oma keoma auga ala ageoma agemai ageko'a?" eoma.

⁵⁵Egae kai e'afoaipini la'afou isa isafina kemai au'i epaini'i einaka, "Lau painao au, o eemiai kelele akaiki'a aga'o lakapaisa ma puo, ifani a'ifa'i kopi fou oafii'i omai amoafiau ooma? Aufa kina mo Deo ega e'ai laagu lapamalele kai aloafiau alogopeisau. ⁵⁶Kai i'ina kapa'i kemia ega koa Deo ega iifa pukagai profeta kapa'ina kepapua auga ko'a femia kainai kemia," eoma. Ega'ina papiau'i Iesu keafia kegopeisa aisama, ega imoi ma'oai Iesu kepua'afuga kepiau.

Iesu Kansolo Au'i Ago'iai Iifa Epakaisa

(Mako 14:53-65; Luka 22:54-55, 63-71; Ioane 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Au Iesu keafia au'i kelaovina sakedote lopia'i, ke au akaiki'a'i papiau ke'ima'i au'i sakedote lopia fa'a Kaiafas afugai kela'afou keagu auga eegai. ⁵⁸Kai ega'ina alogai Peto Iesu muninai aakai epakaisa epea elao, ke epapea ukini'i elao mo sakedote lopia fa'a ega afu afegai. Ke ekoko ima'ima au'i fou keagu kai kapa'ina agemia auga feisa eoma.

⁵⁹Ega'ina alogai sakedote lopia'i ke kansolo au'i ma'oai pifoge nini'ani'i kekapuni'i ko'a'i koa fekepamia'i, Iesu fekepaagu fofoua, ke fekeaupugua keoma. ⁶⁰Ke papiau ma'o kemaiseini'i Iesu kapa aga'o aekapaisa auga, pifogei ko'a ekapaisa keoma mo ganinagai, isa Iesu fekeaupugua auga keagaga aga'o akekapulaisa.

Kai fuagai au auni'i keapalai. ⁶¹Ke isa keifa keinaka, "I'ina auga eifa, 'Lau Deo ega e'a alaa'uoka agekaina kai, kina oiso alogai alapaapa pugu,' eoma aina alogonia," keoma.

⁶²Ega aisama sakedote lopia fa'a e'ue eapa kai Iesu epainia einaka, "I'ina au'i nini'ani kapa'i oi eemuai keifani'i? Oi iifa aga'o afolopamue ma?" eoma. ⁶³Kai Iesu komo mo eoma.

Ke sakedote lopia fa'a Iesu epainia pugu einaka, "Lau Deo eague aoniamo auga agogai pako'a nini'aninai oi laifa kapula penio, ko'a mo foifania. Oi Mesaia, Deo Gauga aumu ma auga maamaisai moifania?" eoma.

⁶⁴Ke Iesu einaka, "E! Oi loifania koa i'opoga, lau Deo gauga paisa. Kai oi ma'oai lapainimi: Muni oi Papiau Aumauni Gauga Deo Au Akaiki'a Auga kaina kainai ageagu, ufai apuapuai agemai agoisa," eoma.

⁶⁵Ega aisama sakedote lopia fa'aga ifo afe tiapuga e'i'inia kai eifa einaka, "Isa Deo eegai eifa apala! Kapa puo isa fekeifafoua papiau'i aga'o fokapuga femai pugu? Amoisia, isa Deo eifa apala penia auga pau ifo'a aina'aisai eake. ⁶⁶Oi ma'oai ala oopola oma?" eoma.

Ke isa keinaka, "Isa femae auga ekainia," keoma.

⁶⁷Egae kai ega'ina papiau'i Iesu kua maaga ke'upeisa, ke ima'i kepapufua kai keauniia, ke isa'i isa kepoaisa. ⁶⁸Ke kepainia keinaka, "Mesaia aumu, kaisau eaunio auga profeta koa momia moifania?" keoma.

Peto Iesu Epuniaiaina

(Mako 14:66-72; Luka 22:56-62; Ioane 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Pau ega'ina alogai Peto isafa egae sakedote lopia fa'a ega e'a afegai eagu. Ega'ina alogai sakedote lopia fa'a ega pinauga ifiaoga aga'o emai isa epainia einaka, “Oi isafa Iesu Kalilea auga fou olao omaimai aumu aga'o,” eoma.

⁷⁰Kai isa egae keagu au'i ma'oai mo ago'iai epuniai einaka, “Oi kapa'ina loifania auga oko alalogo,” eoma.

⁷¹Egae kai elao pealai pa'afina akegai, ke egae ifiao i'oina aga'o isa eisa aisama, papiu egae keapa au'i epaini'i einaka, “I'ina auga Iesu Nasareta auga fou kelao kemaimai auga,” eoma.

⁷²Kai Peto iifa ko'a ipauma keifania auga kagakaga gouga ekapaisa kai epuniai pugu einaka, “Lau au ega'ina alalogonia,” eoma.

⁷³Ke keagu afa'agamo aisama, egae keapa au'i kelao Peto eegai ke kepainia keinaka, “Ko'a oi isafa Iesu ega imoi aga'o, gome oi emu nini'aniai akapulaio,” keoma.

⁷⁴Ega aisama Peto ifo mo eifa apala penia, ke kagakaga kainai pako'a iifaga kekapa auga gouga ekapaisa kai eifa einaka, “Iifa gome, lau au ega'ina alalogonia,” eoma.

Ke fiakoa mo o'olo eagaga. ⁷⁵Ega aisama Peto Iesu kapa eoma auga iifaga eopolaga: “O'olo aeagaga koa kai lau alopuniaiainau oiso alopamia,” eoma. Ke epealai elao afegai kai, eapepe alogaina.

Kansolo Au'i Iesu Femae Keoma

(Mako 15:1; Luka 22:1-2; Ioane 18:28-32)

27 ¹Egani amagai ipauma, sakedote lopia'i ke au akaiki'a'i ega'ina fou kepako'ania keifa Iesu femae keoma. ²Ke keafiia kegopeisa kepapea kelaoaina kafana Pilato imagai kepaaua.

Judas Ifo Ekopa

³Kai Judas Iesu e'afa'afalaina auga, Iesu femae keoma auga eisa aisama, alo ekiekie alogaina puo, silifa monina 30 kepenia auga emueaina elaoaina sakedote lopia'i ke au akaiki'a'i fou epenii'i. ⁴Ke einaka, “Lau laomai apala lakapaisa, gome lau au aga'o laomai apala aga'o aekapaisa auga, la'afa'afalaina,” eoma.

Ke isa keinaka, “Ega'ina lai eemaisai auga kapa aga'o laa'i. Oi ifomu emu opopo, ala alooma koa ifomu,” keoma.

⁵Ke Judas moni ega'ina Deo ega e'a alogai epiunialao eka kai, ekailai elao ifo ekopa.

⁶Ke sakedote lopia'i moni ega'ina keafiia ke keinaka, “I'ina monina Deo ega e'a alogai moni aogeoge afugai faoge auga keifa apua. Gome i'ina monina

auga papiaua aga'o ifa efaka auga monina," keoma. ⁷Ega puo ifo'i epol'iai kepa'ania oga ikapa auga ega ago ke'afaisa. Ke ega'ina afugai afu i'oina papiaui, Ierusaleme taonina papiaui laa'i au'i kefufuni'i. ⁸Ega kainai ega'ina ago kepafaala, ifa ago keoma. Ke aka ega'ina pau ekae paisa. ⁹Ega'ina kapa emia ega koa Deo profeta Jeremaia akegai eifafoua iifaga ko'a emia: 'Israel papiaui isa afa silifa monina 30 kepamia, ke ega'ina monina keafiia oga ikapa auga ega ago ke'afaisa. ¹⁰Ke ega koa emia auga, Lopia lau epainiau koa i'opoga mo emia.^e

Iesu Pilato Agogai Iifa Epakaisa

(Mako 15:2-5; Luka 23:3-5; Ioane 18:33-38)

¹¹Kai ega'ina alogai Iesu kafana Pilato agogai eapa iifa epakaisa. Pilato isa epa'ani penia einaka, "Oi Iudea papiaui e'i kin ma?" eoma.

Ke Iesu einaka, "E, oi loifania koa i'opoga," eoma.

¹²Kai sakedote lopia'i ke au akaiki'a'i fou isa kepaagu fofoua aisama, e'i iifa afa aga'o aepamue. ¹³Ega aisama Pilato isa epa'ani penia einaka, "Oi isa kapa ma'o mo faaga'iai kenini'ani kepaagu fofouso auga aina'i alologo ma?" eoma. ¹⁴Kai Iesu isa kepaagu fofoua auga iifa'i aga'omo ganinagai afa aepamue puo, kafana Pilato ekauai alogaina.

Pilato Iesu Femae Auga Iifaga Epaapa

(Mako 15:6-15; Luka 23:13-25; Ioane 18:39-19:16)

¹⁵Kai ega'ina kina auga Pasover miamiaga kina. Ke ega'ina kinagai, kafana ekapakapa koa i'opoga la'afou papiaui tipula auga aga'o kekinaga auga epapealaisa. ¹⁶Ega kinagai tipula auga aga'o apala ipauma, papiau ma'oai kelogo afe'aina auga aka Barabas eagu. ¹⁷Ega puo la'afou papiaui kekaigugu aisama, Pilato isa epa'ani peni'i einaka, "Anina oani au kapa mapapealaisa ooma? Barabas, o Iesu keifaga Mesaia keoma auga mapapealaisa ooma?" eoma. ¹⁸Isa ega epa'ani oma, gome papiau ega'ina au'i Iesu eegai kepikupa kainai keafiia isa imagai kepaaua auga elogo.

¹⁹Ke Pilato ega agu afugai eagu papiau e'i laomai felo o apala afa epeni'i afugai eaguega kai, isa akafa iifa eulaisa einaka, "Au ega'ina kapa apala aga'o aekapaisa auga faagagai kapa aga'o folokapa. Gome lau pau lanipi, ke nipiai au ega'ina puogai kieke akaiki'a laafiia," eoma.

²⁰Kai sakedote lopia'i, ke au akaiki'a'i fou la'afou papiaui alo'i keaniia, Pilato fekegoina Barabas fepapealaisa kai, Iesu auga femae keoma.

²¹Ke Kafana Pilato isa epa'ani peni'i einaka, "I'ina au'i auni'i epol'iai kaisau mapapealaisa oi eemi gafai ooma?" eoma.

Ke isa keinaka, "Barabas mopapealaisa," keoma.

²²Ke isa epa'ani pugu einaka, "Ega koa aisama, Iesu Mesaia keoma auga faagagai kapa'ina fakapa ooma?" eoma.

^e 27:10 Sakaraia 11:12-13; Jeremaia 32:6-9

Ke isa ma'oi keinaka, “Kolotiai moau'u'ua,” keoma.

²³Ega aisama Pilato isa epa'ani peni'i pugu einaka, “Kapa puo isa kolotiai maau'u'ua ooma? Isa laomai apala ipauma kapa ekapaisa?” eoma.

Kai isa keagaga alogaina paisa keinaka, “Kolotiai moau'u'ua,” keoma.

²⁴Ke Pilato Iesu fepealai auga keagaga aga'o ekapunia aeisa kai, a'oa'o akaiki'a mo e'uegekae auga eisa. Ega aisama fei eafia la'afou ago'iai ima eikuisa kai eifa einaka, “Au i'ina alo opai auga ifa agefaka auga lau e'u puo laa'i kai, oi emi puo!” eoma.

²⁵Ke papiu ma'oi keinaka, “Isa ifa agefaka auga lai ke gaumai fou emai puo,” keoma.

²⁶Pilato papiu ega keifa oma aina'i elogonia aisama, Barabas epapealaise ee'i elao kai, ega imoi epaini'i Iesu kegapukia kai, Roma ifani au'i ima'iai epaaua, kolotiai fekeau'u'ua eoma.

Ifani Au'i Iesu Kepa'aua Kea'alaina

(Mako 15:16-20; Ioane 19:2-3)

²⁷Egae kai kafana Pilato ega ifani au'i Iesu keafia kafana eagu e'agai kekokoaina kai, ifani au'i fofouga kemaiseini'i keapa lofe. ²⁸Egae kai tiapuga kepai'iulaisa kai, ifani au'i tiapu ke'i'uuka tiapuga iisa pitoga kai eaea auga aga'o isa kepai'iuka. ²⁹Egae kai a'ifu keafipo'e kin kania'iai kraon keogeoge auga koa kepamia kaniagai keogeisa. Ke inipo auga keafia i'ini koa kepamia ima kainai kepaafia, ke agogai keanife'u kai kepa'aua kea'alaina keinaka, “Iudea papiu'i e'i kin, amaa afagaina!” keoma. ³⁰Egae kai ke'upeisa, ke inipo auga imagai keafia kania keauniai ke keauauga pugu. ³¹Ke ifani au'i Iesu kepa'aua ke keauniai afegai, e'i tiapu kepai'iuka auga kepai'iulaisa kai, ifo afe tiapuga kepai'iukamue pugu. Egae kai kolotiai kegaau'u'ua keoma, keapea kelaoaina.

Iesu Kolotiai Keau'u'ua

(Mako 15:21-32; Luka 23:26-43; Ioane 19:17-27)

³²Ifani au'i Iesu kolotiai kegaau'u'ua keoma kelaoaina alogai, Sairene auga aga'o aka Saimon fou kepiaogai. Ke ifani au'i isa kepamani'inia Iesu ega koloti epuaisa fou kelao. ³³Ke kelao mo afu aka Kolkota keoma auga afugai. Kolkota i'a mala'aisai auga Papiu Kania'i Uniaga afuga. ³⁴Egae ifani au'i Iesu fino aukelo fou keoge lapunia auga kepeniia gainu keoma kai, Iesu einu opogaina gamuga eoponia aisama eumaka aeinu. ³⁵Egae kai kolotiai keau'u'ua afegai, Iesu afe tiapuga kapa kaisau ageafia auga kagakaga kainai ke'opoisa, opuaga kepa'aua. Ke ifo'i mo epo'iai afe tiapuga ke'eaisa.^f ³⁶Egae kai ega keagukipo kai, keagu ke'imaisa. ³⁷Ke

^f 27:35 Papiu isa'i puka isa'i kepapua'i au'i alo'iai iina kepapua oma: “Ega koa Deo ega iifa profeta keifania auga ko'a mo emia.”

kania laagai isa kapa puo kolotiai keau'u'ua auga iifaga iina kepapua oma keau'u'ua eka:

I'INA AUGA IESU, IUDEA PAPIAU'I E'I KIN AUGA

³⁸Ke painao au'i auni'i isafa isa fou kolotiai keau'u'ui'i, aga'o kaina kainai ke aga'o lafanina kaina. ³⁹Ke papiau egae kepea pagai au'i isa keifa apala penia ke kania'i ke'afaisa. ⁴⁰Ke keinaka, “Oi loifa Deo ega e'a aloauoka kai, kina oiso alogai alopaapamue pugu looma! Ega kainai ifomu kaniamu moagamauga! Ke oi Deo Gauga koa aisama, kolotiai moake!” keoma.

⁴¹Ega koa i'opoga sakedote lopia'i, Moses ega iifa pamalelega au'i, ke au akaiki'a'i fou isafa isa kepa'ua keinaka: ⁴²“Isa papiau isa'i kania'i eagamauga kai, ifo auga kania ageagamauga afaekaina. Ke isa Israel papiau'i e'i kin koa aisama, pau ifo kolotiai gaake ega koa faisa fapako'ania. ⁴³Isa Deo epako'ania. Ke isa eifa, ‘Lau Deo Gauga,’ eoma puo, Deo isa anina eani koa aisama, Deo isa kania gaagamauga,” keoma. ⁴⁴Ega koa i'opoga, painao au'i auni'i isa fou kolotiai keau'u'ui'i au'i isafa, iifa apala'i isa eegai keifani'i.

Iesu Emae

(Mako 15:33-41; Luka 23:44-49; Ioane 19:28-30)

⁴⁵Iesu kolotiai keau'u'ua afegai, atiafai elao 3 o'clock alogai umina akaiki'a ega'ina ago fofouga eumi apua. ⁴⁶Ke kina maaga 3 o'clock koa i'opoga aisama, Iesu eagaga akaiki'a einaka, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” eoma. Ega'ina nini'anina i'a mala'aisai auga, “E'u Deo, e'u Deo kapa puo lopua'afuniau?” eoma.

⁴⁷Papiau isa'i egae keapa au'i Iesu ega eifa oma aina kelogonia aisama, keifa keinaka, “Isa Elaija eifaga,” keoma.

⁴⁸Ke fiakoa mo epo'iai au aga'o epiau elao tiapu manipina eafiai, fino pi'igugai ei'upia, inipo augai egopeisa kai, Iesu epeniia gainu eoma. ⁴⁹Kai isa'i au'i keinaka, “Mopua'afuga kai Elaija agemai isa kania ageagamauga ma auga amaisa,” keoma.

⁵⁰Ke Iesu eagaga akaiki'a pugu afegai aisama, lalauga epua'afuga emae.

⁵¹Ega aisama tiapu akaiki'a Deo ega e'a alogai ke'e'e pagainia auga ipuainagai a'uonai e'i'ipea eake papagai, ke aagoa epigugu, ke fopa kefafapea. ⁵²Ega'ina alogai la ake'i keagalai, ke Deo ega papiau kema au'i ma'o imaau'iai kemaunimue. ⁵³Ke isa kemaunimue laai kepealai kai Iesu emaunimue aisama, kelao Deo ega taoni Ierusalemiai kekoko papiau ma'o keapakina peni'i.

⁵⁴Iesu emae alogai ifani lopiaga, ifani au'i 100 e'ima'i auga, ke egae keapa Iesu ke'ima au'i fou kafokau akaiki'a e'ue, ke kapa ma'oai kemia au'i keisa'i. Ega aisama kemani'i alogaina ke keifa keinaka, “Iifa gome isa Deo Gauga paisa,” keoma.

⁵⁵ Ke papie ma'o isafa egae aakai mo keapa kai maa'i elao Iesu keisa. Ega'ina papie'i auga, Kalilea agogai Iesu muninai kepeapea kapa'ina mo anina eani aisama, kepapalagaina au'i. ⁵⁶ Papie ega'ina epol'iai Maria Makdalena, James ke Iosepa fou ina'i aka Maria, ke Sebedi gauga au'i ina'i.

Iesu Imaauga Laai Keogeisa

(Mako 15:42-47; Luka 23:50-56; Ioane 19:38-42)

⁵⁷ Iesu emae kinagai epagapigapi aisama, pa'amu'amu auga aga'o Arimatea taoninai emai auga aka Iosepa emai. Isa ifo isafa Iesu ega imoi aga'o emia. ⁵⁸ Isa Pilato eega elao Iesu imaauga feafia auga pinoia epinoi. Ke Pilato ega imoi eifa kapula peni'i Iesu imaauga isa kegapenia eoma. ⁵⁹ Ke Iosepa Iesu imaauga eafia tiapu felo ipauma aka linen tiapugai emokaisa. ⁶⁰ Egae kai eafia elaoaina ifo la mamaga fopai eapi kanina auga alogai epakala. Ke kepo akaiki'a la ega'ina ake epae apua kai ekailai elao. ⁶¹ Ke Maria Makdalena ke Maria aga'o auga fou la apie kaina keagu.

⁶² Iesu laai keogeisa kina auga, Deo keau afagaina kina agogai auga, ke pinauga kepafua afe'aina kinagai. Ke egani aisama, sakedote lopia'i ke Faliseo au'i fou Pilato eega kelao. ⁶³ Ke kepainia keinaka, "Au akaiki'a aumu. Pifoge auga ega'ina aemae koa kai iina eifa oma auga aopolaga puo amai, 'Kina oiso afegai alamaunimue,' eoma. ⁶⁴ Ega puo moifa kapulania isa laaga ake kegakaisapua, ke kina oiso ima'ima gamia. Oma'e kai ega imoi isa imaauga afekepainaoga kai papiau maa'iai afekeifa isa maeai emauni afekeoma. Ke isa ega koa akekapa koa aisama, pifoge akaiki'a agemia. Ega'ina auga pifoge ufaina isa ekapa kakaua auga ageka'egaina," keoma.

⁶⁵ Ega aisama Pilato einaka, "Oi eemiai ima'ima au'i keague. Olao la amo'ima, ke la ala ago'ima felo oma auga okapa," eoma. ⁶⁶ Ega puo isa ima'ima au'i fou kelao Iesu keoge auga laaga pa'afina kekaisapua, ke kai aga'o faepaagalaisa auga gouga pa'afi akegai keogeisa. Ke au isa'i isafa egae kepaapa'i la ke'imaia.

Iesu Maeai Emaunimue

(Mako 16:1-8; Luka 24:1-12; Ioane 20:1-10)

28 ¹ Iudea papiau'i Deo keau afagaina kina epagai, ke egani iifi aga'o alogai kina eufai auga kinagai amagai ipauma Maria Makdalena, ke Maria aga'o auga auni'i Iesu laaga kegaisa keoma kelao.

² Ke amoisa, kafokau akaiki'a ipauma e'ue, gome Lopia ega agelo aga'o ufai eake emai, ke elao la akegai fopa kepae apua auga epaemue kai laagai eagu. ³ Isa iisa auga kimage eafi eaea koa i'opoga, ke ega tiapu auga keloga snou koa i'opoga. ⁴ Ega aisama egae keapa ke'ima'ima au'i, agelo ega'ina kemani'iai alogaina kepigugu, ke mae au'i koa kemia.

⁵Agelo papie epaini'i einaka, “Folomani'i. Gome lau lalogo oi Iesu kolotiai keau'u'ua auga okapuga. ⁶Isa eifania koa i'opoga, isa emaunimue inae laa'i. Omai isa eka afuga amois. ⁷Egae kai ofiakoa olao ega imoi au'i amopaini'i: ‘Isa maeai emaunimue, ke agomiai ageufai agelao Kalilea ago. Oi agolao egae isa agoisa.’ Pau lau oi lapainimi efua,” eoma.

⁸Ega aisama papie mani'iai ke alogamai fiakoa mo kekailai kelao, ke kepiu Iesu ega imoi au'i ipaini'i kelao. ⁹Ke fiakoa mo Iesu eapafoki fou kepiaogai, ke epamegoni'i einaka, “Oi oague ma?” eoma. Ega aisama isa kelao Iesu ife fo'inai keomukipo ifegai keafi kai keau afagaina. ¹⁰Ega aisama Iesu isa epaini'i einaka, “Folomani'i kai olao lau e'u imoi^s opaini'i Kalilea ago kegalao egae isa lau akeisau,” eoma.

Au Akaiki'a'i Ima'ima Au'i Ke'afai'i Fakenini'ani Keoma

¹¹Papie ega'ina Iesu ega imoi ipaini'i kelaolao kai, ima'ima au'i isa'i kelao Ierusalem taoninai kapa ma'oai kemia au'i sakedote lopia'i maa'iai keifania. ¹²Ke sakedote lopia'i kelao au akaiki'a'i au'i fou kela'afou, ke kapa'ina fekekapa auga iifaga kepaapa. Egae kai ifani au'i la ke'ima au'i moni akaiki'a ipauma kepeni'i. ¹³Ke kepaini'i keinaka, “Oi foifa, ‘Lai gapiai afeufeu kai, Iesu ega imoi kemai isa imauga kepainaoga fooma.’ ¹⁴Ke oi ofeu auga fougafana agelogo aisama, lai agalao kapa'ina isa alo aekainia auga oko agapakapaisa, ke kelele aga'o oi eemi afaemai,” keoma. ¹⁵Ega puo ifani au'i moni keafiia ke kepaini'i koa kekapaaisa. Ke isa kapa'ina keifania auga fougafana Iudea papiau'i epo'iai epea kepalofe aisoge mo emai pau kina.

Iesu Ega Imoi E'i Pinauga Epeni'i

(Mako 16:14-18; Luka 24:36-49; Ioane 20:19-23)

¹⁶Egae kai Iesu ega imoi au'i 11 au'i kelao Kalileai Iesu epaini'i iku fekelao eoma auga ikugai. ¹⁷Ke isa Iesu keisa aisama, keau afagaina kai epo'iai isa'i auga alo'i kepama'o. ¹⁸Ega aisama Iesu emai ee'iai eapa kai epaini'i einaka, “Deo, ufai ke aagoai isapu ma'oai lau epeniiau. ¹⁹Ega puo olao agofa'ai ago ma'oai papiau'i lau e'u imoi opamia'i. Ke Ama, Gauga ke Deo ega Spiritu akagai papiau baptismo fopeni'i. ²⁰Ke kapa ma'oai oi maamiai laifa kapulani'i au'i isa fopamaleleni'i, ega koa kai'iai fekepea. Ke iifa gome maamiai laifania, lau oi eemiai alaagu mo agelao agofa'e ega fua auga kina agemai kai,” eoma.

^s 28:10 Grik malagai ‘aau akiu’